

مجموعه آئین نامه‌های آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی

تهیه و تنظیم :

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

بسمه تعالی

حضرت امام علی (ع) می فرمایند :

« اَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ وَنَظْمِ أَمْرِكُمْ » که در آن نظم امور در ردیف تقوای الهی قرار گرفته است.

از دیرباز نظم و مقررات و رعایت آن ، خمیرمایه یکپارچگی و تمامیت یک نظام علی الخصوص نظام خدمات آموزشی می باشد. مسلماً داشتن اصول کافی و شفاف در این مجموعه از یک سو و عمل کامل به آن از سوی دیگر، دو بال کمک کننده در رسیدن به هدف نهایی این نظام آموزشی است.

متأسفانه فقدان مجموعه ای کامل از آئین نامه ها ، مصوبات و بخشنامه های وزارتی (که گاهاً طی نامه های جداگانه ابلاغ شده اند) و مصوبات شورای آموزشی دانشگاهی باعث گردیده در برخی موارد به جهت تعویض مدیریت ها، کارشناسان و یا در اختیار نبودن این منابع، تصمیم گیری های دقیقی صورت نگیرد. لذا این معاونت در جهت حل این مساله، با همکاری عزیزان اداره کل خدمات آموزشی مبادرت به تهیه این مجموعه بصورت کتاب الکترونیکی نموده است.

مسلماً نقص های متعددی بر سر راه کامل بودن این مجموعه وجود دارد که انتظار می رود تمام صاحب نظران در این زمینه با ارائه رهنمودهای خود، ما را در رسیدن به هدف نهایی همراهی نمایند. از تمام همکاران محترم اداره کل خدمات آموزشی که زحمات شایانی را در این خصوص کشیده اند، کمال تشکر و قدردانی را داشته و از ایزد منان برای این بزرگواران آرزوی توفیق الهی را دارم.

دکتر وحید زمان زاده
قائم مقام معاون آموزشی
رئیس امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی

فهرست مطالب

۹	آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپوست
۹	کلیات
۹	تعریف :
۹	هدف :
۱۱	شرایط ورود
۱۲	نظام آموزشی
۱۵	حضور و غیاب
۱۶	ارزشیابی
۲۱	طول دوره ، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل
۲۴	پایان نامه
۳۳	سایر مقررات
۳۴	فراغت از تحصیل
۳۵	آئین نامه آموزشی مقطع دکتری تخصصی (Ph.D.) ، کلیات
۳۶	شرایط ورود:
۳۸	مرحله آموزشی
۴۱	حضور و غیاب
۴۲	ارزشیابی
۴۴	آزمون جامع:
۴۷	طول دوره، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل
۵۰	مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه
۶۰	سایر مقررات

۶۳	آزمون جامع:
۶۶	*دستورالعمل اجرایی ماده ۵۰ آئین نامه دوره دکتری تخصصی Ph.D.
۶۷	پیوست ۱
۶۹	آئین نامه دوره تخصصی پزشکی، کلیات
۷۰	الف- شرایط عمومی
۷۱	تبصره ۱ الحاقی:
۷۱	تبصره ۲ الحاقی:
۷۱	ب- شرایط اختصاصی
۷۱	تعریف حد نصاب :
۷۲	پیوست ۱
۷۲	پیوست ۲
۷۳	تبصره الحاقی
۷۳	تبصره الحاقی:
۷۳	تبصره الحاقی
۷۴	الف: پزشکان عمومی بومی
۷۴	ب: پزشکان عمومی غیر بومی
۷۶	تبصره الحاقی:
۷۶	تبصره الحاقی:
۷۷	تبصره الحاقی:
۷۷	ماده الحاقی
۷۷	اولویت‌های پذیرش دستیار :
۷۸	ماده الحاقی
۷۸	خدمات قانونی :

۷۹	تبصره ۳ الحاقی:
۸۰	پیوست:
۸۱	دوره آموزشی
۸۱	الف- شرایط شروع دوره
۸۱	تبصره الحاقی:
۸۱	توضیح
۸۱	تبصره الحاقی:
۸۲	پیوست
۸۴	توضیح
۸۷	تبصره الحاقی:
۸۹	پیوست:
۸۹	تبصره الحاقی:
۹۰	تبصره الحاقی:
۹۰	تبصره الحاقی:
۹۱	ماده الحاقی :
۹۲	پیوست:
۹۵	امور رفاهی
۹۹	پیوست:
۹۹	آئین نامه تقلب و تخلف در آزمونها
۱۰۰	پیوست:
۱۰۱	پذیرش اتباع غیر ایرانی
۱۱۱	آئین نامه اجرایی نقل و انتقال و میهمانی دستیاران رشته های تخصصی
۱۱۳	مقررات میهمانی دستیاران
۱۱۴	دستورالعمل اجرایی ماده ۵۰ آئین نامه دوره دکتری تخصصی Ph.D.

۱۱۵	آئین نامه دوره های دستکاری دندان پزشکی
۱۲۲	ساختار اجرایی آموزش دوره های دستکاری دندان پزشکی
۱۲۳	نظام آموزشی
۱۳۰	ارزیابی پیشرفت تحصیلی و دفاع از پایان نامه
۱۳۷	پیوست:

۱۳۷	آئین نامه دوره های آموزش فوق تخصصی پزشکی
۱۳۷	کلیات
۱۳۸	شرایط پذیرش دستیار
۱۳۸	الف- شرایط عمومی
۱۴۳	تبصره الحاقی:
۱۴۴	دوره آموزشی
۱۴۴	تبصره الحاقی:
۱۴۶	* پیوست:
۱۴۶	پیوست:
۱۴۹	تبصره الحاقی:
۱۵۲	الحاقیه
۱۵۳	امور رفاهی
۱۵۴	آزمون نهایی فوق تخصصی (دانشنامه)
۱۵۶	الحاقیه:
۱۵۸	توضیح:
۱۵۸	آئین نامه آموزشی دوره های آموزش تکمیلی تخصصی پزشکی (فلوشیپ)
۱۵۸	کلیات
۱۵۹	شرایط پذیرش

الف - شرایط عمومی ۱۵۹

دوره آموزشی ۱۶۳

ب - تعهدات ۱۶۴

د - آموزش دوره ۱۶۶

پیوست: ۱۶۷

هـ - مرخصی ها ۱۶۷

و - تغییر رشته، انتقال و میهمانی ۱۶۷

ز - ترک تحصیل و انصراف ۱۶۸

امور رفاهی ۱۶۹

پایان دوره و صدور گواهی ۱۷۰

پیوست: ۱۷۱

آئین نامه آموزشی دوره کسب مهارت های ویژه یا تکمیلی تخصصی دندان پزشکی (فلوشیپ) هدف : ۱۷۲

تعریف: ۱۷۲

شرایط پذیرش : ۱۷۲

ثبت نام ، تعهدات و شروع دوره : ۱۷۳

نحوه آموزش : ۱۷۴

مرخصی ، تغییر رشته ، انتقال ، میهمانی و انصراف از تحصیل : ۱۷۴

پایان دوره و صدور گواهی تحصیلی : ۱۷۵

آئین نامه آموزشی دانشجویان دوره تکمیلی ۱۷۵

آئین نامه دوره دکتری پژوهشی ۱۸۰

(Ph.D. by Research) ۱۸۰

کلیات ۱۸۰

۱۸۳	شرایط ورود داوطلب
۱۸۵	شرایط استاد راهنما
۱۸۸	شرایط مرکز تحقیقاتی
۱۸۸	تدوین پایان نامه
۱۹۱	سایر مقررات
۱۹۴	مفاد بخشنامه مالی
۱۹۴	دوره های دکتری تخصصی پژوهشی (Ph.D. by Research)
۱۹۵	آئین نامه دوره پودمانی مدیریت عالی بهداشت عمومی (M.P.H)، کلیات
۱۹۵	شرایط پذیرش دانشجو
۱۹۶	ثبت نام
۱۹۹	شروع دوره
۲۰۰	انتخاب واحد و حذف واحد
۲۰۰	ارزیابی دانشجو
۲۰۲	پایان نامه
۲۰۲	مرخصی تحصیلی
۲۰۲	فارغ التحصیلی
۲۰۳	آموزش از راه دور مقطع کارشناسی ارشد ناپویسته رشته آموزش پزشکی
۲۰۳	شرایط اخذ پذیرش
۲۰۴	نام نویسی
۲۰۶	واحد های درسی
۲۰۷	طول مدت تحصیل
۲۰۷	حضور در جلسات درسی
۲۰۷	حذف و اضافه
۲۰۸	ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

غیبت در امتحان..... ۲۰۹

اعلام نمرات..... ۲۰۹

نام نویسی مشروط..... ۲۱۰

اخراج دانشجوی مشروط..... ۲۱۰

میانگین نمرات..... ۲۱۱

مرخصی تحصیلی..... ۲۱۱

انصراف از تحصیل..... ۲۱۲

فراغت از تحصیل..... ۲۱۲

سایر موارد..... ۲۱۳

آیین نامه برگزاری دوره MD – Ph.D..... ۲۱۴

دوره دکتری عمومی / دکتری تخصصی داروسازی (PharmD/Ph.D.)..... ۲۱۷

آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

مصوب چهل و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۱۸

فصل اول

کلیات

تعریف :

ماده ۱:

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته، یکی از دوره های آموزشی در سطح آموزش عالی و بالاتر از دوره کارشناسی است و سرانجام به دریافت مدرک کارشناسی ارشد ناپیوسته در یک رشته دانشگاهی می انجامد.

تبصره ۱:

در این آیین نامه، به منظور اختصار، دانشکده ها و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی (Ph.D.) فعالیت دارند، دانشگاه گفته می شود.

تبصره ۲:

در دانشگاه هایی که مجری دوره های کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی (Ph.D.) میباشند، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده/ دانشگاه بر اساس آئین نامه مدیریت دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی مصوب جلسه ۲۴ مورخ ۷۰/۰۴/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل خواهد شد.

هدف :

ماده ۲:

هدف از ایجاد دوره کارشناسی ارشد، گسترش دانش و تربیت متخصصان و پژوهشگرانی است که با فراگیری آموزشهای لازم و آشنایی با روش های پژوهش علمی، مهارت لازم را برای آموزش، پژوهش و خدمات مربوط پیدا کنند.

فصل دوم

شرایط ورود

ماده ۳:

شرایط ورود به دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته عبارت است از:

۳-۱: داشتن شرایط ورود به آموزش عالی

۳-۲: داشتن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر متناسب با رشته تحصیلی مورد تقاضا از یکی از دانشگاه های داخل یا خارج کشور که حسب مورد به تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسیده باشد.

۳-۳: برخورداری از سلامت جسمی و روانی متناسب با رشته تحصیلی.

۳-۴: موفقیت در آزمون ورودی دوره.

۳-۵: عدم اشتغال به تحصیل همزمان در همان دانشگاه و یا دانشگاه های دیگر و سایر موسسات آموزشی و پژوهشی

تبصره ۱:

تشخیص اینکه دارنده کدام دانشنامه در کدام رشته می تواند تحصیل کند بر عهده دبیرخانه آموزشی تخصصی مربوطه و تایید شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی است.

تبصره ۲:

شرایط پذیرش اتباع خارجی در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته تابع آیین نامه های مربوط می باشد.

تبصره ۳:

دارندگان مدرک معادل، گواهی اتمام دوره و یا میانگین کل کمتر از ۱۲ در مقطع کارشناسی، مجاز به ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی نمی باشند.

فصل سوم

نظام آموزشی

ماده ۴:

آموزش در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته در تمام دانشگاه های کشور مبتنی بر نظام واحدی است، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است.

هر واحد درسی، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به ترتیب به صورت نظری ۱۷ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۴ ساعت، کارگاهی و کارآموزی ۵۱ ساعت، کارورزی ۶۸ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی، طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می شود. در مورد رشته هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرای پروژه در یک نیمسال متناسب با واحد آن، توسط استاد مربوط تعیین می شود.

ماده ۵:

هرسال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و در صورت ضرورت و داشتن شرایط و امکانات یک دوره تابستانی است. مدت آموزش هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته، با رعایت مفاد ماده ۴ این آیین نامه است.

تبصره ۱:

طول مدت امتحانات، پایان نیمسال یا پایان دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

تبصره ۲:

در موارد استثنایی و ضروری، شامل وقوع حوادث طبیعی، عدم امکان حضور استاد مربوط در طول ۱۷ هفته و مواردی از این قبیل، به پیشنهاد دانشکده مربوط و موافقت شورای آموزشی دانشگاه، می توان درس یا درسهایی را در مدتی کوتاه تر از ۱۷ هفته جهت کلیه دانشجویانی که آن درس یا درسها را اخذ کرده اند تدریس نمود، مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از میزان مقرر در ماده ۴ این آیین نامه کمتر نشود.

ماده ۶ :

تمام دانشگاه های علوم پزشکی موظفند برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند.

تبصره :

کلیه دانشگاه های علوم پزشکی اعم از دارای هیات ممیزه و فاقد هیات ممیزه و سازمان های وابسته به وزارت بهداشت، مجاز خواهند بود نسبت به ارائه واحدهای درسی جدید به جای دروس اختیاری (noncore) در هر برنامه آموزشی که دارای مجوز می باشند اقدام و این دروس را به صورت اختیاری به دانشجویان ارائه نمایند.

- سقف ارائه واحدهای درسی جدید به جای دروس اختیاری (noncore) در دانشگاه های دارای هیات ممیزه ۲۰٪ کل واحدهای دوره در هر برنامه آموزشی می باشد و در دانشگاه های فاقد هیات ممیزه به شرط داشتن سه دوره فارغ التحصیل در رشته مربوطه، ۱۰٪ کل واحدهای دوره در هر برنامه آموزشی می باشد.

ماده ۷ :

تعداد کل واحدهای دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته، با احتساب واحد پایان نامه، برحسب رشته، حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است.

تبصره ۱ :

چنانچه به تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه گذراندن درس های کمبود یا جبرانی، برای دانشجو، ضروری تشخیص داده شود، وی مکلف است، آن درسها را بر اساس برنامه آموزشی مصوب دوره، اضافه بر واحدهای درسی مقرر در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته و مطابق این آیین نامه بگذراند.

- با تصویب شورای آموزشی دانشگاه (نامه های شماره ۵/۳۸/۲۰۳۵۱ مورخه ۸۸/۱۱/۱۳ و ۵/۳۸/۶۶۱۳ مورخه ۸۹/۰۵/۰۲) گذراندن دروس سیستم های اطلاع رسانی پزشکی، مقاله نویسی بزبان انگلیسی و روش تحقیق برای کلیه دانشجویان این مقطع با نمره حداقل ۱۲ اجباری می باشد ولی نمره کسب شده در میانگین نیمسال و کل محسوب نمی گردد.

- در صورتیکه درس روش تحقیق جزو سرفصل دروس « غیر جبرانی » مصوب وزارتی باشد نمره آن درس در میانگین نیمسال و کل محسوب می گردد.

تبصره ۲:

حداکثر تعداد واحدهای درس های کمبود یا جبرانی ۲۴ واحد است.

تبصره ۳:

در انتخاب درس ها، اولویت با درس های کمبود یا جبرانی است، ترتیب ارائه دروس با رعایت پیش نیازها، تنظیم برنامه تحصیلی دانشجویان در طول دوره، روش تدریس و جابجا کردن ریز مواد درسی و طرح مطالب جدید در یک درس در چارچوب برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی، با نظر گروه آموزشی مربوط، بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده/ دانشگاه ذیربط است.

تبصره ۴:

به ازای گذراندن هر ۱۲ واحد درسی از درس های کمبود یا جبرانی، یک نیمسال تحصیلی، به طول مدت تحصیل دانشجو، افزوده می شود.

ماده ۸:

تعداد واحد پایان نامه کارشناسی ارشد، برای همه رشته ها مطابق برنامه های مصوب شورای عالی برنامه ریزی بین ۱۰-۴ واحد درسی است.

ماده ۹:

دانشجوی دوره کارشناسی ارشد موظف است در هر نیمسال تحصیلی بین ۸ تا ۱۴ واحد درسی از مجموع دروس دوره را انتخاب و ثبت نام کند، مگر آنکه کمتر از ۸ واحد درسی باقی داشته باشد. در موارد استثنایی، با پیشنهاد گروه آموزشی ذیربط و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه/ دانشکده این تعداد می تواند حداکثر به ۱۶ واحد افزایش یابد.

تبصره ۱:

در آخرین نیمسال تحصیلی نام نویسی دانشجو با کمتر از ۸ واحد درسی بلامانع است.

تبصره ۲:

در صورت ارائه دوره تابستانی دانشجو مجاز به اخذ حداکثر ۴ واحد درسی در آن دوره می باشد.

فصل چهارم

حضور و غیاب

ماده ۱۰:

حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس نظری از $\frac{4}{17}$ ، علمی و آزمایشگاهی $\frac{2}{17}$ و کارگاهی، کارآموزی و کاروژی از $\frac{1}{17}$ مجموع ساعات آن درس نباید تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱:

غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در ماده ۱۰ در صورتی مجاز خواهد بود که با ارایه مدارک مستند و ارائه گزارش استاد مربوط با تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده موجه شناخته شود.

تبصره ۲:

در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس، بیش از میزان تعیین شده در ماده ۱۰ باشد ولی غیبت او به تشخیص دانشکده و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده موجه تشخیص داده شود آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حداقل ۸ واحد در هر نیمسال الزامی نیست، و نیمسال مذکور بعنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

ماده ۱۱:

غیبت غیر موجه در امتحان هر درس موجب گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می شود. در این صورت رعایت حداقل ۸ واحد در هر نیمسال الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور بعنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود. تشخیص موجه بودن غیبت در جلسه امتحان بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده/ دانشگاه است.

فصل پنجم

ارزشیابی

ماده ۱۲:

حداقل نمره قبولی در هر درس اختصاصی اجباری و اختصاصی اختیاری ۱۴ از ۲۰ و برای دروس کمبود یا جبرانی ۱۲ از ۲۰ است. چنانچه نمره دانشجو کمتر از این مقدار باشد باید آن درس را تکرار نماید.

تبصره ۱:

اگر دانشجویی در یک درس اختصاصی اختیاری مردود شود، در صورت تایید گروه آموزشی می تواند از جدول دروس اختصاصی اختیاری در برنامه آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی درس دیگری را انتخاب کند. در این صورت نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و مردودی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین نیمسال مربوط و میانگین کل منظور می شود.

تبصره ۲:

در مواردی که ارزشیابی دانشجو در یک درس موقوف به فعالیت هایی باشد که با تشخیص استاد مربوط انجام آن در طول یک نیمسال تحصیلی ممکن نیست، نمره دانشجو در آن درس ناتمام اعلام می شود. در این صورت باید نمره دانشجو در این درس، حداکثر تا پایان نیمسال تحصیل بعد، توسط استاد مربوط به نمره قطعی تبدیل و در کارنامه وی ثبت می شود. در غیر این صورت با اعلام دانشکده درس توسط دانشگاه حذف خواهد شد. بدیهی است ثبت نمره ناتمام در نیمسالی خواهد بود که دانشجو واحد را اخذ نموده است.

ماده ۱۳:

میانگین نمرات دروس دانشجو، در هر نیمسال تحصیلی نباید از ۱۴ کمتر باشد. در غیر این صورت دانشگاه به دانشجو اخطار خواهد داد ولی دانشجو محدودیتی از لحاظ انتخاب واحد نداشته و در نیمسال بعدی، در محدوده حد نصاب واحدها می تواند اخذ واحد نماید.

تبصره ۱:

اگر میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب کمتر از ۱۴ باشد، آن دانشجو از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته محروم می شود.

تبصره ۲:

نیمسال هایی که تعداد واحد های اخذ شده کمتر از حد نصاب (۸ واحد) باشد، در صورت کسب میانگین کمتر از ۱۴ جزو نیمسالهای مشمول اخطار محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳:

نمره دروس کمبود یا جبرانی در کارنامه دانشجو، جداگانه ثبت می شود اما در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجو منظور نمی شود.

تبصره ۴:

باستناد مصوبه شصت و هشتمین جلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، گذراندن دروس این دوره بصورت معرفی به استاد ممنوع می باشد.

امتحانات

مصوبات شورای آموزشی :

۱- برابر مذاکرات شورای آموزشی مورخ ۸۹/۰۳/۳۱ دانشگاه که طی نامه شماره ۵/۳۸/۴۸۱۸ مورخ ۸۹/۰۴/۰۶ به دانشکده ها اعلام شده است :

((در اجرای امتحانات و در راستای ارتقای کیفیت و سلامت امتحانات متن نامه های یاد شده در نامه فوق الذکر جهت استحضار و بهره برداری در ذیل آورده می شود.

الف : متن نامه شماره ۵/۳۸/۱۱۳۲۳ مورخ ۷۵/۰۷/۱۲ : دانشکده در برگزاری امتحانات میان ترم برای دروس حجیم با رعایت موارد ذیل مختار خواهد بود

((۱- تاریخ امتحان میان ترم، در اول ترم تحصیلی در برنامه ترمی مشخص باشد .

۲- ساعات برنامه درسی و تشکیل کلاس ها رعایت شود.

۳- از تعطیلی سایر کلاس های درسی در روز امتحان به خاطر مطالعه ممانعت به عمل آید.

۴- دانشجو برای شرکت در کلاس و امتحان بخش دوم می بایست نصف نمره در نظر گرفته شده در بخش اول را آورده باشد در غیر این صورت حق شرکت در کلاس و امتحان بخش دوم را نخواهد داشت .))

ب : متن نامه شماره ۵/۳۸/۱۳۰۱۲ مورخ ۸۲/۱۰/۲۰ : با نظر خواهی از دانشکده ها و بحث های صورت گرفته در شورای آموزشی دانشگاه در زمینه بهینه سازی ارزیابی پایان ترم دانشجویان، موارد زیر جهت اجرا ابلاغ می گردد، امید است با اهتمام همکاران در اداره آموزش دانشکده در اجرای قاطع این موارد شاهد ارتقای بیشتر در کیفیت امتحانات و انعکاس نتایج باشیم .

۱- توسط معاونین محترم آموزشی هر دانشکده مسئول امتحانات با لحاظ داشتن شرایط لازم تعیین گردد.

۲- نظارت کافی گروه ها و اعضای هیئت علمی در هر امتحان وجود داشته باشد.

۳- ترتیب سئوالات و اوراق با حفظ اصل یکسان بودن سئوال متفاوت باشد.

۴- حداکثر امکان سئوالات تلفیقی (تستی - تکمیلی - تشریحی) طراحی گردند.

۵- صندلی دانشجو از قبل مشخص نبوده و در هر امتحان به طور جداگانه و با فاصله کوتاه از شروع امتحان تعیین و اعلام گردد.

۶- زمان امتحان (مدت) با توجه به نوع و تعداد سئوالات دقیق تعیین شود.

۷- از دادن سئوالات تکراری (مخصوصا دادن سئوالات مشابه زمانی که عضو هیات علمی در یک ترم در دانشکده های مختلف همان درس را تدریس نموده ولی امتحان در هر دانشکده تاریخ جداگانه ای دارد) خودداری شود.

۸- صندلی دانشجویان آرایش مناسب، منظم و با فواصل متناسب داشته باشد.

۹- آوردن تلفن همراه و هر نوع وسیله مرتبط با امتحان (کتاب ، جزوه ، یادداشت و ...) به جلسه امتحان ممنوع می باشد.

۱۰- تمهیدات لازم جهت مطمئن بودن اتاق تکثیر، کوتاه بودن زمان تکثیر تا وقت امتحان و نیز بسته بودن محل امتحان تا چند دقیقه قبل از آزمون ها فراهم گردد.

درضمن حضور ناظر از طرف دانشکده، رئیس محترم اداره آموزش، معاون محترم آموزشی دانشکده (عنداللزوم) و عضو هیات علمی ممتحن در جلسه ضروری است

ج : متن نامه شماره ۵/۳۸/۴۴۹۶ مورخ ۸۵/۰۴/۲۰:

((با عنایت به این که سرنوشت دانشجویان در پایان هر دوره یا ترم عملاً با امتحانات رقم خورده و نیز نتیجه فعالیت دانشجویان و مدرسین با آن سنجیده می شود فلذا لازم است امتحان از روائی مناسب برخوردار بوده و موارد آموزش داده شده مورد ارزیابی قرار گیرد در این راستا در شورای آموزشی مورخ ۸۳/۰۴/۱۵ دانشگاه تصمیمات زیر اتخاذ گردید:

۱- امتحان نظری به صورت تستی چهار جوابی برگزار شده و اگر از نظر همکاران برخی حیطه های یادگیری با سوالات چهارجوابی قابل سنجش نبوده و امتحان تشریحی ضرورت داشت باید تمام سوالات بارم بندی گردند.

۲- لازم است پس از هر امتحان سوالات و کلید آن در اختیار دانشجویان قرار گیرد.

۳- از نیمسال اول سال تحصیلی ۸۴ - ۸۳ آنالیز سوالات و دادن بازخورد به دانشجویان با استخراج ضریب دشواری و ضریب تمیز هر سؤال (خواه به صورت دستی توسط اعضای هیات علمی یا علامت خوان) یکی از شاخص های بررسی کیفیت تدریس خواهد بود.

۴- از نیمسال اول سال تحصیلی ۸۴ - ۸۳ امتحان بدون آنالیز سوالات اعتبار نخواهد داشت .

۵- مدیریت محترم مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی موظف شدند تا برای هیات علمی محترم دانشگاه کارگاه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی (با تاکید بر آنالیز سوالات) دایر نمایند.

د: متن نامه شماره ۵/۳۸/۷۶۴۵ مورخ ۸۶/۰۵/۱۵ :

((برابر مصوبه شورای آموزشی مورخ ۸۶/۰۵/۱۵ دانشگاه و مقررات آموزشی به استحضار می رساند کلیه اعضای هیات علمی دانشگاه موظف هستند اوراق امتحانی را پس از رسیدگی به اعتراضات دانشجویان به آموزش دانشکده مربوطه تحویل داده و دانشکده ها نیز به تحلیل آزمون اقدام نمایند.))

۵ : متن نامه شماره ۵/۳۸/۷۰۳۸ مورخه ۹۲/۰۴/۲۴ معاونت آموزشی دانشگاه در خصوص اعلام نمرات امتحانی :

۱ - اساتید حداکثر تا ۱۰ روز پس از برگزاری آزمون موظف به درج نمره امتحانی دانشجو در سیستم سما می باشند.

۲ - ثبت نمرات منحصراً باید از طریق اساتید به صورت موقت انجام گرفته و هیچکدام از کارشناسان شاغل در ادارات آموزش دانشکده ها مجاز به ورود نمرات نمی باشند.

۳ - پس از اعلام نمره توسط استاد، دانشجویان تا ۳ روز امکان ثبت درخواست تجدید نظر از طریق سیستم سما را دارند.

تبصره : زمان مذکور قطعی و به هیچ عنوان قابل تمدید نمی باشد.

۴ - استاد می بایست با احتساب ۳ روز زمان تجدید نظر و حداکثر تا یک هفته پس از اعلام نمره نسبت به ثبت نهایی نمره اقدام نمایند.

۵ - هر گونه اعتراض و تغییر در نمرات امتحانی پس از ثبت نهایی به هیچ وجه امکانپذیر نمی باشد.

تبصره : درخواست تغییر نمره در موارد استثنایی با ارائه دلایل موجه از طرف استاد درس به معاونت آموزشی دانشکده و بعد از طرح در شورای آموزشی دانشکده و منعکس نمودن نظر شورا به اداره کل، در مدیریت امور آموزشی دانشگاه بررسی و در صورت لزوم، مجوز لازم صادر خواهد شد.

۶ - مسئول اعلام نمره دروس چند استادی، مدیر گروه و یا استاد مسئول می باشد.

و : متن نامه شماره ۵/۳۸/۲۹۳۲ مورخه ۹۳/۰۲/۱۷ معاونت آموزشی دانشگاه در مورد ممنوعیت امتحان مجدد :

همانطوریکه استحضار دارند اخذ امتحان مجدد خلاف مقررات آموزشی می باشد. از آنجائیکه در برخی دانشکده ها مشاهده می شود این امر نادیده گرفته می شود و موجبات اعتراض سایر دانشجویان را ایجاد می کند، لذا خواهشمند است دستور فرمایید موضوع مجدداً بنحو مقتضی به اطلاع گروه های آموزشی آن دانشکده اعلام شود تا پس از اخذ آزمون رسمی از انجام آزمون مجدد خودداری گردد. در صورت مشاهده نمره آزمون بعدی صفر منظور خواهد شد. همچنین آموزش دانشکده به هیچ وجه اجازه معرفی به آزمون مجدد را پس از آزمون رسمی ندارد و در صورت مشاهده تخلف محسوب خواهد گردید.

فصل ششم

طول دوره ، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۱۴:

طول دوره مدتی است که دانشجو باید دروس تعیین شده در دوره و همچنین پایان نامه را بر اساس مقررات مربوط به اتمام برساند، حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ۳ سال است. چنانچه دانشجو در این مدت نتواند دروس دوره را با موفقیت بگذراند و پایان نامه خود را تکمیل و از آن دفاع نماید از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره:

شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می تواند، در موارد استثنایی به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده حداکثر یک نیمسال تحصیلی به مدت مجاز تحصیل دانشجو اضافه نماید.

ماده ۱۵:

دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی در زمانی که دانشگاه اعلام می کند برای ثبت نام و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه نماید، عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی برای یک نیمسال بدون اطلاع و عذر موجه به منزله ترک تحصیل است و دانشجو از ادامه تحصیل محروم می گردد، در موارد استثنایی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می داند، باید دلایل آن را حداکثر یکماه قبل از پایان همان نیمسال به صورت مکتوب به اداره آموزش ارائه دهد. در صورت تایید موجه بودن ترک تحصیل توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب و مرخصی تحصیلی برای آن نیمسال صادر می شود.

ماده ۱۶:

دانشجوی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته می تواند حداکثر برای یک نیمسال تحصیلی، از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱:

اخذ مرخصی تحصیلی در اولین نیمسال تحصیلی مجاز نیست. در موارد استثنایی، با پیشنهاد دانشکده، تصمیم گیری برعهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشد.

تبصره ۲:

مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۳:

تقاضای مرخصی باید به صورت کتبی حداقل دو هفته از شروع نام نویسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو به اداره آموزش دانشگاه تسلیم گردد و اداره آموزش دانشگاه موظف است پس از کسب نظر از دانشکده ذیربط قبل از اتمام مهلت نام نویسی موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتبا به وی ابلاغ نماید. موافقت دانشگاه با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می گیرد. عواقب احتمالی ناشی از مرخصی تحصیلی به عهده دانشجو است.

تبصره ۴:

حذف کلیه درسهای اخذ شده در یک نیمسال حداکثر تا قبل از شروع امتحانات پایان آن نیمسال تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت آن نیمسال برای دانشجو مرخصی تحصیلی محسوب خواهد شد. محاسبه یا عدم محاسبه این مرخصی در حداکثر سنوات مجاز تحصیلی دانشجو به عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۵:

دانشجویان خانم شاغل به تحصیل در کلیه رشته های علوم پزشکی ، در صورت بارداری می توانند با رعایت سایر ضوابط و مقررات از یک نیمسال مرخصی تحصیلی به دلیل زایمان ، بدون احتساب در سنوات تحصیلی استفاده نمایند.

طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۲۱۳۱/د مورخه ۹۱/۰۹/۰۷ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مدت مرخصی زایمان بدون احتساب در سنوات تحصیلی به دو نیمسال افزایش یافته است.

تبصره ۶:

دانشجویانی که گواهی پزشکی (غیر از زایمان) موجه آنها به تایید شورای پزشکی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسیده باشد، می توانند از حداکثر یک نیمسال مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات استفاده نمایند.

ماده ۱۷:

دانشجویی که تمایل به انصراف از تحصیل داشته باشد باید درخواست انصراف خود را کتبا به اداره آموزش دانشگاه یا دانشکده تسلیم نماید، این دانشجو مجاز است فقط برای یک نوبت حداکثر تا یک ماه قبل از پایان همان نیمسال تحصیلی تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. و آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب و مرخصی تحصیلی برای آن نیمسال صادر می شود. پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و پس از آن حق ادامه تحصیل در آن رشته را ندارد.

تبصره:

دانشجوی منصرف از تحصیل چنانچه بخواهد سوابق تحصیلی خود را دریافت نماید موظف است به کلیه تعهدات قانونی دوران تحصیل خود عمل نماید.

ماده ۱۸:

دانشجویان دوره کارشناسی ارشد که از تحصیل محروم و یا از ادامه تحصیل منصرف می شوند، چنانچه با دانشگاه محل تحصیل خود تسویه حساب کنند، می توانند مجددا در آزمون ورودی دوره های کارشناسی ارشد ناپیوسته شرکت نمایند (دانشجوی محروم از تحصیل نمیتواند در آزمون ورودی کارشناسی ارشد رشته قبلی خود شرکت نماید) در صورت قبولی در آزمون ، واحدهای درسی قبلی آنها، در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

پس از ارزیابی و تطبیق با برنامه مصوب پذیرفته می شود. ارزیابی دروس و تطبیق واحد ها توسط گروه آموزشی مربوط در دانشگاه پذیرنده انجام می شود و به ازای هر ۱۰-۸ واحد پذیرفته شده یک نیمسال از حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو کاسته می شود.

پذیرش واحدهای درسی قبلی این دانشجویان منوط به احراز ۴ شرط زیر است:

۱- واحد آموزشی قبلی دارای مجوز از شورای گسترش وزارت درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم تحقیقات و فناوری باشد.

۲- پذیرش دانشجو از طریق آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته باشد.

۳- برنامه های درسی اجرا شده، مصوب شورای عالی برنامه ریزی یکی از دو وزارتخانه ذکر شده در بند ۱ باشد.

۴- محتوای دروس گذرانده شده با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی مربوط، باید حداقل ۸۰٪ اشتراک محتوای داشته و نمره هریک از آن درسهها از ۱۴ کمتر نباشد.

فصل هفتم

پایان نامه

ماده ۱۹:

تهیه پایان نامه بخشی از دوره کارشناسی ارشد است که طی آن دانشجو موظف است، در یک زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود، زیر نظر استاد راهنما، به تحقیق و تتبع بپردازد.

ماده ۲۰:

دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد راهنما مشخص نماید و به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برساند.

طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۸۰۰ مورخه ۹۰/۰۴/۰۸ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متن این ماده به شرح ذیل اصلاح گردید:

دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی موضوع پایان نامه خود را در قالب طرح پیشنهادی با نظر استاد راهنما، مشخص و به تصویب شورای گروه آموزشی مربوطه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برساند.

ماده ۲۱:

استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، از اعضای هیات علمی دانشگاه با حداقل مرتبه استادیاری تعیین می گردد.

طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۸۰۰ مورخه ۹۰/۰۴/۰۸ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متن این ماده به شرح ذیل اصلاح گردید :

استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و تایید مدیر گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده از اعضای هیات علمی دانشگاه با حداقل مرتبه استادیاری تعیین می گردد.

تبصره ۱:

در موارد خاص در صورت ضرورت، به پیشنهاد گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ، انتخاب استاد راهنما با حداقل مرتبه استادیاری، خارج از دانشگاه بلامانع است.

تبصره ۲:

در رشته هایی که استادیار وجود ندارد و یا تعداد استادیار در آن رشته کافی نیست می توان به صورت استثناء استاد راهنما را باتایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه از بین مربیان دانشگاه که دارای حداقل ۱۰ سال سابقه کار مفید آموزشی و پژوهشی باشند ، انتخاب کرد.

طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۳۳۰ مورخه ۹۳/۰۴/۰۹ تبصره سومی هم به ماده ۲۱ به شرح ذیل اضافه گردید:

تبصره ۳:

در صورت نیاز پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، انتخاب استاد راهنمای دوم بلامانع می باشد

ماده ۲۲:

تعداد پایان نامه هایی که هر استاد راهنما با حداقل مرتبه استادیاری می تواند به طور همزمان هدایت آنها را برعهده داشته باشد یکی از موارد زیر است:

الف- دو پایان نامه دکتری تخصصی (Ph.D.)

ب- یک پایان نامه دکتری تخصصی (Ph.D.) و سه پایان نامه کارشناسی ارشد.

ج- در شرایط استثنایی تصمیم گیری در خصوص هدایت همزمان پایان نامه ها بیش از هریک از موارد بند الف و ب بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و باتوجه به توانایی علمی و رعایت عدالت در تقسیم پایان نامه ها می باشد.

تبصره ۱:

هدایت پایان نامه های دوره دکتری عمومی پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی همانند پایان نامه کارشناسی ارشد محسوب میشود.

تبصره ۲:

مربیان با تجربه و با سابقه دانشگاه که حائز شرایط مندرج در تبصره ۲ ماده ۲۱ باشند می توانند حداکثر هدایت ۲ پایان نامه کارشناسی ارشد را به طور همزمان برعهده بگیرد.

ماده ۲۳:

به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده یک یا دو نفر از اعضای هیات علمی و یا از صاحب نظران و محققان برجسته، مرتبط با موضوع پایان نامه می توانند بعنوان استاد مشاور تعیین شوند.

ماده ۲۴:

ارزشیابی نامه در جلسه دفاعیه توسط هیات داوران، متشکل از استاد راهنما، استاد یا اساتید مشاور و یک نفر نماینده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و دو نفر از بین اعضای هیات علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج از دانشگاه به عنوان ناظر با حق رای به پیشنهاد گروه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده صورت می‌گیرد.

تبصره: دانشجو هنگامی مجاز به دفاع از پایان نامه است که کلیه واحدهای آموزشی خود را با موفقیت گذرانده باشد و تکمیل بودن پایان نامه او توسط استاد راهنما به صورت کتبی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده اعلام شده باشد.

ماده ۲۵:

هیات داوران در پایان جلسه دفاعیه پس از شور و بررسی در خصوص اصالت و صحت پایان نامه، نمره آنرا با تأکید بر درجه شرح زیر سطح بندی می‌نماید.

نمره	درجه
۱۸/۵ - ۲۰	عالی
۱۷ - ۱۸/۴۹	بسیار خوب
۱۵/۵۰ - ۱۶/۹۹	خوب
۱۴ - ۱۵/۴۹	قابل قبول
کمتر از ۱۴	غیر قابل قبول

تبصره ۱:

نمره پایان نامه در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می‌شود.

تبصره ۲:

کسب درجه عالی به شرطی می باشد که دانشجو نویسنده مقاله ای از موضوع پایان نامه در مجلات معتبر علمی پژوهشی خارجی و یا گروه یک ایندکس شده داخلی بر اساس تقسیم بندی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع باشد.

طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۸۰۰ مورخه ۹۰/۰۴/۰۸ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متن این تبصره به شرح ذیل اصلاح گردید :

کسب درجه عالی به شرطی می باشد که دانشجو نویسنده مقاله ای از موضوع پایان نامه در مجلات معتبر علمی پژوهشی خارجی یا گروه یک ایندکس شده داخلی بر اساس تقسیم بندی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع باشد و در صورت ارسال مقاله (submission) حداکثر نمره ۱۹ و ارائه پذیرش مقاله حداکثر نمره ۲۰ می باشد.

ماده ۲۶ :

دانشجو پس از انتخاب پایان نامه، تا زمانی که آنرا به پایان نرسانده است موظف است براساس تقویم دانشگاهی در نیمسال های بعد نیز برای آن ثبت نام نماید، در این حال نمره پایان نامه در آخرین نیمسال تحصیلی، وارد کارنامه دانشجو می شود و در میانگین نیمسال و میانگین کل نمرات او منظور خواهد شد.

ماده ۲۷ :

در صورتی که پایان نامه، از نظر هیات داوران، غیر قابل قبول تشخیص داده شود، دانشجو می تواند در مدتی که از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه خود را کامل و بار دیگر در زمانی که هیات داوران تعیین می کنند از آن دفاع نماید. دانشجویی که در حداکثر مدت مجاز تحصیل نتواند از پایان نامه خود با موفقیت دفاع کند از تحصیل محروم می شود و مدرکی دریافت نمی کند.

مصوبه ۱ : طبق توافق نامه شماره ۵/۳۸/۲۰۹۵۶ مورخه ۹۴/۰۸/۱۸ معاونین محترم آموزشی و تحقیقات، فن آوری دانشگاه علوم پزشکی تبریز، دستور العمل ذیل بعنوان فرآیند دفاع از پایان نامه های دانشجویان کارشناسی ارشد ناپیوسته تصویب و ابلاغ گردید.

۱ - دانشجوی پس از اتمام مرحله تدوین پایان نامه و سپری شدن حداقل زمان لازم از تصویب عنوان پایان نامه در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، پس از تایید استاد راهنما، از طریق گروه آموزشی و آموزش تحصیلات تکمیلی دانشکده نسبت به انجام امور مربوط به دفاع از پایان نامه خود اقدام نماید.

۲ - دانشجوی موظف است قبل از اجرای بند یک این دستورالعمل، دو ماه قبل از دفاع با مراجعه به کارشناس آموزش دانشکده کلیه نواقص پرونده تحصیلی خود را برطرف نموده و از ارسال به موقع گزارش وضعیت تحصیلی خود اطمینان حاصل نمایند. در صورتی که مشکل وجود داشته باشد لازم است در این مدت اصلاح گردد.

۳ - اخذ مجوز دفاع از پایان نامه از معاونت تحقیقات و فناوری مبنی بر انجام تعهدات مورد توافق :

- در صورتیکه پایان نامه به صورت طرح تحقیقاتی و از طریق عقد قرارداد با معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه اجرا گردد. دانشجوی زمانی مجاز به دفاع از پایان نامه می باشد که پس از انجام تعهدات مربوطه نسبت به تسویه حساب کامل با معاونت مذکور اقدام نموده و مجوز مربوطه را اخذ نماید.

- در صورتی که دانشجو یا استاد راهنما درخواست تسویه حساب قبل از انجام تعهدات بنماید لازم است نسبت به تسویه بودجه دریافتی و هزینه مصروفه از معاونت تحقیقات و فناوری اقدام و مجوز لازم را اخذ نماید.

- در صورتیکه پایان نامه بدون انجام طرح تحقیقاتی و عقد قرارداد با معاونت تحقیقات و فن آوری انجام پذیرد دانشجوی می تواند پس از اعلام بلامانع از طرف معاونت مذکور بر اساس مقررات از پایان نامه خود دفاع نماید.

۴ - کسب درجه عالی به شرطی می باشد که دانشجو نویسنده مقاله ای از موضوع پایان نامه در مجلات معتبر علمی پژوهشی خارجی یا گروه یک ایندکس شده داخلی بر اساس تقسیم بندی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع باشد و در صورت ارسال مقاله (submission) حداکثر نمره ۱۹ و ارائه پذیرش مقاله حداکثر نمره ۲۰ می باشد.

مصوبه ۲ : آئین نامه پایان نامه های دوره های کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی (Ph.D.) و دستیاری بالینی دانشگاه علوم پزشکی تبریز طی نامه شماره ۵/۴/۱۴۱۱۲ مورخه ۹۴/۱۲/۰۹ ابلاغ گردید.

- این آئین نامه از اول سال ۹۵ اجرا می گردد.

- مسئولیت سهمیه بندی پایان نامه های اساتید محترم دانشگاه برعهده مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه (معاونت آموزشی دانشگاه) خواهد بود .

الف (مراحل تصویب و ثبت پایان نامه :

- ۱ - نامه درخواست راهنمایی پایان نامه توسط استاد راهنما به مدیر گروه :
- کنترل سهمیه پایان نامه های اساتید راهنما توسط مدیر گروه مربوطه صورت خواهد گرفت.
- ۲ - ارائه پایان نامه توسط دانشجو در گروه آموزشی مربوطه بعد از انجام هماهنگی های اولیه با مدیر گروه
- لازم است تمامی پایان نامه ها در قالب یک پروپوزال (مشترک برای پایان نامه و طرح های تحقیقاتی) مصوب دانشگاه تدوین و ارائه شود .
- ۳ - ارسال برای داوری علمی و اخلاقی پایان نامه توسط معاون تحقیقات و فناوری دانشکده
- ۴ - اخذ کد اخلاقی از کمیته اخلاق پژوهشی
- ۵ - ارسال نتایج داوری و سایر مستندات مربوطه به معاونت آموزشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشکده
- ۶ - کنترل موضوع از نظر : الف) سهمیه استاد راهنما توسط مدیر تحصیلات تکمیلی / معاون آموزشی دانشکده، ب) داوری علمی و اخلاقی، ج) احراز شرایط آموزشی دانشجو توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشکده
- ۷ - ورود اطلاعات مورد نیاز و تصویب و ثبت پایان نامه در شورای پژوهشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده
- ۸ - در صورتی که محل اجرای پایان نامه به درخواست استاد راهنما، « مرکز تحقیقاتی » باشد مدارک مربوطه توسط معاون محترم تحقیقات و فناوری دانشکده به مرکز مورد نظر ارسال خواهد شد.
- ۹ - عقد قرارداد با معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه (در صورت لزوم)
- ۱۰ - ارائه گزارشات پیشرفت پایان نامه توسط استاد راهنما (هر ۶ ماه یکبار) به مدیر گروه / رئیس مرکز تحقیقات و انعکاس این گزارشات توسط مدیر گروه / رئیس مرکز تحقیقات به (معاونت تحقیقات و فن آوری دانشکده و ۲) معاونت آموزشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده

ب) مراحل دفاع از پایان نامه :

- ۱ - درخواست تشکیل جلسه دفاع از پایان نامه توسط استاد راهنما از مدیر گروه آموزشی مربوطه
- ۲ - استعلام مدیر گروه آموزشی در خصوص وضعیت آموزشی دانشجو از معاونت آموزشی دانشکده
- ۳ - ارسال مستندات به معاون تحقیقات و فناوری دانشکده
- ۴ - کنترل مستندات مورد نیاز از جمله احراز شرایط لازم از نظر آموزشی (واحد های آموزشی، ...) و مقالات مورد نیاز برای دفاع توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشکده
- ۵ - تشکیل جلسه پیش دفاع و سپس دفاع پایان نامه توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشکده
- ۶ - ارسال نتایج و مستندات دفاع پایان نامه توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشکده به معاونت آموزشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده
- ۷ - انجام مراحل فارغ التحصیلی دانشجو توسط معاونت آموزشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده

ج) نحوه ارزیابی پایان نامه های کارشناسی ارشد ناپیوسته :

الف) صلاحیت کسب درجه عالی (نمره ارزیابی پایان نامه تا نمره ۲۰) منوط به احراز یکی از شرایط زیر خواهد بود :

- ۱ - پذیرش / چاپ مقاله در مجلات ISI, PubMed, دانشگاه و چارک اول (Q1) SJR
- ۲ - پایان نامه های کاربردی مورد تایید شورای فناوری دانشگاه و جذب حداقل صد میلیون ریال گرنت خارج دانشگاهی، در ضمن صلاحیت دفاع این نوع از پایان نامه ها منوط به ارائه مقاله نخواهد بود .
- ۳ - در صورتیکه آدرس حداقل یکی از نویسندگان مقاله (affiliation) مربوط به دانشگاه یا مراکز علمی، تحقیقاتی بین المللی (خارج از کشور) باشد، در کنار ارائه پذیرش / چاپ مقاله در نمایه scopus یا PubMed
- ۴ - پایان نامه های غیر کاربردی که دارای پذیرش / چاپ مقاله در نمایه scopus یا PubMed باشند و موفق به اخذ گرنت حداقل صد میلیون ریالی از خارج دانشگاه گردند.

ب) در صورت عدم ارائه خروجی های مورد انتظار اشاره شده در بند « الف » دانشجویان کارشناسی ارشد می توانند با شرایط زیر دفاع نمایند:

۱- درخواست کتبی استاد راهنما برای دفاع با شرایط مذکور

۲- در صورتی که پایان نامه از حمایت مالی معاونت تحقیقات برخوردار شده باشد (در قالب تدوین پایان نامه به شکل طرح تحقیقاتی) لازم است مبلغ پرداختی به پایان نامه، به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه عودت داده شود.

۳- ارسال مقاله (submission) برای مجلات علمی - پژوهشی داخل یا خارج قبل از دفاع اجباری است و حداکثر نمره پایان نامه ۱۸ (هیجده تمام) می باشد.

۴- لازم به ذکر است پس از تسویه حساب، در صورتیکه مقاله مورد انتظار (بند الف) چاپ گردد. مبلغ تسویه شده قابل عودت نمی باشد.

مصوبه ۳ : آئین نامه نحوه ارائه مقاله برای دفاع از پایان نامه مقاطع کارشناسی ارشد طی نامه شماره ۵۰۰/۱۳۱۸ مورخه ۹۴/۱۲/۰۳ وزارت بهداشت، درمان و آموزشی پزشکی به شرح ذیل ابلاغ گردید.

۱- ارسال مقاله (Submission) برای مجلات علمی، پژوهشی داخل یا خارج قبل از دفاع اجباری است و حداکثر نمره پایان نامه ۱۸ می باشد.

۲- چاپ مقاله یا گواهی تایید (Acceptanc) قبل از دفاع اختیاری است و به شرح ذیل نمره داده می شود:

۱-۲- در مجلات نمایه شده در ISI - WOS ، PubMed - Medline یا Scopus : ۲ نمره

۲-۲- در مجلات غیر از بند ۱-۲ : ۱ نمره

مقرر گردید این مصوبه از مهر ۹۵ برای کلیه دانشجویان کارشناسی ارشد، صرفنظر از سال ورود به دانشگاه اجرا شود

فصل هشتم

سایر مقررات

ماده ۲۸:

انتقال و تغییر رشته و جابجایی در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ممنوع است.

ماده ۲۹:

در صورتی که ارائه برخی از دروس، در یک رشته و در یک زمان معین، در دانشگاه مبداء، ممکن نباشد، دانشجو می تواند، آن دروس را با موافقت استاد راهنما و گروه آموزشی مربوطه و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، در دانشگاه یا دانشکده دیگری که مجری دوره است به صورت میهمان بگذراند در این صورت کسب موافقت دانشگاه مقصد هم ضروری است تعداد واحدهای درسی دانشجوی میهمان در یک دانشگاه نباید از نصف واحدهای آموزشی دوره تجاوز نماید.

ماده ۳۰:

دانشجوی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته باید به صورت تمام وقت و منطبق با شرایط زیر به تحصیل بپردازد:

۱-۳۰- تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته تمام وقت می باشد بنابر این هرگونه اشتغالی غیر از تحصیل برای دانشجو ممنوع است.

۲-۳۰- حضور تمام وقت دانشجو، مطابق ضوابط و مقررات دانشگاه در مورد حضور تمام وقت مریمان گروه های آموزشی ذیربط است.

۳-۳۰- مسئولیت نظارت و کنترل حضور تمام وقت دانشجو به عهده گروه آموزشی مربوط است. بدیهی است دانشجو تابع قوانین ومقررات اداری حضور و غیاب دانشگاه می باشد.

۴-۳۰- کلیه دانشجویان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته میتوانند در طول سال از یک ماه مرخصی استفاده نمایند و این مرخصی قابل ذخیره شدن نمی باشد.

۵-۳۰- گروه آموزشی موظف است غیبت غیر موجه دانشجو را در اسرع وقت جهت انجام اقدامات قانونی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه گزارش نماید.

۶-۳۰- در صورتی که دانشجو از اجرای مفاد بندهای این ماده تخلف نماید، از سوی گروه آموزشی، به عنوان متخلف به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه جهت اقدام قانونی معرفی می گردد.

فصل نهم

فراغت از تحصیل

ماده ۳۱:

میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره نباید از ۱۴ کمتر باشد، در غیر این صورت از دریافت مدرک کارشناسی ارشد محروم می شود.

تبصره:

دانشجویی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره و قبولی پایان نامه، میانگین کل نمرات او از ۱۴ کمتر باشد، در صورتی که حداکثر مدت مجاز تحصیل وی به پایان نرسیده باشد، می تواند تا ۱۴ واحد از دروس اختصاصی اجباری را که در آنها نمره کمتر از ۱۴ گرفته است را فقط در یک نیمسال تحصیلی تکرار کند و در صورت جبران کمبود میانگین کل، فارغ التحصیل شود. دانشجویی که به هر دلیل نتواند از این فرصت استفاده کند یا علیرغم استفاده از این فرصت، میانگین کل خود را جبران ننماید، از ادامه تحصیل محروم مانده و مدرکی دریافت نمی نماید.

ماده ۳۲:

آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد در ۹ فصل و ۳۲ ماده و ۳۷ تبصره در چهل و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۱۸ به تصویب رسید این آیین نامه از ابتدای سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ در همه دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و مؤسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سراسر کشور لازم الاجرا است. و از تاریخ ابلاغ آن، آیین نامه قبلی و تمام مقررات و بخشنامه ها و دستور العمل های مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این آیین نامه لغو می گردد. شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می تواند وضعیت تحصیلی دانشجویان ورودی سال های قبل از تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ را با آیین نامه جدید تطبیق داده و بر اساس آن فارغ التحصیل نماید.

آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)

مصوب سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۹

فصل اول:

کلیات

ماده ۱- تعریف:

دوره دکتری تخصصی Ph.D. یکی از بالاترین مقاطع تحصیلی آموزش دانشگاهی است که به اعطای مدرک می انجامد و مجموعه ای هماهنگ، از فعالیت های آموزشی و پژوهشی است.

تبصره ۱:

در این آیین نامه، به منظور اختصار، به تمام دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی Ph.D. فعالیت دارند، دانشگاه گفته می شود.

تبصره ۲:

در دانشگاه هایی که مجری دوره های کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی Ph.D. می باشند شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و دانشکده بر اساس آیین نامه مدیریت دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی مصوب جلسه ۲۴ مورخ ۷۰/۴/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل خواهد شد.

ماده ۲- هدف:

هدف از ایجاد دوره دکتری تخصصی Ph.D. تربیت افرادی است که با احاطه یافتن به حیطه های علمی در یک زمینه خاص و آشنا شدن با روش های پیشرفته تحقیق و دستیابی به جدیدترین مبانی آموزش و پژوهش، بتواند با نوآوری، در زمینه های علمی و تحقیقی، در رفع نیازهای کشور و گسترش مرزهای دانش، در رشته تخصصی خود، موثر بوده و به تازه هائی در جهان دانش دست یابند.

ماده ۳- مراحل دوره:

دوره دکتری تخصصی Ph.D. به دو مرحله آموزشی و پژوهشی تقسیم می شود. مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو در امتحان ورودی آغاز و به امتحان جامع ختم می شود. مرحله پژوهشی پس از مرحله آموزشی و قبولی در امتحان جامع آغاز و با تدوین پایان نامه و دفاع از آن پایان می پذیرد.

تبصره:

دانشجویان دوره دکتری تخصصی Ph.D. می توانند تحقیقات اولیه مرحله پژوهشی خود را در مرحله آموزشی آغاز نمایند ولی ثبت نام رسمی آنها برای مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه منوط به موفقیت در امتحان جامع است.

فصل دوم

شرایط ورود:

ماده ۴:

شرایط ورود به دوره دکتری تخصصی Ph.D. عبارت است از:

۱-۴ داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش دانشگاهی

۴-۲- برخورداری از سلامت جسمی و روانی متناسب با رشته تحصیلی

۴-۳- داشتن دانشنامه کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) یا دکتری عمومی یا بالاتر، متناسب با رشته تحصیلی مورد تقاضا، از یکی از دانشگاه های داخل و یا خارج کشور، که حسب مورد به تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسیده باشد.

۴-۴- موفقیت در آزمون زبان انگلیسی مطابق مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

۴-۵- قبولی در آزمون اختصاصی ورود به دوره دکتری تخصصی Ph.D. مطابق ضوابط دبیرخانه های آموزشی تخصصی مربوطه

۴-۶- عدم اشتغال به تحصیل همزمان در همان دانشگاه یا دانشگاه های دیگر و سایر موسسات آموزشی و پژوهشی

تبصره ۱:

دارندگان مدرک معادل کارشناسی ارشد مجاز به شرکت در آزمون ورودی دکتری تخصصی (Ph.D.) نمی باشند.

تبصره ۲:

در ورود به دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) محدودیت سنی برای داوطلبان وجود ندارد.

تبصره ۳:

شرایط پذیرش دانشجو در دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) برای اتباع خارجی تابع آیین نامه مربوط می باشد.

تبصره ۴:

تشخیص اینکه دارنده کدام دانشنامه در کدام رشته می تواند تحصیل کند بر عهده دبیرخانه آموزشی تخصصی مربوطه و تایید شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی است.

فصل سوم

مرحله آموزشی

ماده ۵:

آموزش در تمام دانشگاه های کشور مبتنی بر نظام واحدی است. در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است.

هر واحد درسی، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به ترتیب به صورت نظری ۱۷ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۴ ساعت، کارگاهی و کارآموزی ۵۱ ساعت و کارورزی ۶۸ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی، طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می شود. در مورد رشته هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرای پروژه در یک نیمسال متناسب با واحد آن، توسط استاد مربوط تعیین می شود.

ماده ۶:

هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و در صورت ضرورت و داشتن شرایط و امکانات یک دوره تابستانی است. مدت آموزش هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش با رعایت مفاد ماده ۵ است.

تبصره:

در موارد استثنایی و ضروری، شامل وقوع بلایای طبیعی، عدم امکان حضور استاد مربوط در طول ۱۷ هفته، بیماری استاد و مواردی از این قبیل، به پیشنهاد دانشکده مربوط و موافقت شورای آموزشی دانشگاه، می توان درس یا درسهایی را در مدتی کوتاه تر از ۱۷ هفته جهت کلیه دانشجویانی که آن درس یا درسها را اخذ کرده اند تدریس نمود، مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از میزان مقرر در ماده ۵ این آیین نامه کمتر نشود.

ماده ۷:

تمام دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی موظفند برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند.

تبصره ۱:

دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی مجاز خواهند بود نسبت به ارائه واحدهای درسی جدید به جای درس های اختیاری (non core) حداکثر تا سقف ۲۰٪ کل واحدهای دوره در هر برنامه آموزشی اقدام و این درس ها را به صورت اختیاری به دانشجویان ارائه نمایند. دانشگاه ها موظفند اهداف آموزشی و سرفصل واحدهای جدید خود را از طریق دبیرخانه های آموزشی تخصصی مربوطه جهت اطلاع به شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی اعلام نمایند.

تبصره ۲:

ترتیب درس با رعایت پیش نیاز، تنظیم برنامه تحصیلی دانشجویان در طول دوره، روش تدریس و جابجا کردن ریز مواد درسی و طرح مطالب جدید در یک درس بر عهده دانشگاه است.

ماده ۸:

به منظور راهنمایی دانشجوی در زمینه های مختلف، استاد راهنمای تحصیلی در اولین نیمسال تحصیلی توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می گردد.

تبصره:

استاد راهنمای تحصیلی باید حداکثر تا پایان اولین نیمسال تحصیلی دانشجو، تعیین شود. تا زمانی که استاد راهنمای تحصیلی انتخاب نشده است، مدیر گروه وظایف استاد راهنمای تحصیلی را برعهده می گیرد.

ماده ۹:

استاد راهنمای تحصیلی باید عضو هیأت علمی در دانشگاه محل تحصیل دانشجو بوده ، حداقل دارای مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی و سه سال سابقه تدریس یا پژوهش در دوره کارشناسی ارشد باشد.

ماده ۱۰:

دانشجویی که برای دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) ثبت نام می کند، موظف است بین ۱۸ تا ۳۰ واحد درسی را با نظر استاد راهنمای تحصیلی مطابق برنامه آموزشی مربوط، که به تصویب شورای عالی برنامه ریزی رسیده باشد، در مدت مجاز مرحله آموزشی، با موفقیت بگذراند.

تبصره ۱:

چنانچه به تشخیص گروه آموزشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه گذراندن درس های کمبود یا جبرانی برای دانشجو ضروری تشخیص داده شود وی مکلف است آن درس ها را بر اساس برنامه آموزشی مصوب دوره، اضافه بر واحدهای درسی مقرر در مرحله آموزشی دوره حداکثر تا ۱۶ واحد بگذراند.

تبصره ۲:

در انتخاب درس ها اولویت با درس های کمبود یا جبرانی است. تعیین تعداد و نوع درس ها و زمان انتخاب آنها با رعایت پیش نیازها در چارچوب برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی و با نظر گروه آموزشی مربوط، بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ذیربط است.

- با تصویب شورای آموزشی دانشگاه (نامه های شماره ۵/۳۸/۲۰۳۵۱ مورخه ۸۸/۱۱/۱۳ و ۵/۳۸/۶۶۱۳ مورخه ۸۹/۰۵/۰۲) گذراندن دروس سیستم های اطلاع رسانی پزشکی، مقاله نویسی بزبان انگلیسی و روش تحقیق برای کلیه دانشجویان این مقطع با نمره حداقل ۱۲ اجباری می باشد ولی نمره کسب شده در میانگین نیمسال و کل محسوب نمی گردد.
- در صورتیکه درس روش تحقیق جزو سرفصل دروس « غیر جبرانی » مصوب وزارتی باشد نمره آن درس در میانگین نیمسال و کل محسوب می گردد.
- طبق مفاد سرفصل دروس مصوبه وزارتی، در صورتیکه دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته درس سیستم های اطلاع رسانی پزشکی را گذرانده باشد نیازی به گذراندن مجدد آنها در مقطع دکتری تخصصی ندارد.

تبصره ۳:

به ازای گذراندن هر ۸ واحد از درس های کمبود یا جبرانی یک نیمسال تحصیلی به حداکثر مدت مجاز مرحله آموزشی تحصیل دانشجو افزوده می شود.

ماده ۱۱:

دانشجو در مرحله آموزشی، موظف است در هر نیمسال تحصیلی بین ۸-۱۲ واحد درسی از درس های مرحله آموزشی را انتخاب و ثبت نام کند، مگر آنکه کمتر از ۸ واحد درسی باقی داشته باشد. در موارد استثنایی، با پیشنهاد گروه آموزشی ذیربط و صلاحدید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، این تعداد می تواند حداکثر به ۱۴ واحد افزایش یابد.

تبصره :

در صورت ارائه دوره تابستانی دانشجو مجاز به اخذ حداکثر ۴ واحد درسی در دوره تابستانی است.

فصل چهارم

حضور و غیاب

ماده ۱۲ :

حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس نظری از $\frac{4}{17}$ عملی و آزمایشگاهی $\frac{2}{17}$ ، کارگاهی، کارآموزی و کارورزی از $\frac{1}{17}$ ، مجموع ساعات آن درس نباید تجاوز کند. در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱ :

غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در ماده ۱۲ در صورتی مجاز خواهد بود که با ارایه مدارک مستند و تشخیص استاد مربوط موجه شناخته شود. نحوه برخورد با غیبت دانشجو (موجه یا غیر موجه) بر عهده استاد و با تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده خواهد بود.

تبصره ۲ :

در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس، بیش از میزان تعیین شده در ماده ۱۲ باشد ولی غیبت او به تشخیص دانشکده و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده موجه اعلام گردد آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حداقل ۸ واحد در هر نیمسال الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

ماده ۱۳ :

غیبت غیر موجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد. تشخیص موجه بودن غیبت در جلسه امتحان بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده است.

فصل پنجم

ارزشیابی

ماده ۱۴:

حداقل نمره قبولی در هر درس اختصاصی اجباری و اختصاصی اختیاری ۱۴ از ۲۰ و هر درس کمبود یا جبرانی ۱۲ از ۲۰ است. چنانچه نمره دانشجو در یک درس کمتر از این مقادیر باشد باید آنرا تکرار نماید.

تبصره ۱:

اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شود به جای آن درس می تواند از جدول درس های اختیاری در برنامه مصوب درس دیگری را انتخاب کند. با این حال نمرات کلیه درس ها اعم از قبولی و مردودی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین نیمسال مربوط و میانگین کل منظور می شود.

تبصره ۲:

در مواردی که ارزشیابی دانشجو در یک درس موکول به فعالیت هایی باشد که با تشخیص استاد مربوط انجام آن در طول یک نیمسال تحصیلی ممکن نباشد، نمره دانشجو در آن درس نا تمام اعلام می شود. در این صورت باید نمره دانشجو در این درس، حداکثر تا پایان نیمسال تحصیلی بعد، توسط استاد ذیربط به نمره قطعی تبدیل گردد. در غیر اینصورت درس توسط دانشگاه حذف خواهد شد. بدیهی است ثبت نمره نا تمام در نیمسالی خواهد بود که دانشجو واحد را اخذ نموده است.

ماده ۱۵:

میانگین نمرات درس های دانشجوی در دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)، در هر نیمسال تحصیلی، نباید از ۱۵ کمتر باشد، در غیر این صورت دانشگاه به دانشجوی اخطار خواهد داد ولی دانشجوی محدودیتی از لحاظ انتخاب واحد نداشته و در نیمسال بعدی در محدوده حد نصاب واحدها، می تواند اخذ واحد نماید. اگر میانگین نمرات دانشجوی در دو نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب کمتر از ۱۵ باشد، آن دانشجوی از ادامه تحصیل در دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) محروم می شود.

تبصره ۱:

نیمسال هایی که تعداد واحدهای اخذ شده کمتر از حد نصاب (۸ واحد) می باشد، در صورت کسب میانگین کل کمتر از ۱۵ ، جزو نیمسال های مشمول اخطار محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲:

نمره درس کمبود یا جبرانی در کارنامه دانشجوی، جداگانه ثبت می شود و در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجوی منظور نمی شود.

تبصره ۳ : باستناد مصوبه شصت و هشتمین جلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، گذراندن دروس این دوره بصورت معرفی به استاد ممنوع می باشد.

ماده ۱۶:

دانشجویی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی در مرحله آموزشی میانگین کل نمرات او از ۱۵ کمتر باشد از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره :

دانشجویی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره، میانگین کل نمرات او از ۱۵ کمتر باشد، در صورتی که حداکثر مدت مجاز تحصیل وی در مرحله آموزشی به پایان نرسیده باشد، می تواند تا ۱۲ واحد از درس اختصاصی اجباری را که از آنها نمرات بین ۱۴ تا ۱۵ گرفته است، فقط در یک نیمسال تحصیلی تکرار کند و در صورت جبران کمبود میانگین کل ، مجاز به شرکت در امتحان جامع شود. دانشجویانی که به هر

دلیل نتوانند از این فرصت استفاده کنند یا علیرغم استفاده از این فرصت میانگین کل خود را جبران نمایند، از ادامه تحصیل محروم مانده مدرک و سوابق تحصیلی دریافت نمی کنند.

فصل ششم

آزمون جامع :

ماده ۱۷ :

در پایان مرحله آموزشی دانشجو ملزم است در آزمون جامع که به صورت کتبی و ارزیابی عینی عملکرد برگزار می شود شرکت کند. شرط شرکت در آزمون جامع قبولی در کلیه درس های مرحله آموزشی و کسب حداقل میانگین کل ۱۵ می باشد.

تبصره :

آزمون ارزیابی عینی عملکرد شامل ارزیابی مستمر درون بخشی و ارزیابی پایان دوره می باشد.

ماده ۱۸ :

آزمون جامع زیرنظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و توسط هیاتی مرکب از ۶ نفر به شرح زیر برگزار می شود.

- مدیر گروه آموزشی مربوطه

- استاد راهنمای تحصیلی دانشجو

- چهار نفر عضو هیات علمی در رشته مربوطه که دارای حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی با ۳ سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی باشند (سه نفر از آنان از اعضای هیات علمی داخل دانشگاه و یک نفر خارج از دانشگاه) . بدین ترتیب که دو نفر از آنان توسط شورای

تحصیلات تکمیلی دانشکده (که یک نفر از آنان باید از اعضای هیات علمی خارج از دانشگاه محل تحصیل دانشجو باشد) و یک نفر توسط معاون آموزشی دانشگاه و یک نفر دیگر توسط معاون پژوهشی دانشگاه تعیین می شوند. این دو نفر به عنوان نمایندگان معاونین آموزشی و پژوهشی در هیات برگزار کننده آزمون شرکت می نمایند.

تبصره :

حضور حداقل ۵ نفر از افراد مذکور در ماده ۱۸ جهت برگزاری آزمون جامع الزامی می باشد.

ماده ۱۹ :

آزمون جامع در هر رشته تحصیلی دوبار در سال برگزار می شود و زمان برگزاری آن با پیشنهاد گروه آموزشی مربوطه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشد.

ماده ۲۰ :

پس از اتمام مرحله آموزشی دانشجوی واجد شرایط شرکت در آزمون جامع موظف است در اولین آزمون جامع که توسط دانشکده برگزار می شود شرکت کند. دانشجو در صورت عدم آمادگی، بایستی درخواستی برای تمدید مهلت شرکت در آزمون با دلایل موجهی که به تأیید استاد راهنمای تحصیلی و مدیر گروه آموزشی مربوطه رسیده باشد، به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ارائه نماید. شورای مذکور می تواند زمان شرکت دانشجو در آزمون جامع را، حداکثر برای یک نیمسال به تعویق اندازد.

تبصره :

مدت تمدید مهلت برای تعویق امتحان جامع جزو سنوات مجاز تحصیل مرحله آموزشی محسوب شده و دانشجو موظف است تحت نظر گروه آموزشی در محیط آموزشی حضور داشته باشد.

ماده ۲۱ :

آزمون کتبی به منظور ارزشیابی قابلیت های علمی آموزشی دانشجو، از درس های تخصصی رشته مربوط، حداقل از ۴ درس به صورت تشریحی و حداکثر در ۲ روز متوالی به عمل می آید.

ماده ۲۲ :

آزمون ارزیابی عینی عملکرد با نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده به منظور ارزشیابی قابلیت های آموزشی و توانایی دانشجوی در انجام پژوهش مستقل و در مورد موضوع پایان نامه دکتری تخصصی (Ph.D.) یا حوزه عام تر رشته تخصصی دانشجو برگزار می شود. آزمون ارزیابی عینی عملکرد حداکثر تا یک هفته بعد از آزمون کتبی برگزار می شود.

تبصره :

ترکیب هیات برگزار کننده آزمون ارزیابی عینی عملکرد باید همان ترکیب هیات برگزار کننده آزمون کتبی باشد.

ماده ۲۳ :

ارزش آزمون های کتبی و ارزیابی عینی عملکرد به ترتیب ۷۰ و ۳۰ درصد نمره نهایی است (۵۰٪ نمره آزمون ارزیابی عینی عملکرد به ارزیابی مستمر درون بخشی و ۵۰٪ به ارزیابی پایان دوره اختصاص دارد) و میانگین کل نمرات دانشجو در آزمون جامع نباید از ۱۵ کمتر باشد.

تبصره ۱ :

در صورت عدم موفقیت دانشجو در اولین آزمون جامع، دانشجو مجاز است تنها برای یک بار دیگر در اولین آزمون جامع بعدی شرکت نماید. مدت انتظار دانشجو برای شرکت در آزمون مجدد جزو سنوات مجاز تحصیل مرحله آموزشی محسوب می شود. دانشجو باید در این مدت زیر نظر گروه آموزشی و در محیط آموزشی حضور داشته باشد.

تبصره ۲ :

به منظور پیشگیری از اتلاف وقت و یا رکود فعالیت های آموزشی و پژوهشی دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) ، نتایج آزمون جامع باید ظرف مدت محدودی (حداکثر یک ماه) بعد از برگزاری آزمون

از طریق دانشکده به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال و دانشگاه ظرف مدت یک هفته قبولی و یا عدم قبولی دانشجو را کتباً به وی اعلام نماید.

ماده ۲۴:

به دانشجویانی که در امتحان جامع قبول شده اند اعم از آنکه برای مرحله تدوین پایان نامه ثبت نام کنند و یا از ادامه تحصیل منصرف شوند، صرفاً بنا به درخواست محل تعهد آنان تأییدیه ای مبنی بر گذراندن مرحله آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) توسط دانشگاه محل تحصیل ارایه می شود، صدور گواهی شخصی مبنی بر موفقیت در امتحان جامع برای این دانشجویان ممنوع می باشد.

فصل هفتم

طول دوره، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۲۵:

طول دوره مدتی است که دانشجو باید مراحل آموزشی و پژوهشی را بر اساس مقررات مربوط به اتمام برساند. حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) چهار سال و نیم است. چنانچه دانشجو در این مدت نتواند پایان نامه خود را تکمیل و از آن دفاع نماید از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۱:

طول مدت مجاز مرحله آموزشی با در نظر گرفتن تعداد واحدهای مرحله آموزشی ۳ تا ۵ نیمسال تحصیلی است چنانچه دانشجو نتواند در این مدت مرحله آموزشی را به پایان برساند و در امتحان جامع قبول شود از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲:

شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می تواند در موارد استثنایی به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده حداکثر تا سه نیمسال تحصیلی به کل مدت مجاز تحصیل دانشجو اضافه نماید. که یک نیمسال آن می تواند به مرحله آموزشی اختصاص یابد.

ماده ۲۶:

دانشجو موظف است در هر نیمسال تحصیلی در زمانی که دانشگاه اعلام می کند برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی در یک نیمسال بدون اطلاع و عذر موجه به منزله ترک تحصیل بوده و دانشجو از ادامه تحصیل محروم می گردد. در موارد استثنایی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می داند باید دلایل آن را حداکثر یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به صورت مکتوب به اداره آموزش ارایه دهد. در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل، توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب و برای آن نیمسال مرخصی تحصیلی صادر می شود.

ماده ۲۷:

دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) می تواند حداکثر برای دو نیمسال تحصیلی متوالی یا متناوب، از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱:

اخذ مرخصی تحصیلی در نیمسال اول تحصیل مجاز نیست. در موارد استثنایی، اخذ تصمیم به عهده کمیسیون موارد خاص دانشگاه می باشد.

تبصره ۲:

مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

تبصره ۳:

درخواست مرخصی باید دو هفته قبل از شروع نام نویسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو به استاد راهنمای تحصیلی و مدیر گروه تسلیم و پس از کسب موافقت مدیر گروه و دانشکده مربوط به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارایه گردیده و موافقت کتبی آن شورا کسب گردد. موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می گیرد و منوط به این است که ادامه تحصیل دانشجو از آن به بعد با مشکل مواجه نشود. عواقب احتمالی ناشی از مرخصی تحصیلی به عهده دانشجو می باشد.

تبصره ۴:

حذف کلیه درس های اخذ شده در یک نیم سال حداکثر تا قبل از شروع امتحانات پایان آن نیمسال تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت آن نیمسال برای دانشجو مرخصی تحصیلی محسوب خواهد شد. محاسبه یا عدم محاسبه این مرخصی در حداکثر سنوات مجاز تحصیلی دانشجو به عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۵:

دانشجویان خانم شاغل به تحصیل در کلیه رشته های علوم پزشکی، در صورت بارداری، می توانند با رعایت سایر ضوابط و مقررات از یک نیمسال مرخصی تحصیلی به دلیل زایمان، بدون احتساب در سنوات تحصیلی استفاده نمایند.

طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۲۱۳۱/د مورخه ۹۱/۰۹/۰۷ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مدت مرخصی زایمان بدون احتساب در سنوات تحصیلی به دو نیمسال افزایش یافته است.

تبصره ۶:

دانشجویانی که گواهی پزشکی (باستثناء زایمان) موجه آنها به تأیید شورای پزشکی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسیده باشد می توانند از حداکثر یک نیمسال مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات استفاده نمایند.

ماده ۲۸:

دانشجویی که تمایل به انصراف از تحصیل داشته باشد باید درخواست انصراف خود را شخصا به اداره آموزش دانشگاه یا دانشکده تسلیم نماید. این دانشجو مجاز است فقط برای یک نوبت حداکثر تا یک ماه قبل از پایان همان نیمسال تحصیلی تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و پس از آن حق ادامه تحصیل در آن رشته را ندارد.

ماده ۲۹ :

دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) که از تحصیل محروم و یا از ادامه تحصیل منصرف می شوند. چنانچه با دانشگاه محل تحصیل خود تسویه حساب کنند، می توانند مجدداً در آزمون ورودی دوره های دکتری تخصصی (Ph.D.) شرکت نمایند. (دانشجوی محروم از تحصیل نمی تواند در آزمون ورودی دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته قبلی خود شرکت نماید) در صورت قبولی در آزمون، واحدهای درسی قبلی آنها، در مقطع دکتری تخصصی (Ph.D.) پس از ارزیابی و تطبیق با برنامه مصوب پذیرفته می شود. ارزیابی درس ها و تطبیق واحدها توسط گروه آموزشی مربوط در دانشگاه پذیرنده انجام می شود و به ازای هر ۱۰ واحد از درس های پذیرفته شده دانشجوی، یک نیمسال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در مرحله آموزشی، کاسته می شود.

پذیرش واحدهای درسی قبلی این دانشجویان منوط به احراز ۴ شرط زیر است:

- ۱- واحد آموزشی قبلی دارای مجوز از شورای گسترش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.
- ۲- پذیرش دانشجو از طریق آزمون دکتری تخصصی (Ph.D.) باشد.
- ۳- برنامه های درسی اجرا شده ، مصوب شورای عالی برنامه ریزی یکی از دو وزارتخانه ذکر شده در بند یک باشد.
- ۴- محتوای درس های گذرانده شده یا درس های رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی مربوط ، باید حداقل ۸۰٪ اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک از آن درسها از ۱۵ کمتر نباشد.

فصل هشتم:

مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه

ماده ۳۰ :

در مرحله پژوهشی علاوه بر استاد راهنمای تحصیلی، جهت راهنمایی دانشجو در فعالیت های پژوهشی و تدوین پایان نامه ، استاد راهنمای پژوهشی انتخاب می شود.

ماده ۳۱ :

استاد راهنمای پژوهشی به تقاضای دانشجو، موافقت استاد تائید مدیر گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده انتخاب می شود.

تبصره ۱ :

دانشجو موظف است از ابتدای نیمسال دوم سال تحصیلی تا حداکثر پایان نیمسال سوم استاد راهنمای پژوهشی خود را انتخاب کند.

تبصره ۲ :

انتخاب استاد راهنمای تحصیلی دانشجو به عنوان استاد راهنمای پژوهشی وی بلامانع است.

ماده ۳۲ :

استاد راهنمای پژوهشی باید دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) یا تخصصی بالینی و یا دکتری (Ph.D.) پژوهشی با مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی و حداقل سه سال سابقه تدریس یا پژوهش در دوره های تحصیلات تکمیلی بوده و در این مدت حداقل دو پایان نامه کارشناسی ارشد را راهنمایی و یا چهار پایان نامه (Ph.D.) را مشاوره کرده باشد.

ماده ۳۳ :

استاد راهنمای پژوهشی ترجیحاً باید از بین استادان داخل دانشگاه انتخاب شود. در موارد خاص با تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، انتخاب استاد راهنمای پژوهشی مشروط به داشتن شرایط مذکور در ماده ۳۲ از میان اعضای هیات علمی، خارج از دانشگاه محل تحصیل دانشجو بلامانع است.

تبصره :

در موارد استثنایی ، به پیشنهاد گروه و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، انتخاب بیش از یک نفر (علاوه بر استاد راهنمای پژوهشی منتخب مطابق مفاد ماده ۳۱) به عنوان استاد راهنمای پژوهشی بلامانع است.

ماده ۳۴ :

استاد راهنمای پژوهشی لازم است با توجه به امکانات پژوهشی موجود، کار تحقیقاتی دانشجوی را به نحوی هدایت کند تا در موعد مقرر به اتمام برسد و مشکلات موجود باید به موقع به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده گزارش شود.

ماده ۳۵:

تعداد پایان نامه هایی که هر استاد راهنمای پژوهشی می تواند همزمان هدایت آنها را بر عهده داشته باشد، یکی از موارد به شرح زیر است:

الف - دو پایان نامه دکتری تخصصی (Ph.D.)

ب- یک پایان نامه دکتری تخصصی (Ph.D.) و سه پایان نامه کارشناسی ارشد.

ج - در شرایط استثنایی تصمیم گیری در خصوص هدایت همزمان پایان نامه ها بیش از هر یک از موارد بند الف و ب بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و با توجه به توانایی علمی عضو هیات علمی و رعایت عدالت می باشد.

تبصره:

راهنمایی پایان نامه های دوره دکتری عمومی پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی همانند پایان نامه کارشناسی ارشد محسوب می شود.

ماده ۳۶:

به پیشنهاد استاد راهنمای پژوهشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، یک تا سه نفر از اعضای هیأت علمی و یا از صاحب نظران و محققان برجسته، به عنوان استاد مشاور تعیین می شود.

تبصره:

استادان مشاور باید دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) و یا تخصصی بالینی و یا دکتری (Ph.D.) پژوهشی با حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی و حداقل سه سال سابقه تدریس یا پژوهش در دوره کارشناسی ارشد باشند. برای صاحب نظران و محققانی که عضو هیات علمی نیستند داشتن مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) الزامی است.

ماده ۳۷ :

استادان راهنمای تحصیلی و پژوهشی موظف هستند ساعاتی از هفته را برای راهنمایی دانشجو اختصاص داده و مراتب را به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده اطلاع دهند.

تبصره :

میزان ساعاتی را که استاد راهنمای پژوهشی به راهنمایی پایان نامه دانشجو اختصاص می دهد باید حداقل ۸ برابر تعداد واحد پایان نامه در هر نیمسال باشد.

ماده ۳۸ :

تمام فعالیت های علمی و پژوهشی دانشجو، در مرحله پژوهشی و تدوین پایان نامه باید با هدایت و نظارت استاد راهنمای پژوهشی صورت گیرد. دانشجو موظف است در هر زمانی که استاد راهنمای پژوهشی تعیین کند نتیجه تحقیقات خود را به وی گزارش نماید.

ماده ۳۹ :

استاد راهنمای پژوهشی موظف است در هر مرحله از تحقیق و حداقل هر شش ماه یک نوبت گزارشی مکتوب از پیشرفت کار دانشجو را از وی درخواست کند. این گزارش پس از تأیید استاد راهنمای پژوهشی از طریق گروه به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تسلیم می شود و با حضور دانشجو و استاد راهنمای پژوهشی در جلسه ای که اعضای آن توسط همین شورا تعیین می گردد، مورد بررسی قرار گیرد.

ماده ۴۰ :

موضوع پایان نامه و زمینه تحقیقاتی باید در مدت زمانی محدود به آغاز نیمسال دوم و پایان نیمسال چهارم از شروع به تحصیل در دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) توسط دانشجو تعیین، و چارچوب کلی آن توسط استاد راهنمای پژوهشی مشخص و از طریق گروه آموزشی مربوطه جهت بررسی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده

ارائه شود. شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده موظف است پس از تصویب موضوع پایان نامه پذیرش و ثبت عنوان آن را به صورت کتبی به دانشجو ابلاغ نمایند.

تبصره:

در موارد استثنایی و با نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، حداکثر مدت مجاز برای ثبت عنوان پایان نامه، پس از گذراندن مرحله آموزشی و قبولی در امتحان جامع می باشد. عدم ثبت عنوان موضوع پایان نامه در مهلت مقرر، به منزله انصراف از تحصیل دانشجو تلقی می شود و در این صورت دانشجو اخراج خواهد شد.

ماده ۴۱:

ثبت نام و اخذ واحد پایان نامه و تدوین پایان نامه در مرحله پژوهشی، پس از اعلام قبولی دانشجو در امتحان جامع، صورت می گیرد.

تبصره:

دانشجو پس از انتخاب واحد پایان نامه، تا زمانی که آنرا به پایان نرسانده، موظف است بر اساس تقویم دانشگاهی در نیمسال های بعد نیز برای آن ثبت نام نماید. در این حال نمره پایان نامه در آخرین نیمسال تحصیلی، وارد کارنامه دانشجو می شود.

ماده ۴۲:

تعداد واحدهای پایان نامه در مرحله پژوهشی بسته به تعداد واحدهای مرحله آموزشی، مطابق برنامه آموزشی مربوط مصوب شورای عالی برنامه ریزی حداقل ۱۶ و حداکثر ۳۰ واحد است. در هر حال، مجموع واحدهای آموزشی و پژوهشی دانشجو در دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) نباید از ۴۲ واحد کمتر و از ۵۰ واحد بیشتر باشد.

ماده ۴۳:

بعد از تکمیل و تدوین پایان نامه توسط دانشجو که اتمام آن را استاد راهنمای پژوهشی اعلام می کند و پس از تأیید کتبی حداقل یکی از اعضای هیأت داوران، مبنی بر قابل دفاع بودن پایان نامه، دانشجو موظف است در

جلسه ای که زمان آن را گروه آموزشی مشخص و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تائید می نماید، در حضور داوران مطابق مواد مربوط در آیین نامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) از پایان نامه خود دفاع نماید.

تبصره ۱:

زمان دفاع از پایان نامه بایستی حداقل یک سال از زمان ثبت نام و اخذ پایان نامه گذشته باشد.

تبصره ۲:

تائید استاد راهنمای پژوهشی و استادان مشاور باید در نخستین صفحات پایان نامه درج شود.

تبصره ۳:

کیفیت علمی و صحت مطالب پایان نامه دانشجو باید قبل از دفاع، توسط استاد راهنمای پژوهشی تائید و به اطلاع شورای تحصیلات تکمیلی گروه یا دانشکده رسانده شود.

تبصره ۴:

دانشجو موظف است قبل از جلسه دفاعیه در یک جلسه پیش دفاع، در حضور استادان گروه یا دانشکده و دانشجویان ذی ربط، موضوع تحقیق خود را تشریح نماید.

تبصره ۵:

دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) هنگامی مجاز به دفاع از پایان نامه تحقیقاتی خود می باشد که حداقل یک مقاله به زبان انگلیسی از کار تحقیقاتی در رشته مربوطه خود و مرتبط با موضوع پایان نامه را به عنوان مولف اول یا دوم در یک مجله معتبر علمی - پژوهشی داخلی یا خارجی به چاپ رسانده و یا گواهی پذیرش آن را اخذ نموده باشد.

ماده ۴۴:

هیات داوران متشکل از استادان راهنمای تحصیلی و پژوهشی و مشاور و چهار عضو هیات علمی دانشگاه یا موسسات تحقیقاتی در رشته مربوطه با درجه حداقل استادیاری و با سه سال سابقه تدریس یا پژوهش در دوره تحصیلات تکمیلی که با پیشنهاد گروه و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می شوند، می باشد.

تبصره ۱:

حداقل یک نفر از اعضای هیات داوران باید دارای درجه دانشیاری یا بالاتر باشد.

تبصره ۲:

دو نفر از اعضای هیات داوران باید از دانشگاه و موسسات تحقیقاتی دیگر انتخاب شوند و مرتبه علمی یکی از این دو نفر در صورت وجود در داخل کشور باید حداقل دانشیاری باشد.

تبصره ۳:

یک نفر از اعضای هیات داوران با حکم رسمی از معاون آموزشی دانشگاه به عنوان نماینده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در جلسه دفاعیه شرکت می کند.

ماده ۴۵:

جلسه دفاعیه با ریاست استاد راهنمای پژوهشی و با حضور استادان مشاور و حداقل سه تن دیگر از اعضای هیات داوران رسمیت می یابد. دانشجو موظف است در این جلسه گزارشی از کار تحقیقاتی و پایان نامه خود را ارائه نموده و از آن دفاع نماید.

ماده ۴۶:

هیات داوران در پایان جلسه دفاعیه پس از شور و بررسی در خصوص اصالت و صحت پایان نامه امتیاز آن را با تاکید بر رتبه به شرح زیر سطح بندی می نماید.

رتبه	نمره
عالی	۱۹ - ۲۰
بسیار خوب	۱۸ - ۱۸/۹۹
خوب	۱۶/۵ - ۱۷/۹۹

۱۵-۱۶/۴۹	قابل قبول
کمتر از ۱۵	غیر قابل قبول

تبصره :

رتبه و نمره پایان نامه در کارنامه ثبت می شود ولی در میانگین کل محاسبه نمی گردد.

ماده ۴۷ :

ملاک تصمیم گیری در خصوص نمره پایان نامه میانگین نمرات حداقل پنج تن از اعضای هیأت داوران است.

تبصره :

در صورتی که پایان نامه از نظر هیأت داوران غیر قابل تشخیص داده شود، دانشجو می تواند در مدتی که از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی تجاوز نکند. پایان نامه خود را کامل و بار دیگر در زمانی که هیأت داوران تعیین می کند از آن دفاع نماید. دانشجویی که در فرصت های تعیین شده نتواند از پایان نامه خود دفاع نماید از تحصیل محروم شده و مدرک و سوابق تحصیلی دریافت نمی کند.

مصوبه : آئین نامه پایان نامه های دوره های کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی (Ph.D.) و دستیاری بالینی طی نامه شماره ۵/۴/۱۴۱۱۲ مورخه ۹۴/۱۲/۰۹ دانشگاه علوم پزشکی تبریز ابلاغ گردید.

- این آئین نامه از اول سال ۹۵ اجرا می گردد.
- مسئولیت سهمیه بندی پایان نامه های اساتید محترم دانشگاه برعهده مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه (معاونت آموزشی دانشگاه) خواهد بود .

الف) مراحل تصویب و ثبت پایان نامه :

- ۱ - نامه درخواست راهنمایی پایان نامه توسط استاد راهنما به مدیر گروه :
- کنترل سهمیه پایان نامه های اساتید راهنما توسط مدیر گروه مربوطه صورت خواهد گرفت.
- ۲ - ارائه پایان نامه توسط دانشجو در گروه آموزشی مربوطه بعد از انجام هماهنگی های اولیه با مدیر گروه

- لازم است تمامی پایان نامه ها در قالب یک پروپوزال (مشترک برای پایان نامه و طرح های تحقیقاتی) مصوب دانشگاه تدوین و ارائه شود .

۳ - ارسال برای داوری علمی و اخلاقی پایان نامه توسط معاون تحقیقات و فناوری دانشکده

۴ - اخذ کد اخلاقی از کمیته اخلاق پژوهشی

۵ - ارسال نتایج داوری و سایر مستندات مربوطه به معاونت آموزشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشکده

۶ - کنترل موضوع از نظر : الف) سهمیه استاد راهنما توسط مدیر تحصیلات تکمیلی / معاون آموزشی دانشکده،
ب) داوری علمی و اخلاقی، ج) احراز شرایط آموزشی دانشجو توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشکده

۷ - ورود اطلاعات مورد نیاز و تصویب و ثبت پایان نامه در شورای پژوهشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده

۸ - در صورتی که محل اجرای پایان نامه به درخواست استاد راهنما، « مرکز تحقیقاتی » باشد مدارک مربوطه توسط معاون محترم تحقیقات و فناوری دانشکده به مرکز مورد نظر ارسال خواهد شد.

۹ - عقد قرارداد با معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه (در صورت لزوم)

۱۰ - ارائه گزارشات پیشرفت پایان نامه توسط استاد راهنما (هر ۶ ماه یکبار) به مدیر گروه / رئیس مرکز تحقیقات و انعکاس این گزارشات توسط مدیر گروه / رئیس مرکز تحقیقات به ۱) معاونت تحقیقات و فن آوری دانشکده و ۲) معاونت آموزشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده

ب) مراحل دفاع از پایان نامه :

۱ - درخواست تشکیل جلسه دفاع از پایان نامه توسط استاد راهنما از مدیر گروه آموزشی مربوطه

۲ - استعلام مدیر گروه آموزشی در خصوص وضعیت آموزشی دانشجو از معاونت آموزشی دانشکده

۳ - ارسال مستندات به معاون تحقیقات و فناوری دانشکده

۴ - کنترل مستندات مورد نیاز از جمله احراز شرایط لازم از نظر آموزشی (واحد های آموزشی، ...) و مقالات مورد نیاز برای دفاع توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشکده

۵ - تشکیل جلسه پیش دفاع و سپس دفاع پایان نامه توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشکده

۶ - ارسال نتایج و مستندات دفاع پایان نامه توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشکده به معاونت آموزشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده

۷ - انجام مراحل فارغ التحصیلی دانشجو توسط معاونت آموزشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده

ج) نحوه ارزیابی پایان نامه های کارشناسی ارشد :

الف) صلاحیت کسب درجه عالی (نمره ارزیابی پایان نامه تا نمره ۲۰) منوط به احراز یکی از شرایط زیر خواهد بود :

۱ - پذیرش / چاپ مقاله در مجلات ISI, PubMed, دانشگاه و چارک اول (SJR (Q۱)

۲ - پایان نامه های کاربردی مورد تایید شورای فناوری دانشگاه و جذب حداقل صد میلیون ریال گرنت خارج دانشگاهی، در ضمن صلاحیت دفاع این نوع از پایان نامه ها منوط به ارائه مقاله نخواهد بود .

۳ - در صورتیکه آدرس حداقل یکی از نویسندگان مقاله (affiliation) مربوط به دانشگاه یا مراکز علمی، تحقیقاتی بین المللی (خارج از کشور) باشد، در کنار ارائه پذیرش / چاپ مقاله در نمایه scopus یا PubMed

۴ - پایان نامه های غیر کاربردی که دارای پذیرش / چاپ مقاله در نمایه scopus یا PubMed باشند و موفق به اخذ گرنت حداقل صد میلیون ریالی از خارج دانشگاه گردند.

ب) در صورت عدم ارائه خروجی های مورد انتظار اشاره شده در بند « الف » دانشجویان کارشناسی ارشد می توانند با شرایط زیر دفاع نمایند:

۱ - درخواست کتبی استاد راهنما برای دفاع با شرایط مذکور

۲ - در صورتی که پایان نامه از حمایت مالی معاونت تحقیقات برخوردار شده باشد (در قالب تدوین پایان نامه به شکل طرح تحقیقاتی) لازم است مبلغ پرداختی به پایان نامه، به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه عودت داده شود.

۳- ارسال مقاله (submission) برای مجلات علمی - پژوهشی داخل یا خارج قبل از دفاع اجباری است و حداکثر نمره پایان نامه ۱۸ (هیجده تمام) می باشد.

۴- لازم به ذکر است پس از تسویه حساب، در صورتیکه مقاله مورد انتظار (بند الف) چاپ گردد. مبلغ تسویه شده قابل عودت نمی باشد.

فصل نهم:

سایر مقررات

ماده ۴۸ :

انتقال ، تغییر رشته و جابجایی در دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) ممنوع است.

ماده ۴۹ :

در صورتی که ارائه برخی از درس ها، در یک رشته و در یک زمان معین ، در دانشگاه مبداء، ممکن نباشد، دانشجوی می تواند، آن درس ها را با موافقت استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، به صورت مهمان در دانشگاه دیگری که مجری دوره است بگذرانند. در این حال کسب موافقت دانشگاه مقصد هم ضروری است. تعداد واحدهای درسی دانشجوی مهمان در یک یا چند دانشگاه نباید از نصف واحدهای درسی مرحله آموزشی تجاوز نماید.

ماده ۵۰ :

دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) باید به صورت تمام وقت و منطبق با شرایط زیر به تحصیل بپردازد تا بتواند از مزایای دانشجویی این دوره برخوردار شود.

۱-۵۰- تحصیل در مقطع دکتری (Ph.D.) تمام وقت می باشد بنابراین هرگونه اشتغالی غیر از تحصیل برای دانشجو ممنوع است.

۲-۵۰- حضور تمام وقت دانشجو، مطابق ضوابط و مقررات دانشگاه در مورد حضور تمام وقت مریبان گروه های آموزشی ذیربط است.

۳-۵۰- مسئولیت نظارت و کنترل حضور تمام وقت دانشجوی به عهده گروه آموزشی مربوط است. بدیهی است دانشجوی تابع قوانین و مقررات اداری حضور و غیاب دانشگاه می باشد.

۴-۵۰- کلیه دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) اعم از بورسیه، مأمور آموزشی و آزاد می توانند در طول سال از یک ماه مرخصی استفاده نمایند و این مرخصی قابل ذخیره شدن نیست.

۵-۵۰- دریافت کمک هزینه تحصیلی و سایر مزایای دانشجویی در پایان هر ماه منوط به صدور گواهی حضور تمام وقت و انجام وظایف محوله از سوی گروه آموزشی ذیربط است.

۶-۵۰- گروه آموزشی موظف است غیبت غیر موجه دانشجوی را در اسرع وقت جهت انجام اقدامات قانونی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه گزارش نماید.

۷-۵۰- در صورتی که دانشجوی از اجرای مفاد بندهای این ماده تخلف ورزد، از سوی گروه آموزشی، به عنوان متخلف به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه جهت اقدام قانونی معرفی می گردد.

ماده ۵۱ :

پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) که براساس مفاد تبصره ۲ ماده ۲۵ آن آیین نامه از فرصت اضافی برای ادامه تحصیل استفاده نمایند، مطابق نظر شورای آموزشی دانشگاه می باشد ولیکن اگر براساس رای کمیسیون موارد خاص دانشگاه، طول دوره تحصیلی دانشجوی اضافه بر سقف مجاز در تبصره ۲ ماده ۲۵ این آیین نامه اضافه شود، پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجوی در طول این مدت ممنوع است و اخذ شهریه از دانشجوی یا عدم اخذ شهریه از او، در طول این مدت با توجه به نظر شورای آموزشی دانشگاه می باشد.

تبصره ۱:

بر اساس مصوبات پنجاه و دومین جلسه شورای تحصیلات تکمیلی مورخ ۱۳۹۰/۸/۲۳ دانشگاه مقرر شد پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان Ph.D. پس از اتمام حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره مذکور (۴/۵ سال) متوقف و موارد استثنایی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بررسی و تصمیم گیری شود.

تبصره ۲:

براساس مصوبات کمیسیون موارد خاص دانشگاه، دانشجویانی که از فرصت اعطایی کمیسیون موارد خاص استفاده می نمایند (اضافه بر سقف مجاز در تبصره ۲ ماده ۲۵ این آئین نامه) ملزم به پرداخت شهریه می باشند.

تبصره ۳:

باستناد نامه شماره ۵/۷۵۰ مورخه ۸۹/۰۳/۱۷ وزارت بهداشت . درمان و آموزش پزشکی از آنجائیکه پرداخت کمک هزینه تحصیلی ناظر بر حضور در حین تحصیلی افراد مشمول بوده و از طرفی اینگونه ها ناشی از ارتباط استخدامی، خرید خدمت و قرارداد کار نمی باشد و صرفا جهت کمک برای هزینه تحصیل می باشد لذا در صورت قطع حضور به هر دلیل (مرخصی تحصیلی - مرخصی استعلاجی - مرخصی زایمان و ....) پرداخت کمک هزینه متوقف می گردد.

ماده ۵۲:

دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) با نظر گروه آموزشی مربوط در هر نیمسال تحصیلی، جهت کسب مهارت تدریس، حداکثر سه واحد درسی را باید تدریس نماید.

ماده ۵۳:

ضوابط برگزاری و انعقاد قرارداد دوره های مشترک دکتری (Ph.D.) رشته های علوم پایه پزشکی و بهداشت، داروسازی و دندانپزشکی دانشگاه های علوم پزشکی داخل با دانشگاه ها و مؤسسات علمی معتبر خارج مطابق آئین نامه مربوط مصوب هجدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۱/۰۳/۱۱ می باشد.

ماده ۵۴:

آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) در ۹ فصل و ۵۴ ماده و ۵۴ تبصره در سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۶/۰۸/۲۹ به تصویب رسید. این آیین نامه در همه دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و مؤسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سراسر کشور جهت دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۸۸-۸۷ و به بعد لازم الاجرا است . و از تاریخ ابلاغ آن ، آیین نامه قبلی و تمام مقررات و بخشنامه ها و دستورالعمل های مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این آیین نامه لغو می گردد

شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می تواند وضعیت تحصیلی دانشجویان ورودی قبل از سال تحصیلی ۸۸ - ۸۷ را با آیین نامه جدید تطبیق داده و براساس آن این دانشجویان را فارغ التحصیل نماید.

آئین نامه اجرایی آزمون جامع (موضوع نامه شماره ۵/۳۸/۷۵۱۲ مورخه ۸۷/۰۵/۱۵) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

فصل ششم جدید

آزمون جامع:

ماده ۱۷:

در پایان مرحله آموزشی دانشجو ملزم است در آزمون جامع که به صورت کتبی و ارزیابی عینی عملکرد برگزار می شود شرکت کند. شرط شرکت در آزمون جامع قبولی در کلیه درس های مرحله آموزشی و کسب حداقل میانگین کل ۱۵ می باشد.

تبصره:

آزمون ارزیابی عینی عملکرد شامل ارزیابی مستمر درون بخشی و ارزیابی پایان دوره می باشد.

ماده ۱۸:

آزمون جامع زیر نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و توسط هیاتی مرکب از ۶ نفر به شرح زیر برگزار می شود.

- مدیر گروه آموزشی مربوطه

- استاد راهنمای تحصیلی دانشجو

- چهار نفر عضو هیات علمی در رشته مربوطه که دارای حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی با ۳ سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی باشند (سه نفر از آنان از اعضای هیات علمی داخل دانشگاه و یک نفر خارج از دانشگاه). بدین ترتیب که دو نفر از آنان توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده (که یک نفر از آنان باید از اعضای هیات علمی خارج از دانشگاه محل تحصیل دانشجو باشد) و یک نفر توسط معاون آموزشی دانشگاه و یک نفر دیگر توسط معاون پژوهشی دانشگاه و یک نفر دیگر توسط معاون پژوهشی دانشگاه تعیین می شوند. این دو نفر به عنوان نمایندگان معاونین آموزشی و پژوهشی در هیات برگزار کننده آزمون شرکت می نمایند.

تبصره :

حضور حداقل ۵ نفر از افراد مذکور در ماده ۱۸ جهت برگزاری آزمون جامع الزامی می باشد.

ماده ۱۹ :

آزمون جامع در هر رشته تحصیلی دوبار در سال برگزار می شود و زمان برگزاری آن با پیشنهاد گروه آموزشی مربوطه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشد.

ماده ۲۰ :

پس از اتمام مرحله آموزشی دانشجوی واجد شرایط شرکت در آزمون جامع موظف است در اولین آزمون جامع که توسط دانشکده برگزار می شود شرکت کند. دانشجو در صورت عدم آمادگی، بایستی درخواستی برای تمدید مهلت شرکت در آزمون با دلایل موجهی که به تأیید استاد راهنمای تحصیلی و مدیر گروه آموزشی مربوطه رسیده باشد، به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ارائه نماید. شورای مذکور می تواند زمان شرکت دانشجو در آزمون جامع را، حداکثر برای یک نیمسال به تعویق اندازد.

تبصره :

مدت تمدید مهلت برای تعویق امتحان جامع جزو سنوات مجاز تحصیل مرحله آموزشی محسوب شده و دانشجو موظف است تحت نظر گروه آموزشی در محیط آموزشی حضور داشته باشد.

ماده ۲۱:

آزمون کتبی به منظور ارزشیابی قابلیت های علمی آموزشی دانشجو، از درس های تخصصی رشته مربوط، حداقل از ۴ درس به صورت تشریحی و حداکثر در ۲ روز متوالی به عمل می آید.

ماده ۲۲:

آزمون ارزیابی عینی عملکرد با نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده به منظور ارزشیابی قابلیت های آموزشی و توانایی دانشجو در انجام پژوهش مستقل و در مورد موضوع پایان نامه دکتری تخصصی (Ph.D.) یا حوزه عام تر رشته تخصصی دانشجو برگزار می شود. آزمون ارزیابی عینی عملکرد حداکثر تا یک هفته بعد از آزمون کتبی برگزار می شود.

تبصره:

ترکیب هیات برگزار کننده آزمون ارزیابی عینی عملکرد باید همان ترکیب هیات برگزار کننده آزمون کتبی باشد.

ماده ۲۳:

ارزش آزمون های کتبی و ارزیابی عینی عملکرد به ترتیب ۷۰ و ۳۰ درصد نمره نهایی است (۵۰٪ نمره آزمون ارزیابی عینی عملکرد به ارزیابی مستمر درون بخشی و ۵۰٪ به ارزیابی پایان دوره اختصاص دارد) و میانگین کل نمرات دانشجو در آزمون جامع نباید از ۱۵ کمتر باشد.

تبصره ۱:

در صورت عدم موفقیت دانشجو در اولین آزمون جامع، دانشجو مجاز است تنها برای یک بار دیگر در اولین آزمون جامع بعدی شرکت نماید. مدت انتظار دانشجو برای شرکت در آزمون مجدد جزو سنوات مجاز تحصیل مرحله آموزشی محسوب می شود. دانشجو باید در این مدت زیر نظر گروه آموزشی و در محیط آموزشی حضور داشته باشد.

تبصره ۲:

به منظور پیشگیری از اتلاف وقت و یا رکود فعالیت های آموزشی و پژوهشی دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)، نتایج آزمون جامع باید ظرف مدت محدودی (حداکثر یک ماه) بعد از برگزاری آزمون از طریق دانشکده به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال و دانشگاه ظرف مدت یک هفته قبولی و یا عدم قبولی دانشجو را کتباً به وی اعلام نماید.

ماده ۲۴:

به دانشجویانی که در امتحان جامع قبول شده اند اعم از آنکه برای مرحله تدوین پایان نامه ثبت نام کنند و یا از ادامه تحصیل منصرف شوند، صرفاً بنا به درخواست محل تعهد آنان تأییدیه ای مبنی بر گذراندن مرحله آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) توسط دانشگاه محل تحصیل ارایه می شود، صدور گواهی شخصی مبنی بر موفقیت در امتحان جامع برای این دانشجویان ممنوع می باشد.

***دستورالعمل اجرایی ماده ۵۰ آئین نامه دوره دکتری تخصصی Ph.D.**

به منظور بهبود شرایط کمی و کیفی و ارتقاء علمی گروههای آموزشی و ایجاد وحدت رویه بین دانشکده های دانشگاه در اجرای ماده ۵۰ آئین نامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) موضوع حضور تمام وقت دانشجویان مقطع مذکور پس از تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، جهت اجرا به دانشکده های ذیربط ابلاغ می گردد.

۱) تحصیل در مقطع دکترای تخصصی (Ph.D.) تمام وقت می باشد بنابراین هر گونه اشتغالی غیر از تحصیل برای دانشجو ممنوع است.

تبصره: از دانشجویان در بدو ورود به دانشگاه تعهدنامه کتبی مبنی بر حضور تمام وقت و عدم اشتغال غیر از تحصیل اخذ می گردد.

۲) حضور تمام وقت دانشجو مطابق ضوابط و مقررات متداول دانشگاه در مورد حضور تمام وقت مربیان گروه های آموزشی ذیربط است

۳) میزان حضور فیزیکی این دانشجویان ماهیانه ۱۶۰ ساعت می باشد (در فاصله ساعتی ۱۷-۸) که ۳۵ ساعت آن می تواند با نظر استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی در خارج از دانشکده به مطالعه، آموزش و پژوهش مرتبط با رشته، اختصاص یابد.

۴) مسئولیت نظارت و کنترل حضور تمام وقت دانشجو به عهده گروه آموزشی مربوطه است. بدیهی است دانشجو تابع قوانین و مقررات اداری حضور و غیاب دانشگاه می باشد.

۵) دریافت کمک هزینه تحصیلی (حقوق و سایر مزایای دانشجویی) در پایان هر ماه منوط به صدور گواهی حضور تمام وقت براساس گزارش حضور غیاب (تایمکس) و انجام وظایف محوله از سوی گروه آموزشی ذیربط است.

۶) گروه آموزشی موظف است غیبت غیر موجه دانشجو را در اسرع وقت جهت انجام اقدامات قانونی گزارش نماید.
۷) در صورت کسر حضور فیزیکی، دانشجو برای ماه اول، اخطار کتبی توسط مدیر گروه مربوطه (رونوشت به تحصیلات تکمیلی دانشکده) داده خواهد شد و در ماه دوم اخطار کتبی توسط معاون آموزشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده داده خواهد شد (رونوشت به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه) و تکرار کسر حضور فیزیکی برای ماه سوم، ضمن قطع کامل پرداخت کمک هزینه تحصیلی با طرح موضوع در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه با تصمیم مقتضی همراه خواهد شد.

۸) به منظور سهولت کنترل و نظارت کارشناسان حوزه معاونت آموزشی، بایستی یک نسخه از گزارش ماهانه حضور و غیاب و مجوز و مستندات مربوطه به کارآموزی و فعالیتهای پژوهشی در مراکز خارج از دانشکده در پرونده حضور غیاب دانشکده ثبت و قابل دسترسی باشد.

۹) مسئولیت مستقیم حسن اجرای این دستورالعمل به عهده معاونین آموزشی دانشکده ها می باشد.

پیوست ۱

دستورالعمل نحوه پرداخت کمک هزینه تحصیلی براساس مقررات حضور تمام وقت :

موضوع نحوه پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان مذکور، در شصت و ششمین جلسه مورخ ۹۳/۱۱/۱۳ دانشگاه مطرح و به بشرح ذیل تصمیم گیری به عمل آمد.

۱- پرداخت کمک هزینه تحصیلی منحصر با رعایت حضور تمام دانشجویان در دانشکده و گروه آموزشی مربوطه امکانپذیر می باشد.

۲- در صورت عدم رعایت مقررات حضور تمام وقت، ضمن توقف پرداخت کمک هزینه تحصیلی، با دانشجویان متخلف برابر قوانین و مصوبات رفتار خواهد شد.

۳- مقرر شد در صورت حضور کمتر از ۱۰۰ ساعت، ضمن ابلاغ اخطارهای قانونی ، پرداخت کمک هزینه تحصیلی متوقف گردد.

۴- مبلغ کمک هزینه بین ۱۰۰ ساعت و ۱۳۵ ساعت حضور فیزیکی به تناسب ساعات حضور، محاسبه و پرداخت می گردد.

۵- لازم است در محاسبه ساعات حضور، تعطیلات رسمی هر ماه را مدنظر قرار گیرد.

۶- لازم است گزارش ساعات حضور دانشجو در مراکز خارج از دانشکده (۳۵ ساعت استاد راهنما) ماهانه براساس فرم مربوطه تنظیم و پس از تأیید استاد راهنما، در محاسبه ساعات حضور مدنظر قرار گیرد.

مفاد نامه شماره ۵/۳۸/۱۰۷۱۳ مورخه ۸۹/۰۶/۲۸ معاونت آموزشی دانشگاه :

با عنایت به اینکه برابر مقررات ادامه تحصیل دانشجویان دکتری تخصصی (Ph.D.) که مستخدم سازمانها و ادارات دولتی می باشند منحصراً با ارائه ماموریت آموزشی یا مرخصی بدون حقوق سالیانه امکان پذیر می باشد، خواهشمند است دستور فرمایید از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰ - ۸۹ ادامه تحصیل دانشجویانی که از ارائه یا تمدید ماموریت آموزشی یا مرخصی بدون حقوق خود امتناع می ورزند متوقف و از هرگونه خدمات آموزشی به ایشان ممانعت به عمل آید.

*مفاد نامه شماره ۵/۳۸/۴۱۵۷ مورخه ۹۳/۰۳/۰۳ معاونت آموزشی دانشگاه :

در خصوص تحصیل دانشجویان دکتری تخصصی، به استحضار می رساند بر اساس مقررات و آئین نامه های مربوطه، تحصیل در مقطع دکتری تخصصی (Ph.D.) تمام وقت می باشد. بنابر این اشتغالی غیر از تحصیل ممنوع است. لذا ادامه تحصیل دانشجویان مستخدم ادارات و سازمانها منحصراً از طریق ارائه ماموریت آموزشی یا مرخصی بدون حقوق برای کل دوره تحصیل (آموزشی، پژوهشی) امکان پذیر می باشد و محدودیتهای مربوط به قوانین اداری، استخدامی عدم دریافت کمک هزینه تحصیلی و سایر مزایای دانشجویی و توصیه مقامات وزارتی و دانشگاهی دلیلی بر عدم ارائه ماموریت یا مرخصی بدون حقوق محسوب نمی گردد و تمامی دانشجویان مشمول مقررات بلا استثناء باید مدارک مربوطه را ارائه و در پرونده دانشجو ضبط و قابل دسترس باشد. ضمناً نیمسال مربوط به مرخصی تحصیلی با توجه به قطع موقت تحصیل، مشمول مقررات مذکور نمی گردد. لیکن در فاصله بین دو ترم (تابستان) با توجه به تمام وقت بودن دوره و لزوم حضور دانشجو در گروه آموزشی، بایستی ماموریت آموزشی یا مرخصی بدون حقوق تداوم داشته باشد.

آئین نامه آموزشی دوره تخصصی پزشکی

فصل اول

کلیات

ماده ۱) تعریف دوره دستیاری بالینی پزشکی

دوره دستیاری رشته‌های تخصصی بالینی یکی از مقاطع تحصیلات عالی دانشگاهی (Academic) است که متقاضیان واجد شرایط با داشتن مدرک دکترای پزشکی عمومی (M.D.) پس از موفقیت در امتحان پذیرش دستیاری و گذراندن دوره‌های آموزشی تئوری و عملی و قبولی در امتحانات لازمه (تکوینی و نهایی) موفق به اخذ مدرک تخصصی در رشته مربوط می‌گردند.

ماده ۲) تعریف دستیار

دستیار به فردی اطلاق می‌شود که با داشتن مدرک دکترای پزشکی عمومی و پذیرش در امتحان ورودی دستیاری جهت آموزشهای نظری و کسب مهارتهای عملی، در یکی از رشته‌های تخصصی پزشکی طی مدت زمان مشخصی که برای آن دوره از طریق شورای آموزش پزشکی و تخصصی تصویب شده است به امر تحصیل، آموزش، پژوهش و انجام فعالیتهای کارورزی تخصصی اشتغال می‌ورزد.

ماده ۳) هدف دوره دستیاری

تربیت پزشک متخصص و متعهد در رشته‌های مورد نیاز کشور جهت کسب مهارتهای نظری و عملی، آموزش پزشکی، تعمیم و گسترش بهداشت در جامعه، امور درمانی و انجام فعالیتهای پژوهشی در راستای پیشبرد دانش پزشکی است.

فصل دوم

ماده ۴) شرایط لازم پذیرش دستیار

الف- شرایط عمومی

شرایط لازم پذیرش دستیار در رشته‌های تخصصی بالینی بشرح زیر است:

۴-۱- تأیید صلاحیت عمومی طبق ضوابط شورایعالی انقلاب فرهنگی

۴-۲- داشتن مدرک یا گواهی نامه فارغ‌التحصیلی در رشته دکترای پزشکی (M.D.) از دانشگاه‌ها و مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۴-۳- داشتن کارت پایان خدمت نظام وظیفه یا معافی جهت آقایان

تبصره:

کلمه معافی به مفهوم معافیت دائم آن می‌باشد و داوطلبین دارای معافیت موقت پزشکی و یا کفالت با مسئولیت خود داوطلبین می‌توانند در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند. بدیهی است در صورت فرا خواندن آنان به انجام خدمت نظام وظیفه این وزارت هیچگونه تعهدی جهت ترخیص آنان بعهدده نخواهد گرفت.

۴-۴- هر داوطلب می‌تواند حداکثر تا سن مجاز ورود به دوره دستیاری (۴۰ سال تمام، تا پایان شهریور ماه سال تحصیلی مربوطه) بدون محدودیت دفعات در آزمون ورودی دستیاری شرکت نماید.

تبصره ۱ الحاقی :

مدت زمان حضور داوطلبانه در جبهه به حداکثر و مدت اسارت آزادگان به حداکثر سن مجاز برای ورود به دوره دستیاری تخصصی اضافه می‌شود.

تبصره ۲ الحاقی :

کسانی که در سالهای قبل بدلیل گزینش در بررسی صلاحیت عمومی مجاز به شروع و یا ادامه دوره شناخته نشده‌اند در صورت تایید صلاحیت آنها بعد از ۴۰ سالگی، فقط می‌توانند در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند.

۴-۵- نداشتن نقص عضو مؤثر حرفه ای برحسب رشته، نقص عضو حرفه‌ای توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی با همکاری هیأت‌های ممتحنه تهیه و به کلیه دانشگاه‌ها ابلاغ شده است.

۴-۶- عدم اشتغال به تحصیل در یکی از رشته‌های تخصصی پزشکی، Ph.D. و یا نداشتن مدرک تخصصی پزشکی

۴-۷- پذیرفته شدن در آزمون پذیرش دستیاری

ب- شرایط اختصاصی

ماده ۵) شرایط استفاده از سهمیه رزمندگان و جهادگران

با توجه به قانون تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی به میزان ۲۰ درصد از کل ظرفیت پذیرش هر رشته در آزمون ورودی به پذیرش دستیار از بین مشمولین قانون مزبور به افرادی که ۸۰ درصد حد نصاب هر رشته - محل را کسب نمایند اختصاص می‌یابد.

تعریف حد نصاب :

عبارتست از نمره آخرین فردی که در جای دهی آزاد کلیه داوطلبان واجد شرایط بدون در نظر گرفتن هر گونه سهمیه و جنس برای کل ظرفیت رشته- محل قبل از پذیرش بدست آمده و در تمام مراحل پذیرش ثابت است.

ماده ۶) شرایط استفاده از سهمیه جانبازان و آزادگان

جانبازان با معلولیت ۷۰ درصد و آزادگانی که در دوران دانشجویی حداقل دو سال سابقه اسارت داشته باشند در صورت کسب ۸۰ درصد حد نصاب هر رشته - محل همان رشته در امتحانات ورودی دستیاری مازاد بر ظرفیت (حداکثر به میزان ۲۰ درصد از کل ظرفیت پذیرش هر رشته) پذیرفته می‌شوند.

پیوست ۱

ماده ۶ تصویب‌نامه شماره ۱۸۰۶۰/ف/۲۳۵۱۰/هـ مورخ ۷۸/۸/۱۰ هیأت محترم وزیران در رابطه با آیین‌نامه اجرائی ماده ۱۲ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی حذف گردیده است.

پیوست ۲

« ماده ۶- مستخدمان جانبازی که در اجرای این آیین‌نامه از مأموریت آموزشی استفاده می‌کنند مکلفند دو برابر مدت دوره آموزشی با سپردن تعهد خدمتی در دستگاه متبوع خدمت نمایند و در صورت انتقال مستخدم جانباز به دستگاه دیگر، تعهد مربوط نیز به دستگاه جدید منتقل خواهد شد. »

ماده ۷) شرایط استفاده از سهمیه مناطق محروم

در اجرای ماده ۱۴ قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان مصوب مجلس شورای اسلامی هر سال حداکثر ۲۵ درصد کل ظرفیت پذیرش دستیار در رشته‌های مورد نیاز مناطق محروم به عنوان سهمیه مناطق مذکور به افرادی که ۸۰ درصد نمره حد نصاب را کسب نمایند اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱:

توزیع این ظرفیت در بین رشته‌های محلهای مختلف به عهده دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی می‌باشد.

تبصره ۲:

در صورتیکه داوطلبان واجد شرایط استفاده از سهمیه علی‌رغم انتخاب ۲۰ رشته از ۵ رشته در مرحله اول تا تکمیل ۲۵ درصد ظرفیت رشته در هیچ رشته محلی پذیرفته نشود، در ۲۰ رشته - محل انتخابی مجدد دیگر (براساس رشته‌های مجاز طبق جدول اعلام شده از طرف معاونت سلامت) که واجد شرایط باشند می‌توانند پذیرش شوند.

تبصره ۳:

اختلاف بین حداقل ظرفیت و حداکثر توان آموزشی پیشنهادی دانشگاه که بر اساس نظر هیأت ارزشیابی مورد تایید حوزه ارزشیابی و صدور مجوز دبیرخانه می‌باشند مازاد شناخته می‌شود و به این سهمیه تخصیص داده می‌شود.

تبصره الحاقی :

امکان پذیرش داوطلبان استفاده از سهمیه مناطق محروم بصورت آزاد

تبصره الحاقی:

پذیرش دستیار در سهمیه مناطق محروم به صورت منطقه‌ای، از بین داوطلبان متقاضی و حائز شرایط استفاده از سهمیه مناطق محروم یک استان که موفق به کسب حدنصاب قبولی جهت رشته - محل مورد تقاضا گردیده‌اند، براساس اولویت نمره آزمون متقاضیان همان استان جهت استان مربوطه صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۸) لیست مناطق محروم

لیست مناطق محروم بهداشتی- درمانی و کمبود نیروهای متخصص مورد نیاز هر منطقه توسط معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و تنظیم و بمنظور برنامه‌ریزی جهت پذیرش و آموزش نیروهای متخصص در اختیار دبیرخانه شورای آموزش پزشکی قرار می‌گیرد.

تبصره الحاقی : مناطق محروم و مورد نیاز در رشته‌های مورد نیاز منطبق با آخرین لیست تعیین شده از سوی معاونت سلامت خواهد بود، در ارتباط با روش تعیین مناطق محروم و مورد نیاز و ظرفیت پذیرش در رشته‌های مورد نیاز شورا مقرر نمود، کمیته منتخب شورا با ترکیب زیر تشکیل و ظرف مدت ۲ هفته لیست مذکور را مهیا و پس از تأیید معاونت سلامت به دبیرخانه تحویل گردد.

اعضای کمیته منتخب :

تعداد ۱ نفر از دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی (دانشگاه‌های تیپ یک) اصفهان و شیراز.

تعداد ۱ نفر از دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی (دانشگاه‌های تیپ دو) اراک و بندرعباس.

تعداد ۱ نفر از دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی (دانشگاه‌های تیپ سه) زابل، شهرکرد، یاسوج، گلستان.

ریاست کمیته، معاونت محترم سلامت و دبیر کمیته با جناب آقای دکتر عراقی زاده می‌باشد.

موضوع ۶- پذیرش براساس آخرین جدول ظرفیت اعلام شده توسط دبیرخانه شورا در زمان ارائه فرم انتخاب رشته - محل انجام می‌گیرد.

تبصره : سهمیه و رشته‌های پذیرش برای مناطق محروم و مورد نیاز تحت پوشش هر دانشگاه متناسب با نیاز آن مناطق توسط معاونت سلامت تعیین می‌شود.

ماده ۹) مقررات و اولویت استفاده از سهمیه مناطق محروم

داوطلبین استفاده از سهمیه مناطق محروم باید حداقل دارای یکی از شرایط زیر باشند :

الف: پزشکان عمومی بومی

۱- داوطلب متولد استان محل خدمت بوده و دو مقطع تحصیلی راهنمایی و متوسطه را در آن استان گذرانده و (تا پایان مهلت ثبت نام پذیرش دستیار) دارای دو سال سابقه کار حرفه‌ای پزشکی در مناطق محروم باشد.

۲- محل تولد یکی از والدین یا همسر داوطلب استان مربوطه بوده سه مقطع تحصیلی ابتدایی، راهنمایی و متوسطه را در آن استان گذرانده و (تا پایان مهلت ثبت نام پذیرش دستیار) دارای دو سال سابقه کار حرفه‌ای پزشکی در مناطق محروم باشد.

ب: پزشکان عمومی غیر بومی

۱- در استخدام دانشگاه منطقه محروم بوده و دارای سابقه مدیریت اجرایی به مدت سه سال تا پایان مهلت ثبت نام پذیرش دستیار در دانشگاه، محل خدمت بعنوان پرسنل شبکه‌های بهداشتی درمانی، معاونین دانشگاه، مدیران ستادی دانشگاه، رؤسای مراکز بهداشتی شهرستانها و رؤسای بیمارستانهای دانشگاه باشد.

۲- پزشکان عمومی که حداقل به مدت ۴ سال تا پایان مهلت ثبت نام شرکت در آزمون پذیرش دستیار در مناطق محروم همان استان با تأیید رئیس دانشگاه آن منطقه خدمت نموده باشد.

تبصره ۱ : اولویت استفاده از سهمیه مناطق محروم در شرایط یکسان از نظر نمره آزمون پذیرش دستیار و اولویت انتخاب رشته- محل در مرتبه اول با پزشکان عمومی بومی واجد شرایط و در مرتبه بعد با پزشکان عمومی غیر بومی واجد شرایط می‌باشد.

تبصره ۲: در راستای توزیع متعادل سهمیه مناطق محروم، مناطقی که با استفاده از سهمیه مناطق محروم در هر یک از رشته‌های تخصصی پذیرش داشته‌اند برای یک دوره نمی‌توانند جزو لیست مناطق محروم برای رشته‌های مربوطه قرار گیرند.

تبصره ۳: متن مربوط به مقررات مشمولین ماده ۷ مصوبات نشست چهل و هفتم شورا توسط معاونت سلامت و دفتر حقوقی متبوع تدوین و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۰) شرایط استفاد از سهمیه خانمها:

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است حداقل ۲۵ درصد از سهمیه، پذیرش دستیاری در رشته‌های جراحی اعصاب، ارولوژی، جراحی استخوان و مفاصل، گوش و گلو و بینی، چشم، پرتو شناسی تشخیصی و روانپزشکی و در صورت وجود داوطلب ۵۰ درصد سهمیه، جراحی عمومی، داخلی و قلب را به خانمهای پزشک قبول شده درگزینش کتبی دستیاری اختصاص دهد.

تبصره ۱:

دانش‌آموختگان این رشته‌ها اعم از مجرد یا متاهل متعهد خواهند شد تا پس از فراغت از تحصیل طبق برنامه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خدمات قانونی را در نقاط محروم و نیازمند انجام دهند.

تبصره ۲:

حداقل نمره قبولی در گزینش کتبی دستیاری، کسب ۹۰ درصد حد نصاب هر رشته - محل در رشته‌هایی که ظرفیت پذیرش دستیار یک نفر می‌باشد، بدون در نظر گرفتن سهمیه و جنس داوطلبان و با رعایت سایر مقررات پذیرش انجام می‌شود.

ماده ۱۱) شرط شرکت دانشجویان رشته پزشکی بیهوشی

دانش‌آموختگان رشته بیهوشی مجاز به شرکت در آزمون پذیرش دستیاری نمی‌باشند.

تبصره : دانشجویان رشته پزشکی بیهوشی که از موقعیت فراهم شده برای شروع دوره دستیاری استفاده ننموده‌اند، مجاز هستند با رعایت مقررات (دستور العمل دوره مربوطه)، در آزمون پذیرش دستیار صرفاً در رشته بیهوشی ثبت نام کنند و در صورت قبولی ادامه تحصیل دهند.

ج- آزمون پذیرش دستیار

ماده ۱۲) آزمون پذیرش دستیار هر سال یکبار در بهمن یا اسفندماه برگزار می‌شود.

دستورالعمل آزمون پذیرش دستیار دوره‌های تخصصی بالینی پزشکی هر دوره که مبتنی بر مصوبات شورای آموزش پزشکی و تخصصی تهیه و توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ می‌شود به منزله مصوبه شورای آموزش پزشکی و تخصصی می‌باشد و لازم‌الاجرا است.

تبصره ۱ : لازم است داوطلبان در فرم ثبت نام اولیه حداکثر پنج رشته مورد علاقه خود را بدون در نظر گرفتن اولویت انتخاب، ذکر نموده که انتخاب رشته نهایی نیز صرفاً از میان همین پنج رشته صورت می‌گیرد. اعلام نتیجه اولیه بصورت کارنامه ای در اختیار داوطلبان قرار می‌گیرد که ضمن اعلام نمره و رتبه کلی داوطلب (در میان تمام شرکت کنندگان)، رتبه داوطلب در سهمیه مربوطه و رشته‌های انتخابی او را نیز شامل می‌شود تا بتواند درانتخاب رشته‌نهایی داوطلب کمک نماید.

تبصره الحاقی:

حذف محدودیت انتخاب ۵ رشته در آزمون پذیرش دستیار تخصصی.

تبصره ۲ :

داوطلبان مجازند با توجه به کارنامه و تنها در رشته‌های اعلام شده در برگ اولیه ثبت نام، حداکثر تا بیست رشته- محل مختلف را در دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور، انتخاب نمایند.

تبصره الحاقی :

امکان انتخاب ۱۰۰ رشته- محل برای دستیاران تخصصی بالینی پزشکی و مهیا شدن شرایط انتخاب ۱۰۰ رشته محل بعد از برگزاری آزمون.

تبصره ۳ :

تعداد سؤالات آزمون به تعداد مناسب تری که بتواند توزیع سؤالات در عناوین مختلف را رعایت کند افزایش می‌یابد.

تبصره ۴ : سؤالات آزمون به صورت چند گزینه‌ای بوده و دارای نمره منفی نیز می‌باشد.

تبصره ۵ : مبلغ ثبت نام جهت شرکت در آزمون پذیرش دستیار از ۵۰۰۰۰ ریال به ۱۰۰/۰۰۰ ریال افزایش یافت.

تبصره الحاقی:

حق ثبت نام شرکت در آزمون‌های پذیرش دستیاری تخصصی و فوق تخصصی و دانشنامه تخصصی و فوق تخصصی به میزان ۱۰ درصد افزایش یافت.

صدور کارنامه و انتخاب رشته - محل صرفاً برای داوطلبانی که بیشتر از ۲۵ درصد حداکثر نمره آزمون پذیرش دستیار (۱۵۰ از ۶۰۰) را کسب نموده‌اند مجاز می‌باشد.

ماده (۱۳) الزام به ارائه مدارک ثبت نام و مسئولیت صحت مدارک ارائه شده

داوطلبان ورود به دوره دستیاری ملزم به ارائه مدارک مربوط در زمان ثبت نام (طبق دستورالعمل هر دوره) می‌باشند. چنانچه در هر مرحله‌ای از دوره معلوم شود داوطلب واجد شرایط نبوده و یا صحت مدارک ارائه شده مورد تایید واقع نشود حق ادامه دوره از دستیار سلب شده و حکم آموزشی وی لغو می‌گردد و به مدت دو دوره از شرکت در آزمون ورودی دستیاری محروم می‌شود.

ماده الحاقی مصوب پنجاه و سومین نشست شورا :

اولویت‌های پذیرش دستیار :

پذیرش دستیار تخصصی با رعایت سهمیه‌های مربوطه بر اساس اولویت‌های زیر انجام می‌شود:

۱- نمره آزمون پذیرش دستیاری

۲- اولویت انتخاب رشته - محل

۳- در مورد داوطلبانی که نمرات آزمون پذیرش دستیاری و اولویت انتخاب رشته- محل یکسان باشد نمره آزمون جامع پیش کارورزی و سپس معدل کل دوره پزشکی عمومی بدون احتساب معدل دوره کارورزی ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۱۴) ممنوعیت تغییر رشته پس از ثبت نام و انتخاب رشته

پس از ثبت نام و انتخاب رشته طبق ضوابط مقرر هر دوره به هیچ عنوان تغییر رشته مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۵) شرایط اتمام خدمات قانونی

داوطلبانی که در حین انجام خدمات قانونی (شامل خدمت وظیفه عمومی، طرح و توزیع نیروی انسانی، پیام آوران بهداشت) می‌باشند در صورت اتمام دوره مذکور تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال مورد نظر مجاز به شرکت در امتحان پذیرش دستیاری خواهند بود.

تبصره ۱:

انجام خدمات قانونی به استثناء خدمت نظام وظیفه و پیام آوران بهداشت با تأیید مرکز تامین و توزیع نیروی انسانی با احتساب ضریب منطقه محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲:

در صورتیکه بعضی از داوطلبان مدتی از سربازی خود را قبل از ورود به دانشگاه و دریافت مدرک دکترای پزشکی انجام داده باشند فقط آن مدت از خدمت آنانکه بعد از دریافت مدرک دکترای پزشکی انجام شده جزء خدمات قانونی محسوب می‌شود.

ماده الحاقی مصوب پنجاه و سومین نشست شورا:

خدمات قانونی :

دانش‌آموختگان پزشکی دارای مدال از المپیادهای علمی جهانی در صورتیکه بدون احتساب معدل کارورزی جزء ۱۰ درصد رتبه برتر دوره پزشکی عمومی دانشگاه محل تحصیل خود باشند ملزم به گذراندن طرح خدمات نیروی انسانی قبل از شروع دوره دستیاری نمی‌باشند.

ماده ۱۶) شرط شرکت دانش‌آموختگان ایرانی خارج از کشور

دانش‌آموختگان ایرانی خارج از کشور با ارائه معرفی‌نامه از اداره کل دانشجویان و دانش‌آموختگان داخل وزارت متبوع از طریق دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی طبق دستورالعمل هر دوره می‌توانند در امتحان پذیرش دستیار شرکت نمایند.

ماده ۱۷) امتیاز یک درصد رتبه برتر دانشگاه‌ها

یک درصد رتبه اول هر دانشگاه در صورتی که تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال مربوط فارغ‌التحصیل شوند می‌توانند قبل از انجام خدمات قانونی جهت شرکت در امتحان ثبت نام نمایند. دانشگاه‌هایی که زیر صد نفر فارغ‌التحصیل در سال تحصیلی مربوطه دارند می‌توانند فقط یک نفر را بعنوان رتبه اول معرفی نمایند.

تبصره ۱:

یک درصد رتبه اول مجموع دانش‌آموختگان واحدهای آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی و سایر دانشکده‌های پزشکی مورد تأیید شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نیز مشمول این ماده خواهند بود.

تبصره ۲:

چنانچه در محاسبه یک درصد رتبه اول دانشگاه‌ها عدد اعشاری حاصل شود رقم مربوطه بصورت عدد گرد شده منظور خواهد شد.

تبصره ۳ الحاقی:

دانشجویان حائز رتبه‌های برتر دانشگاه‌ها از صدک ۹۸ تا صدک ۹۹ (یعنی یک درصد رتبه دوم) از دوره سی و یکم و از صدک ۹۷ تا صدک ۹۸ (یعنی یک درصد رتبه سوم، از دوره سی و سوم پذیرش تخصصی می‌توانند با رعایت سایر مقررات قبل از خدمات قانونی به شرط انتخاب رشته‌هایی غیر از جراحی کلیه و مجاری ادراری- تناسلی، جراحی استخوان و مفاصل، چشم، گوش، گلو و بینی، پزشکی هسته‌ای، پوست و پرتو شناسی تشخیصی در آزمون پذیرش دستیار تخصصی سال فارغ‌التحصیلی خود شرکت نمایند.

ماده ۱۸) نحوه احتساب یک درصد رتبه برتر دانشگاه‌ها

نحوه احتساب رتبه‌های برتر دانشگاه‌ها برای پذیرش دستیار، با استفاده از Standard-Score بر اساس ۵۰ درصد معدل کل دوره پزشکی عمومی بدون احتساب معدل دوره کارورزی و ۵۰ درصد بقیه، نمره آزمون پیش

کارورزی از مجموع دانشجویان فارغ‌التحصیل هر دانشگاه در سال تحصیلی مربوطه (بدون اعمال هر گونه سهمیه‌ای) به صورت زیر می‌باشد.

(میانگین معدل کل افراد - معدل از ۲۰)

(انحراف معیار معدل کل افراد)

(میانگین نمرات آزمون در همان دوره - نمره آزمون پیش کارورزی از ۲۰۰)

(انحراف معیار نمرات آزمون در همان دوره)

معیار مقایسه =

تبصره :

در صورت کسب معدل یکسان با دو رقم اعشار، نمره امتحان جامع علوم پایه پزشکی ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۱۹) شرط شرکت داوطلبان کادر ثابت و رسمی نیروهای نظامی و انتظامی

شرکت در امتحان و انتخاب رشته داوطلبین کادر ثابت و رسمی نیروهای نظامی و انتظامی با ارائه معرفی نامه از ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران (اداره نهم) و یا ستاد کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و در مورد کارکنان وزارتخانه‌ها، سازمانها و نهادهای دولتی با ارائه معرفی نامه از بالاترین مقام مسؤل اجرایی بلامانع خواهد بود.

پیوست :

پذیرفته‌شدگان آزمون پذیرش دستیار در رشته‌های تخصصی بالینی پزشکی که در استخدام نیروهای نظامی و انتظامی می‌باشند در صورت ارائه حکم مأموریت آموزشی نیازی به اخذ سند تعهد خدمتی خاص از آنان نمی‌باشد (موضوع نامه شماره ۸۰/۷/۳ مورخ ۳/۴۸۳۸/آ مورخ ۸۰/۷/۳ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی).

فصل سوم

دوره آموزشی

الف- شرایط شروع دوره

ماده ۲۱) اخذ تعهد از پذیرفته شدگان

از پذیرفته شدگان آزمون ورودی دستیاری به استثنای مشمولین سهمیه مناطق محروم، توسط دانشگاه‌ها تعهد عام اخذ خواهد شد. تعیین محل خدمت دستیاران پس از فارغ‌التحصیلی به عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

تبصره الحاقی :

باعنایت به اینکه مطابق مقررات دوره آموزش دستیاری، آموزش دوره‌های دستیاری بالینی بدون پرداخت شهریه منوط به سپردن تعهد خدمت در دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مطابق نظر معاونت سلامت پس از دوران تحصیل می‌باشد لازمه سپردن تعهد خدمت پس از دوران تحصیل نداشتن هرگونه رابطه استخدامی از ابتدای شروع به تحصیل تا پایان مدت قانونی برای خدمات مورد تعهد مربوطه خواهد شد.

مشمولین سهمیه مناطق محروم ملزم به سپردن تعهد خاص به دانشگاه علوم پزشکی منطقه محروم مورد نظر می‌باشند.

توضیح : باتوجه به مصوبات مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان (ماده ۱۴ و تبصره‌های ۱ و ۲) دستیاران تخصصی، برابر و یا نیم برابر طول دوره تخصصی بعنوان خدمات قانونی موضوع این قانون در نقاط مربوطه (حسب اینکه دارای پرونده دائم پزشکی نبوده و دارا می‌باشند) انجام دهند.

تبصره الحاقی : پرداخت شهریه و هزینه‌های تحصیلی

۱- پذیرفته شدگانی که با مأموریت آموزشی از وزارتخانه‌ها، نهادها و سازمانها (به استثناء دانشگاه‌های علوم پزشکی، خدمات بهداشتی و درمانی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) برای ادامه تحصیل به رشته‌های تخصصی وارد می‌شوند ملزم به سپردن تعهد محضری به محل استخدام خود هستند و فرد یا سازمان

مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه‌های تحصیلی برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند.

۲- پرداخت شهریه و کلیه هزینه‌های تحصیلی پذیرفته شدگانی که با مأموریت آموزشی از نهادهای دولتی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای ادامه تحصیل به رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی وارد می‌شوند به موافقت فی‌مابین دانشگاه محل تحصیل و سازمان محل استخدام داوطلب محول می‌گردد.

سازمانهای وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شرح زیر می‌باشد:

دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی.

سازمان بهزیستی کشور.

سازمان انتقال خون.

سازمان بیمه خدمات درمانی.

انسستیتو پاستور ایران.

شرکت سهامی دارویی کشور.

شرکت پخش توسعه فرآورده‌های پزشکی.

صندوق رفاه دانشجویان

پیوست

(موضوع نامه شماره ۱۲/۵۳۰/ح/ن مورخ ۸۲/۰۴/۱۴ دفتر حقوقی و امور مجلس وزارت متبوع).

۳- داوطلبانی که با مرخصی بدون حقوق وارد دوره‌های تخصصی می‌شوند ملزم به سپردن تعهد محضری به محل استخدام خود بوده و فرد یا سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه‌های تحصیلی برابر

ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشند. این افراد در حین آموزش کمک هزینه تحصیلی از دانشگاه محل تحصیل دریافت نخواهند داشت.

معافیت شهریه شامل سازمانهایی که وابسته به وزارت متبوع نمی باشند مانند جمعیت هلال احمر و... سازمانهایی که وابسته به وزارت متبوع می باشد مانند مراکز اطلاعات اورژانس تهران، اداره کل پیشگیری و مبارزه با بیماریها و... نمی باشد. (موضوع نامه شماره ۳۷۲۹/ن مورخ ۸۰/۶/۱۳ اداره کل امور حقوقی وزارت متبوع).

اصلاحیه : تبصره ماده ۲۱ مشمول افرادی که با مرخصی بدون حقوق وارد رشته های تحصیلی می شوند نمی باشد.

(موضوع نامه شماره ۹۰۹۵/ن مورخ ۸۰/۱۰/۱۵ دفتر امور حقوقی وزارت متبوع)

از پذیرفته شدگان امتحانات پذیرش دستیار رشته های تخصصی بالینی پزشکی جهت افراد فاقد پروانه دائم پزشکی برابر طول دوره تخصص و افراد دارای پروانه دائم پزشکی برابر نصف دوره تخصص تعهد اخذ می گردد. (موضوع نامه شماره ۳/۳۸۴۰/آ مورخ ۷۸/۰۶/۲۴ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی)

۱- برای پزشکان مستخدم رسمی (دانشگاه های علوم پزشکی) که در دوره های تخصصی دستیاری در دانشگاهها پذیرفته می شوند حتی الامکان با مأموریت آموزشی ادامه تحصیل دهند و طبق مصوبات شورای آموزش پزشکی و تخصصی به اینگونه دستیاران کمک هزینه تحصیلی پرداخت خواهد شد.

۲- چنانچه امکان صدور مأموریت آموزشی یا تمدید مأموریت آموزشی وفق مقررات مقدور نباشد پزشک پذیرفته شده می تواند با جلب نظر محل استخدام خود با مرخصی بدون حقوق و دریافت کمک هزینه تحصیلی از دانشگاه محل تحصیل دوره دستیاری را طی نماید. بدیهی است در این صورت ملزم به سپردن تعهد محضری خواهد بود.

۳- با توجه به اینکه موضوع تعهد فوق اشاره اشتغال پزشک پس از فراغت از تحصیل در مناطق مورد نیاز وزارت بهداشت می باشد در صورتیکه پزشک مذکور در استخدام دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت و درمان باشد و آن دانشگاه جزء مناطق مورد نیاز وزارت بهداشت و درمان باشد دانشگاه محل تحصیل می تواند بعد از هماهنگی لازم با مدیریت طرح و توزیع نیروی انسانی وزارت متبوع از دستیار تعهد خاص برای همان منطقه اخذ نموده و بدین ترتیب موضوع تعهد مربوطه با اشتغال دستیار پس از فراغت از تحصیل در منطقه مذکور انجام می گیرد و اگر دانشگاه محل استخدام پزشک جزء مناطق مورد نیاز وزارت متبوع نباشد دانشگاه محل تحصیل با

اخذ تعهد عام امکان ادامه تحصیل را به دستیار می‌دهد و پس از فراغت از تحصیل دستیار می‌تواند با انتقال به صورت مأمور موضوع تعهد را در منطقه مورد نظر وزارت انجام دهد.

۴- اگر پزشک پذیرفته‌شده در استخدام وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دیگر باشد و امکان انجام تعهد پس از فراغت از تحصیل به صورت مأمور مقدور نباشد دستیار فارغ التحصیل با استفاده از مرخصی بدون حقوق می‌تواند موضوع تعهد را انجام دهد و یا با پرداخت هزینه‌ها و شهریه مربوطه موضوع تعهد را منتفی کند.

لازم به ذکر است انجام تعهدات فراغت از تحصیل در هر مورد علاوه بر تعهدات استفاده از مأموریت آموزشی بوده و دستیار فارغ‌التحصیل موظف به انجام هر دو موضوع تعهد خواهد بود. (موضوع نامه شماره ۳/۱۷۷۵/آ مورخ ۸۱/۰۴/۱۷ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی).

توضیح: مفاد بندهای ۲ و ۴ نامه شماره ۳/۱۷۷۵/آ مورخ ۸۱/۰۴/۱۷ در مورد دستیارانی می‌باشد که با استفاده از سهمیه مأموریت آموزشی وارد دوره دستیاری می‌شوند و بدلیل عدم کسب حدنصاب نمره قبولی در امتحانات ارتقاء و گواهینامه تحصیلی تمدید دوره آموزشی می‌شوند و مدت مذکور به طول دوره دستیاری ایشان افزوده می‌گردد. ضمن اینکه سازمان محل استخدام افراد مذکور با تمدید مأموریت آموزشی آنان موافقت نمی‌کند و جهت ادامه تحصیل ملزم به استفاده از مرخصی بدون حقوق می‌شوند و در این مسیر دچار مشکلاتی در مورد چگونگی پذیرفتن سند تعهد و انجام تعهدات خود می‌گردند.

ماده ۲۲)

پذیرفته‌شدگان قطعی دستیاری موظفند از اول لغایت ۱۵ شهریور ماه سال مربوطه به دانشگاه‌های ذیربط مراجعه و طبق ضوابط و مقررات نسبت به ثبت نام، سپردن تعهد محضری و ارائه مدارک لازمی که از سوی دانشگاه‌ها تعیین خواهد شد اقدام نمایند.

تبصره ۱: ثبت نام قطعی داوطلبینی که تا پایان شهریور ماه فارغ‌التحصیل می‌شوند و یا خدمات قانونی و نظام وظیفه را به پایان می‌رسانند در پایان شهریور ماه صورت می‌گیرد.

در هر صورت مراجعه پذیرفته‌شدگان جهت اعلام وضعیت در تاریخ فوق‌الذکر (اول تا ۱۵ شهریور) الزامی است.

ماده ۲۳) مدت ارزش قبولی پذیرفته‌شدگان

ارزش قبولی علمی در آزمون پذیرش دستیاری برای رشته‌های تخصصی حداکثر تا ۱۵ شهریور ماه سال مربوطه خواهد بود.

تبصره ۱: چنانچه پذیرفته شدگان تا ۱۵ شهریورماه بهر دلیل جهت ثبت نام به دانشگاه مراجعه نمایند منصرف قطعی تلقی شده، اسامی افراد جایگزین حداکثر تا تاریخ ۱۵ آبانماه از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام خواهد شد.

تبصره ۲: ارزش قبولی علمی آزمون پذیرش دستیار افراد جایگزین حداکثر تا ۳۰ آبان ماه همان سال می‌باشد. در صورتیکه شروع دوره دستیاری این افراد تا تاریخ ۳۰ آبان ماه سال مورد نظر باشد با رعایت مقررات می‌تواند در همان سال تحصیلی در آزمون ارتقاء ۱ به ۲ شرکت نماید.

تبصره ۳: ادامه دوره دستیاری مردودین گزینش که صلاحیت عمومی آنان طبق رأی صادره از سوی دیوان عدالت اداری در تجدید نظر مورد تایید قرار می‌گیرد در رشته پذیرفته شده بلامانع می‌باشد، در غیر این صورت اعتبار قبولی آنها تا مهر ماه سال تحصیلی بعد (یکسال) می‌باشد.

تبصره ۴: چنانچه فردی در گزینش عمومی مردود گردد جایگزین اعلام نخواهد شد.

ب- شروع دوره

ماده ۲۴: زمان شروع دوره

کلیه پذیرفته‌شدگان پس از انجام ثبت نام قطعی موظف می‌باشند که از اول مهرماه سال مربوطه دوره دستیاری را شروع نمایند (به استثنای تبصره ۱ ماده ۲۳)

ماده ۲۵: ممنوعیت استفاده از مرخصی در شروع دوره

دستیاران پذیرفته شده در شش ماهه اول شروع به تحصیل مجاز به استفاده از مرخصی بدون دریافت کمک هزینه تحصیلی و تعویق دوره نمی‌باشند.

ماده ۲۷) مهلت انصراف بدون غرامت و اعلام جایگزین

انصراف دستیاران تا بیستم مهر ماه سال تحصیلی شروع دوره با اطلاع دانشگاه و در نظر گرفتن محرومیت یکساله از شرکت در آزمون بلامانع است و غرامت به آنان تعلق نمی‌گیرد.

تبصره ۱:

دانشگاه‌های علوم پزشکی موظفند اسامی منصرفین را حداکثر تا پایان مهرماه هر سال تحصیلی به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی ارسال نمایند.

اسامی افراد جایگزین حداکثر تا دهم آبانماه همان سال از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی به دانشگاه‌ها اعلام می‌شود.

تبصره ۲:

ارزش قبولی علمی آزمون پذیرش دستیاری افراد جایگزین حداکثر تا سی‌ام آبانماه همان سال می‌باشد.

تبصره ۳:

در آزمون پذیرش دستیاری به ازای هر ظرفیت خالی ۳ نفر با رعایت اولویتهای مصوب شورای آموزش پزشکی و تخصصی به عنوان جایگزین معرفی می‌شود (به استثنای تبصره ۴ ماده ۲۳) تا بر اساس ترتیب اعلام شده از سوی دبیرخانه شورای آموزشی پزشکی و تخصصی نسبت به ثبت نام یک نفر با رعایت اولویتهای مقرر اقدام شود.

تبصره ۴:

در صورتیکه هیچ یک از جایگزینها ثبت نام و شروع دوره نمایند و یا انصراف پذیرفته‌شدگان پس از ۲۰ مهرماه انجام گیرد، در صورت درخواست دانشگاه مربوطه حداکثر تا زمان ابلاغ دستورالعمل ثبت نام آزمون پذیرش دستیار دوره بعد، معرفی جایگزین از بین واجدین شرایط و با رعایت اولویتهای مقرر ظرف مدت ۷ روز از تاریخ فوق از طرف دبیرخانه شورا، بلامانع می‌باشد و بعد از این تاریخ تحت هیچ شرایطی جایگزین اعلام نخواهد شد. ارزش قبولی علمی این دسته از پذیرفته‌شدگان جهت ثبت نام و شروع دوره تا قبل از پایان مهلت ثبت نام دوره بعدی آزمون پذیرش دستیاری می‌باشد. معرفی شدگان در صورت عدم ثبت نام و شروع دوره مشمول محرومیت یکساله از شرکت در آزمون پذیرش دستیار نخواهند شد.

تبصره ۵:

در کلیه مراحل پذیرش جایگزین فقط از بین پذیرفته‌نشده‌گان تعیین می‌شود.

ج- ترک تحصیل و انصراف

ماده ۲۸) انصراف و محرومیت یکساله از پذیرش

پس از اعلام نتایج آزمون پذیرفته‌شدگان اصلی و جایگزین در صورت انصراف در هر زمان یا عدم ثبت نام در موعد مقرر یا عدم شروع دوره مشمول محرومیت از پذیرش در دوره‌های دستیاری رشته‌های تخصصی بالینی پزشکی خواهند شد.

تبصره ۱:

انصراف قطعی منوط بر ارائه تسویه حساب با دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۲:

محرومیت یکساله از زمان اعلام انصراف قطعی به مورد اجراء گذاشته خواهد شد.

تبصره ۳:

هرگونه انصراف از تحصیل بعد از اعلام قبولی تا پایان سه ماه اول دوره دستیاری انصراف قطعی تلقی شده و ادامه تحصیل در دوره مربوطه مجاز نمی‌باشد.

تبصره الحاقی:

در صورتیکه شرکت کنندگانی که در مرحله اصلی پذیرش دستیار دوره‌های آموزش تخصصی پذیرفته نشده‌اند حداکثر تا پایان مرداد ماه قبل از شروع سال تحصیلی مربوطه از شرکت در فرآیند پذیرش در مرحله جایگزینی کتباً اعلام انصراف نمایند. محرومیت یکساله شامل آنان نمی‌شود.

تبصره ۴:

پذیرفته‌شدگان مرحله جایگزین پذیرش دستیاری در صورت هرگونه انصراف از تحصیل تا پانزدهم آذرماه سال مربوطه مشمول محرومیت از پذیرش در دوره بعد می‌باشند ولی غرامت تحصیلی به آنان تعلق نمی‌گیرد.

ماده ۲۹) لغو دوره دستیاری

ترک تحصیل، انصراف و انقطاع در دوران تحصیل بیش از یک ماه به دلایل غیر موجه منجر به لغو دوره دستیاری خواهد شد. بازگشت به تحصیل دستیار قبل از یک ماه به درخواست خود متقاضی و موافقت دانشگاه بلامانع می‌باشد. (به استثنای مشمولین تبصره ۳ ماده ۲۸)

تبصره: پرونده داوطلبانی که پس از شروع دوره، دستیاری آنها لغو می‌شود به دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال، تا بر اساس تعهد سپرده شده و مقررات موجود با آنها رفتار شود.

ماده ۳۰) بازگشت به تحصیل

بازگشت به تحصیل دستیار منصرف یا غایب در صورتیکه مدت انفصال وی از تحصیل از یکماه بیشتر نباشد به تقاضای ذینفع، موافقت گروه آموزشی و تائید دانشکده پزشکی مربوطه بلامانع خواهد بود در صورتیکه غیبت دستیار کمتر از شش ماه باشد تشخیص موجه بودن غیبت و چگونگی جبران آن بعهده شورای آموزش دانشگاه که با حضور مدیر گروه ذیربط خواهد بود، می‌باشد.

ماده ۳۱) انصراف و تسویه حساب

دستیارانی که درحین تحصیل متقاضی انصراف می‌باشند می‌بایست در خواست انصراف خود را به انضمام موافقت دانشگاه مربوطه پس از احتساب هزینه‌های دریافتی و ارائه تسویه حساب، از طریق دانشگاه به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی ارائه نمایند تا جهت استیفای حقوق دولت اقدام شود.

بدیهی است پس از دریافت وجوه مربوطه، تسویه حساب ارائه و انصراف قطعی به دانشگاه مربوطه اعلام خواهد شد. پس از اعلام انصراف قطعی دانشگاه‌ها موظفند مراتب انصراف قطعی دستیار را به مراجع ذیصلاح (نظام وظیفه، اداره کل دانشجویان و دانش‌آموختگان داخل وزارت متبوع، اداره طرح، محل بورس و یا سازمان محل تعهد) اطلاع دهند.

د- انتقال، جابجائی، تغییر رشته و میهمانی

ماده ۳۲)

انتقال، جابجائی و تغییر رشته دستیاران در طول مدت تحصیل ممنوع می‌باشد.

انتقال دستیار به دانشگاه دیگر به تبع همسر به شرط اخذ موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد در موارد ذیل بلامانع می‌باشد.

تبصره ۱ : انتقال دستیار به دانشگاه دیگر به تبع همسر در صورتی مورد موافقت قرار می‌گیرد که همسر داوطلب در استخدام دولت یا سازمانهای وابسته به دولت بوده و موضوع انتقال همسر داوطلب پس از ثبت نام و پذیرش قطعی وی صورت گرفته باشد.

پیوست:

هر نوع استخدام در مؤسسات و سازمانهای وابسته به دولت می‌تواند مشمول این مصوبه قرار گیرد. (موضوع نامه شماره ۸۰/۰۴/۱۴ مورخ ۳/۱۶۲۹/آ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی).

همسر داوطلب بعد از پذیرش قطعی به استخدام دولت و یا سازمانهای وابسته به دولت درآیند مشمول استفاده از این مصوبه نمی‌باشند. (موضوع نامه شماره ۵۳۱۱/ن مورخ ۸۰/۰۸/۲۶ دفتر حقوقی و امور مجلس وزارت متبوع).

تبصره ۲ :

در شرایطی که همسر دستیار، دستیار رشته‌های تخصصی پزشکی بالینی باشد انتقال وی به تبع همسر (اعم از خانم یا آقا) بلامانع می‌باشد.

تبصره ۳ :

چنانچه همسر دستیار، دستیار رشته‌های فوق تخصصی باشد، انتقال دستیار رشته‌های تخصصی به تبع دستیار رشته‌های فوق تخصصی بلامانع می‌باشد.

تبصره الحاقی :

انتقال دستیار به دانشگاه دیگر (به استثنای انتقال به دانشگاه‌های مستقر در تهران) بر اساس ضوابط مصوب شورای آموزش دانشگاه‌های مبدأ و مقصد و رای کمیته نقل و انتقالات دستیار در دانشگاه بلامانع است.

تبصره الحاقی:

رسیدگی در خواستها و انجام نقل و انتقال دستیاران فقط در مدت پس از اعلام نتایج کتبی سراسری ارتقاء - گواهینامه و قبل از شروع سال تحصیلی (اول مهرماه) سال مربوطه مجاز می‌باشند.

تبصره ۴ : تغییر رشته بعلت بیماری فقط با تائید کمیسیون پزشکی و شورای آموزشی دانشگاه، به شرط شرکت مجدد در آزمون پذیرش دستیاری و موفقیت در آن امکان پذیر می‌باشد ضمن اینکه غرامت تحصیلی و محرومیت از پذیرش در دوره بعدی آزمون شامل حال این افراد نمی‌شود.

تبصره ۵ : چنانچه دستیاران در طول دوره آموزش دچار نقص عضو موثر جسمی یا روانی شوند، گروه مربوطه می‌تواند با ذکر دلایل، مراتب را جهت طرح در کمیسیون پزشکی منتخب دانشگاه به دانشکده پزشکی منعکس نماید. پس از تائید کمیسیون مذکور و موافقت شورای آموزشی دانشکده و دانشگاه از ادامه تحصیل این افراد جلوگیری بعمل می‌آید.

تبصره ۱: محرومیت یک ساله و غرامت تحصیل شامل این قبیل افراد نمی‌شود.

تبصره ۲ : در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه، چنانچه نقص عضو موثر حرفه‌ای برای سایر رشته‌ها در همان دانشگاه مانع از ادامه تحصیل در آن رشته‌ها نباشد و فرد حداقل نمره آخرین نفر پذیرفته شده مربوط را در همان سهمیه و همان سال در همان دانشگاه دارا باشد می‌تواند تعیین رشته دهد.

تبصره الحاقی :

پذیرش دستیاران انتقالی از خارج از کشور در سقف حداکثر ۲/۵ درصد ظرفیت دانشگاه پس از ارزشیابی علمی و عملی بر اساس اولویت زمانی تاریخ مراجعه و درخواست داوطلب پس از معرفی از اداره کل دانش آموختگان، ابتدا از طرف دانشگاه داوطلب پذیرش و در صورت پر شدن از طرف سایر دانشگاه‌ها به شرط کسب حداقل نمره قبولی سال مربوطه در آزمون ارتقاء- گواهینامه یا کسب حداقل ۹۰ درصد حدنصاب قبولی رشته - محل مربوطه در آخرین دوره آزمون پذیرش دستیار الزامی است. در مورد کسانی که انتقال آنان قبل از شرکت در آزمون ارتقاء- گواهینامه یا پذیرش دستیار تخصصی انجام می‌گیرد موافقت گروه آموزشی بعهدہ شخص داوطلب می‌باشد.

ماده الحاقی :

در صورت لغو صلاحیت بخش آموزش دهنده برابر آئین‌نامه ارزشیابی بخش‌ها، تعیین محل ادامه تحصیل و امتحان ارتقاء درون بخشی دستیار، طبق نظر هیأت ممتحنه رشته مربوطه توسط دبیرخانه شورای آموزشی پزشکی و تخصصی انجام خواهد شد.

ماده (۳۳) میهمانی

میهمان شدن دستیاران حداکثر بمدت شش ماه با توافق دانشگاه‌های مبدأ و مقصد صرفاً به منظور تبادلات علمی و آموزشی فقط یکبار در طول تحصیل و از سال دوم دستگیری به بعد مجاز می‌باشد.

تبصره ۱: میهمانی در شش ماه آخر دوره دستگیری مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۲: پرداخت کمک هزینه تحصیلی در طول مدت میهمانی بعهد دانشگاه مبدأ می‌باشد.

ه - آموزش دوره دستگیری

ماده (۳۴) فعالیت‌های موظف برنامه آموزش دستیاران :

دستیاران موظفند طبق برنامه‌ای که از طرف گروه آموزشی مربوطه تنظیم می‌شود، در فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و درمانی از جمله: کلاسهای نظری، گزارش صبحگاهی، گزارشهای مرگ و میر و گزارش موردی (Case Report) ژورنال کلاب، کارورزیهای بیمارستانی و درمانگاهی و آزمایشگاهی و کشیکهای بخش و درمانگاه مربوطه و مأمورتهای علمی و طرحهای تحقیقاتی بطور فعال شرکت نمایند.

ماده (۳۵)

حداقل ساعات کار در دوره‌های دستیاران :

تحصیل در دوره دستگیری بطور تمام وقت بوده و بر اساس برنامه ایست که از طرف مدیر گروه تنظیم می‌شود.

حداقل ساعات کار بشرح زیر است:

۱- روزهای شنبه الی چهارشنبه از ساعت ۷/۳۰ لغایت ۱۶/۳۰

۲- پنج شنبه‌ها از ساعت ۷/۳۰ لغایت ۱۲/۳۰

تبصره ۱: گزارش ماهانه حضور و غیاب و کارکرد دستیاران توسط رؤسای بخش‌ها به معاونین آموزشی گروه یا مدیر گروه مربوطه و از طریق معاونین مراکز به دانشکده ذیربط ارسال خواهد شد.

تبصره ۲: پرداخت کمک هزینه تحصیلی منوط به ارائه گزارش کارمahiانه دستیاران می‌باشد.

تبصره ۳: افزایش سنوات تحصیلی با تمدید دوره دستیاری تابع مقررات مربوطه خواهد بود.

ماده (۳۶) حداقل برنامه کشیک دستیاران:

حداقل برنامه کشیک دستیاران در زمینه‌های بالینی به شرح زیر خواهد بود.

سال اول ۱۲ کشیک در ماه

سال دوم ۱۰ کشیک در ماه

سال سوم ۸ کشیک در ماه

سال چهارم و پنجم ۶ کشیک در ماه

تبصره ۱: کلیه دستیاران شاغل به تحصیل در بیمارستان، از نهار و دستیاران کشیک علاوه بر آن از خوابگاه، صبحانه و شام برخوردار خواهند بود.

تبصره ۲: تنظیم برنامه و افزایش کشیک موظف طبق ضوابط، بعهده مدیر گروه است.

تبصره ۳: حکم آموزشی دستیار یکساله است و صدور حکم سال بالاتر بعد از احراز شرایط ارتقاء می‌باشد.

پیوست :

با عنایت به دستور مقام محترم وزارت گذراندن طرح یکماهه طبق مصوبه شورای آموزش پزشکی و تخصصی شرط معرفی به آزمون گواهینامه نمی‌باشد. (موضوع نامه شماره ۳/۸۸۴/آ مورخ ۸۲/۰۲/۱۳ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی).

ماده (۳۷) انتصاب و وظایف دستیار ارشد گروه آموزشی :

همه ساله دو نفر از بین دستیاران تخصصی دو سال آخر در هر گروه آموزشی بیمارستانی با توجه به کفایت، تعهد، و وجدان کاری و میزان فعالیت آنها، توسط دستیاران پیشنهاد، و از بین آنها یک نفر به تأیید شورای گروه انتخاب و با حکم رئیس دانشکده به عنوان دستیار ارشد منصوب می‌شود.

تبصره: وظایف دستیار ارشد به موجب آئین‌نامه ای است که به پیشنهاد مدیر گروه و تصویب رئیس دانشکده پزشکی مربوطه به اجرا گذاشته می‌شود.

و- مرخصی‌ها:

دستیاران با توجه به نیاز و در صورت بروز موارد ناخواسته و ضرورت می‌توانند در هر سال دستگیری از مرخصیهای استحقاقی، استعلاجی، زایمان و بدون مزایا استفاده نمایند.

ماده ۳۸) مرخصی استحقاقی

دستیاران می‌توانند به ازاء هر ماه ۲/۵ روز و هر سال تحصیلی جمعاً بمدت یکماه از مرخصی استحقاقی استفاده نمایند.

تبصره: در صورت عدم استفاده از مرخصی در طول سال تحصیلی فقط ۱۵ روز ذخیره و به سالهای بعد موکول می‌شود دستیار مجاز است در سال آخر حداکثر از ۴۵ روز مرخصی ذخیره علاوه بر مرخصی استحقاقی همان سال استفاده کند.

ترتیب استفاده از مرخصی با نظر رئیس بخش و تأیید مدیر گروه مربوطه خواهد بود.

ماده ۳۹) مرخصی بدون مزایا

هر دستیار می‌تواند در طول دوره معادل مجموع مدت مرخصی استحقاقی خود با موافقت رئیس بخش و مدیر گروه آموزشی و دانشکده انقطاع تحصیل داشته باشد (برای مثال دستیار دوره‌های ۴ ساله می‌تواند از ۴ ماه مرخصی بدون کمک هزینه تحصیلی استفاده نماید) بدیهی است مدت مذکور به طول دوره دستگیری افزوده خواهد شد.

تبصره ۱: پرداخت کمک هزینه تحصیلی دستیاری در مدت انقطاع تحصیلی مجاز نیست.

تبصره ۲: دستیارانی که همسر آنان جزء کارکنان دولت بوده و به دلیل مأموریت یا ادامه تحصیل عازم خارج از کشور هستند می‌توانند (با ارائه مدارک مستدل) صرفاً از یک سال مرخصی بدون کمک هزینه تحصیلی تنها یک بار در طول دوره تحصیلی بهره‌جویند.

ماده ۴۰ (مرخصی استعلاجی

استفاده از مرخصی استعلاجی برای دستیاران به میزان حداکثر یک ماه در طول دوره دستیاری بر اساس گواهی پزشک و تأیید پزشک معتمد و شورای پزشکی دانشگاه بلامانع است. در صورتیکه غیبت دستیار به علت بیماری در طول دوره تحصیلی از یکماه بیشتر باشد برابر مابقی تفاوت مدت مذکور به دوره دستیاری وی با استفاده از کمک هزینه تحصیلی اضافه خواهد شد. اما در مدت بیماری بیش از سه ماه به دستیار کمک هزینه تحصیلی پرداخت نخواهد شد.

تبصره ۱: در صورت بروز بیماری دستیار موظف است مراتب را ظرف یک هفته به دانشگاه اطلاع دهد و ارائه گواهی استعلاجی برای شروع مجدد دوره الزامی است.

تبصره ۲: در صورتیکه مدت بیماری دستیار از ۶ ماه تجاوز کند تصمیم‌گیری در مورد ادامه یا لغو دوره دستیاری پس از تأیید شورای پزشکی دانشگاه بعهده شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود.

ماده ۴۱)

استفاده دستیاران خانم از چهار ماه مرخصی زایمان برای یکبار در طول دوره دستیاری بلامانع می‌باشد.

فقط یک ماه از این مدت جزء دوران آموزشی محاسبه می‌شود.

تبصره: فقط برای یکبار در طول دوره دستیاری استفاده کنندگان از مرخصی زایمان از کمک هزینه تحصیلی استفاده خواهند کرد.

طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۲۱۳۱/د مورخه ۹۱/۰۹/۰۷ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مدت مرخصی زایمان بدون احتساب در سنوات تحصیلی به دو نیمسال افزایش یافته است.

فصل چهارم

امور رفاهی

ماده ۴۲: کمک هزینه تحصیلی

به دستیار ماهانه مبلغی بعنوان مقرری دستياری پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱: در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سه ماه به دستياران مقرری دستياری تعلق نمی گیرد.

تبصره ۲: مقرری دستياری دستياران میهمان توسط دانشگاه مبدأ پرداخت می شود.

ماده ۴۳)

میزان مقرری دستياری پایه برای دستياران مجرد ۱۸۰۰۰۰۰۰ ریال و برای دستياران متأهل ۲۵۰۰۰۰۰۰ ریال می باشد که براساس حکم صادره از دانشکده مربوط و با ارائه گواهی انجام فعالیتهای موظف دوره توسط دانشگاه مربوطه قابل پرداخت می باشد.

تبصره ۱: در صورتیکه همسر دستيار نیز دستيار باشد حق تأهل به هر دوی آنها تعلق می گیرد.

تبصره ۲: به دستياران ارشد معادل ده درصد کمک هزینه تحصیلی ماهیانه بعنوان حق ارشدیت پرداخت خواهد شد.

تبصره ۳: پرداخت مبالغ فوق در صورت تأیید هیأت امنای دانشگاهها قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۴۴)

مبنای کمک هزینه تحصیلی پایه با محل آموزش تخصصی و رشته تخصصی تغییر نمی کند.

ماده ۴۵)

کمک هزینه دستياران همه ساله به میزان افزایش ضریب حقوقی کارکنان دولت مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت، افزایش یافته که از محل اعتبارات دانشگاه مربوطه پرداخت خواهد شد.

ماده ۴۶)

افزایش سنواتی کمک هزینه تحصیلی پس از قبولی در امتحان ارتقاء به سال بالاتر قابل اجرا می‌باشد و میزان افزایش سنواتی سالانه معادل ۵ درصد کمک هزینه تحصیلی می‌باشد.

ماده (۴۷)

مبلغ عیدی دستیاران معادل عیدی مصوب کارمندان دولت خواهد بود که با تصویب هیأت امنای دانشگاه‌ها قابل پرداخت می‌باشد.

ماده (۴۸)

در تمام مدت دوره دستگیری، دستیاران به هیچ وجه حق تأسیس و اداره مطب خصوصی یا درمانگاه را ندارند و نمی‌توانند حتی بصورت قراردادی و ساعتی به استخدام هیچیک از موسسات دولتی یا وابسته به آن، بخش خصوصی و یا خیریه درآیند.

تبصره: در صورت لزوم دانشگاه علوم پزشکی محل تحصیل دستیار می‌تواند از خدمات وی در واحدهای تابعه با عقد قرارداد خاص استفاده نماید.

ماده (۴۹)

دستیارانی که تمایل داشته باشند از مزایای بیمه خدمات درمانی بصورت خویش فرما استفاده نمایند، می‌توانند با پرداخت ۵۰ درصد حق سرانه از این امتیاز برخوردار شوند.

ماده (۵۰)

در صورتیکه شرایط خاصی خارج از موارد مشمول آئین‌نامه مطرح شود تعیین تکلیف بعهدہ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی خواهد بود.

ماده (۵۱)

کلیه مصوبات قبلی شورا که مغایر با مواد این آئین‌نامه می‌باشد از تاریخ تصویب این آئین‌نامه از اعتبار ساقط است.

شرایط خروج از کشور مشمولان خدمت وظیفه عمومی جهت زیارت با گذرنامه زیارتی در سال ۱۳۸۲

بدینوسیله ضوابط خروج از کشور مشمولان خدمت وظیفه عمومی جهت زیارت با پروانه گذرنامه زیارتی در سال ۱۳۸۲ به شرح زیر اعلام می‌گردد:

کمی دارندگان کارت معافیت تحصیلی معتبر، صادره از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و همچنین دبیرستانها و مراکز آموزشی پیش‌دانشگاهی آموزش و پرورش یا حوزه علمیه قم و یا نمایندگان حوزه علمیه در شهرستان مربوط.

کمی متعهدین به خدمت در وزارتخانه‌ها با معرفی نامه از وزارتخانه مربوط.

کمی پرسنل نیروهای مسلح با معرفی نامه از نیروی مربوط.

کمی دارندگان کارت معافیت دائم (کامپیوتری).

کمی دارندگان کارت معافیت موقت (در مدت اعتبار آن).

کمی دارندگان دفترچه آماده بخدمت بدون مهر غیبت به شرطی که تاریخ اعزام آنان پس از مراجعت از سفر باشد.

کمی کسانی که خدمت ضرورت را به اتمام رسانیده و دارای کارت پایان خدمت کامپیوتری هستند و در مورد کارت غیر کامپیوتری با تأیید نیروی مربوط.

کمی مشروحه ذیل به استناد ماده ۴۸ آیین‌نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی از خدمت دوره ضرورت معاف هستند، نیاز به معرفی نامه از معاونت وظیفه عمومی نبوده و شناسنامه آنان به منزله موافقت خواهد بود. مشمولان عادی و دیپلم متولدین تا پایان سال ۱۳۳۷.

کمی مشمولان لیسانس و فوق لیسانس و دکتری غیر گروه پزشکی متولدین تا پایان سال ۱۳۳۳.

کمی مشمولان دکتری پزشکی و دندانپزشکی و داروسازی و دامپزشکی متولدین تا پایان سال ۱۳۳۱. (موضوع نامه شماره ۲۳/۱/۴۰۲/۰۳/۲۳/۴۱۴ مورخ ۸۱/۱۰/۱۵).

فصل پنجم

آیین نامه اجرای ضوابط پرداخت شهریه و کلیه هزینه های تحصیلی

دوره‌های آموزش پزشکی تخصصی موضوع بند ۲/۱۳ مصوب چهل و نهمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی

۱- میزان شهریه برای کلیه دوره های آموزش پزشکی تخصصی بالینی در هر رشته ۹۰۰۰۰۰۰ ریال (نه میلیون ریال) در هر سال می‌باشد در سال تحصیلی ۷۹-۱۳۷۸ این مقدار بعنوان کل میزان شهریه سال مربوطه دریافت می گردد.

۲- پرداخت کل شهریه سالانه حداکثر تا یکماه قبل از شروع سال تحصیلی الزامی است. در غیر این صورت دستیار پذیرفته شده مشمول کلیه مقررات مربوطه در زمینه سپردن تعهدات خدمتی می باشد.

تبصره ۱: پرداخت شهریه برای کسانی که در بیست و ششمین دوره پذیرش شده‌اند تا قبل از پایان مهلت قانونی انصراف قابل جایگزین (۳۰ مهرماه) می باشد .

تبصره ۲: پرداخت شهریه برای افراد جایگزین تا قبل از شروع دوره الزامی است.

۳- شهریه در رشته های مختلف با توجه به برنامه آموزشی آن رشته در سالهای مختلف متفاوت می باشد که میزان آن هر ساله وزارتخانه تعیین و جهت اجرا از سال تحصیلی ۸۰ - ۷۹ به بعد به دانشگاهها ابلاغ خواهد شد.

۴- در صورت عدم تسویه حساب در خصوص شهریه از طرف سازمان مربوطه یا شخص دستیار قبل از پایان سال آخر (برای کسانی که افزایش طول دوره دارند) گواهی پایان دوره یا مدرک فارغ التحصیلی تحویل نخواهد شد.

۵- دانشگاههای علوم پزشکی کشور نسبت به پرداخت کمک هزینه تحصیلی به کسانی که با ماموریت آموزشی از سایر سازمانها در دوره‌های تخصصی به تحصیل می‌پردازند هیچگونه تعهدی ندارند.

۶- در صورت انصراف دستیار در هر مقطعی از دوره، سازمان محل استخدام یا شخص دستیار ملزم به پرداخت هزینه‌های تحصیلی طبق ضوابط مربوطه خواهد بود.

۷- شهریه پرداختی برای یکسال تحصیلی است و در صورت انصراف از تحصیل دستیار و یا اخراج وی از دانشگاه، شهریه پرداخت شده سال تحصیلی مربوطه قابل استرداد نمی‌باشد.

۸- در صورتیکه در هر مقطعی از دوره رابطه استخدامی دستیار با سازمان محل خدمت وی دچار تغییر شود بطوریکه ادامه دوره با ماموریت آموزشی از طرف سازمان مربوطه ممکن نباشد. دستیار می‌تواند با قبول کلیه تعهدات و یا پرداخت شهریه و طبق ضوابط مندرج در این آئین‌نامه به تحصیل ادامه دهد.

۹- در صورت مردودی، شهریه همان سال در مدت تمدید دوره اخذ خواهد شد.

۱۰- برای دوره های کوتاه مدت که در دانشگاه دیگری گذرانده می‌شود مانند M.P.H. میهمانی یا روتیشن، سازمان مربوطه یا دستیار هیچ تعهدی نسبت به پرداخت شهریه به دانشگاه مقصد ندارد و کلیه پرداختها بطور یکسان انجام خواهد گرفت.

۱۱- در صورت انتقال دستیار به دانشگاه دیگر کلیه تعهدات قبلی بقوت خود باقی می‌ماند و کلیه پرداخت‌های بعدی طبق ضوابط انجام خواهد شد. (موضوع نامه شماره ۱۱۸۰۹ مورخ ۷۸/۰۹/۱۳ مشاور وزیر و مدیر کل دفتر وزارت).

پیوست:

بخشنامه شماره ۱۱۸۰۹ مورخ ۷۸/۰۹/۱۳ دفتر وزارتی شامل کلیه پذیرفته شدگان آزمون ورودی در تاریخ پس از ارسال بخشنامه می‌باشد. (موضوع نامه شماره ۸۱/۰۹/۲۵ مورخ ۸۱/۰۹/۲۵)

پذیرفته شدگان کادر ثابت نیروهای نظامی و انتظامی آزمون پذیرش دستیار تخصصی بهمن‌ماه ۱۳۸۰ با شروع به آموزش در سال تحصیلی ۸۲-۱۳۸۱ مشمول پرداخت شهریه خواهند بود (موضوع نامه شماره ۸۱/۰۸/۰۱ مورخ ۸۱/۰۸/۰۱ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی)

فصل ششم

آئین‌نامه تقلب و تخلف در آزمونها

دستورالعمل نحوه برخورد با تقلب و تخلف

۱- در صورتیکه تقلب براساس شواهد از سوی کمیته تقلب و تخلف مسلم شناخته شود، صلاحیت علمی فرد مردود و در نتیجه آزمون در صورت قبولی فاقد اعتبار است.

۲- جرائم تقلب مسلم

الف: در آزمون پذیرش دستیار، در صورتیکه موضوع تقلب یا شواهد یا ادله کافی برای کمیته تقلب و تخلف محرز گردد فرد متقلب در صورت قبولی از شروع دوره محروم می‌شود. این افراد بمدت ۱ تا ۳ سال از شرکت در آزمون پذیرش دستیار محروم خواهند شد.

ب: در آزمون ارتقاء - پره بورد، تجدید دوره دستیار متقلب در سال مربوطه و چهار ماه تمدید دوره وی در پایان دوره با درج در پرونده این افراد الزامی است. در صورت تکرار این عمل حکم دستیاری فرد مذکور لغو و از ادامه آموزش وی جلوگیری بعمل می‌آید.

ج: در آزمون بورد (دانشنامه) فرد متقلب معلق و برای دو دوره از شرکت در آزمون دانشنامه با درج در پرونده محروم می‌شود.

تبصره ۱: در صورتیکه فردی بر اساس قرائن از سوی کمیته تقلب و تخلف مشکوک به تقلب شناخته شود صلاحیت علمی فرد مشروط می‌باشد. قرائن در پرونده محرمانه و جداگانه جهت بررسی درج می‌شود پس از بررسی کمیته تقلب و تخلف موظف به تعیین تکلیف قطعی حداکثر طی دو هفته می‌باشد.

تبصره ۲: صلاحیت اخلاقی

در صورتیکه اقدام فرد در ارتکاب تقلب یا تخلف موجب تضييع حق دیگری گردد یا تعدی حقوقی به حقوق دیگران دربرداشته باشد بسته به میزان آن و متناسب با جنبه‌های حقوقی اقدام مربوطه، مدت محرومیت و نوع مجازات از طرف کمیته تقلب و تخلف تعیین می‌شود.

پیوست:

* بدینوسیله آخرین مصوبات وزارت متبوع در خصوص ادامه تحصیل دانش آموختگان رشته‌های مختلف علوم پزشکی که قبل از گذراندن طرح نیروی انسانی، در آزمون مقاطع تحصیلی بالاتر رشته‌های غیر مرتبط با علوم پزشکی شرکت نموده و احیاناً قبول می‌شوند، بشرح ذیل اعلام می‌گردد.

۱- در مورد دانشجویانی که طبق وضعیت تحصیلی موجود، با گذراندن یک نیمسال تحصیلی دانش‌آموختگان می‌گردند، تأیید فرم درخواست ثبت‌نام در آزمون مقطع بالاتر بصورت محرمانه و ارسال آن به مرجع برگزار کننده آزمون بلامانع است.

۲- افرادی که در آزمون مقطع تحصیلی بالاتر در رشته‌های غیر مرتبط پذیرفته می‌گردند، قبل از ارسال هر گونه گواهی دال بر فراغت از تحصیل، ریز نمرات و... بایستی ابتدا به اداره کل امور دانشجویان و دانش‌آموختگان داخل مراجعه و اقدام به سپردن وثیقه قانونی نمایند و پس از سپردن وثیقه و با اعلام کتبی اداره کل مذکور، ارسال گواهی فراغت از تحصیل و ریز نمرات گذرانده متقاضی به دانشگاه جدید بطور محرمانه بلامانع است و لازمست در هنگام ارسال گواهی و ریز نمرات، با ارسال نامه‌ای به دانشگاه ذیربط تأکید گردد که صدور هرگونه گواهی یا مدرک فراغت از تحصیل جهت اینگونه دانش‌آموختگان در مقطع جدید، منوط به صدور مجوز از طرف دانشگاه علوم پزشکی ایران خواهد بود. (موضوع نامه شماره ۲۶۹۱۴/آ مورخ ۸۲/۰۱/۲۷ معاونت آموزشی و امور دانشگاهی وزارت متبوع)

فصل هفتم

پذیرش اتباع غیر ایرانی

آیین‌نامه پذیرش اتباع غیر ایرانی در دوره‌های آموزش تخصصی، فوق تخصصی و دوره‌های تکمیلی تخصصی «فلوشیپ»

به منظور گسترش روابط علمی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای دیگر و عرضه بخشی از امکانات تحصیلی کشور بر اساس جهان‌بینی اسلامی به جوانان مستعد سایر کشورها خصوصاً کشورهای اسلامی و فراهم آوردن تسهیلات برای شناساندن بهتر انقلاب اسلامی و به جهت تداوم و تکمیل پذیرش دانشجویان خارجی، به استناد مصوبه مورخ ۱۳۷۱/۲/۱۰ شورای عالی تبلیغات خارجی دولت همه ساله تعدادی از اتباع خارجی را که علاقمند به تحصیل در دوره‌های تخصصی، فوق تخصصی و یا دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) گروه پزشکی در جمهوری اسلامی ایران باشند بر اساس این آیین‌نامه پذیرش می‌نماید. پذیرش در دو گروه صورت خواهد پذیرفت.

الف: پذیرش در دانشگاه‌های فارسی زبان (تدریس و کلیه امتحانات به زبان فارسی)

ب: پذیرش در دانشگاه‌های دارای گروه‌های انگلیسی زبان (تدریس و کلیه امتحانات به زبان انگلیسی).

ماده ۱) شرایط عمومی پذیرش تحصیل در دوره‌های دستیاری در جمهوری اسلامی ایران

الف : داشتن مدرک دکتری عمومی (M.D.) یا معادل آن که به تأیید مراجع ذیصلاح در کشور مربوطه رسیده و برابر مدرک دکتری پزشکی عمومی در ایران شناخته شده و ارزشیابی توسط مرکز امور دانشجویی صورت پذیرفته باشد.

تبصره ۱:

متقاضیان کسورهای که ارزش مدرک آنان با ارزش مدرک دکتری پزشکی عمومی برابری نمی‌کند، پس از احراز شرایط و تطابق با مدرک M.D. کشور ایران توسط مرکز امور دانشجویی می‌توانند اقدام به ثبت‌نام نمایند.

تبصره ۲:

اتباع خارجی که از دانشگاه‌های ایران فارغ‌التحصیل شوند از شمول ارزشیابی مدارک مستثنی می‌باشند.

ب : کلیه مدارک فوق باید به تأیید نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در کشور مربوطه و یا وزارت امور خارجه رسیده باشد.

ج : معرفی‌نامه از سه نفر از اعضاء هیأت علمی دانشگاه محل تحصیل در مورد تأیید صلاحیت علمی داوطلب و تأیید صلاحیت‌های عمومی داوطلبان توسط مراجع ذیصلاح برای شروع و ادامه تحصیل.

د : گواهی پزشکی معتبر در خصوص عدم اعتیاد به مواد مخدر و عدم ابتلاء به بیماری‌های واگیر که به تأیید نمایندگی‌های متبوع رسیده باشد.

ه : کلیه داوطلبین خارجی می‌بایست با شرکت در آزمونی به زبان فارسی و یا طی دوره فراگیری زبان فارسی در دانشگاه امام خمینی (ره) موفق به اخذ حداقل نمره ۱۴ گردند.

و : اتباع خارجی که متقاضی گذراندن دوره‌های بعد پزشکی عمومی در ایران می‌باشند اعم از اینکه دوره M.D. را در ایران و یا کشور دیگری گذرانده باشند بر اساس تعرفه موجود ملزم به پرداخت هزینه‌های تخصصی (به دلار) یا یورو می‌گردند. (به استثنای بورسیه‌ها)

ز : پذیرش و آموزش در گروه‌های آموزشی انگلیسی زبان مورد تأیید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی در کلیه مقاطع برای اتباع غیر ایرانی واجد شرایط عمومی پذیرش و ادامه تحصیل در دوره‌های

دستیاری در ایران بر عهده دانشگاه و گروه آموزشی مربوطه بوده و با نظارت هیأت‌های ممتحنه مربوطه انجام می‌گیرد.

ماده ۲) نحوه درخواست و نظارت بر پذیرش

مرجع رسیدگی و بررسی کلیه درخواستهای متقاضیان اعم از اینکه مقیم ایران و یا در خارج از کشور باشند وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد و باید مدارک واصله مستقیماً جهت رسیدگی‌های لازم به شورای پذیرش اتباع غیر ایرانی ارسال گردد.

تبصره: شورای پذیرش موظف است ضمن هماهنگی و پیگیریهای لازم از طریق وزارتخانه‌های امور خارجه و فرهنگ و ارشاد اسلامی از کلیه راههای ممکن اطلاعات و شرایط لازم برای ادامه تحصیل در دانشگاههای ایران را به آگاهی متقاضیان برساند. از طریق تهیه بروشورهایی با اطلاعات کامل و به زبان انگلیسی جهت ارائه به داوطلبین توسط سفارتخانه‌ها و یا کنسولگریهای خارج از کشور و در داخل کشور از طریق مرکز امور دانشجویی این امر انجام می‌پذیرد. نظارت بر پذیرش دانشجویان غیرایرانی در رشته‌های گروه پزشکی در کلیه مقاطع بعهدده شورایی در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متشکل از:

۱- نماینده دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی.

۲- نماینده معاونت آموزشی و امور دانشگاهی.

۳- نماینده مرکز امور دانشجویی

لذا افراد واجد شرایط شرکت در آزمون پذیرش دستیار پس از طی مراحل لازم به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی معرفی می‌شوند.

ماده ۳) شرایط پذیرش و آموزش دستیاران غیرایرانی در دوره‌های تخصصی بالینی پزشکی

۱- متقاضیانی که مدرک دکتری عمومی پزشکی (M.D.) خود را از یکی از دانشگاههای خارج از کشور اخذ نموده‌اند. بر طبق ضوابط ذیل حق شرکت در آزمون پذیرش دوره‌های دستیاری را خواهند داشت.

الف: لازمست قبل از شروع، مدارک آنها در کمیسیون ارزشیابی مدارک ثبت می‌گردد و پیش‌نیازهای مربوطه را جهت اخذ M.D. بر اساس مصوبات شورای عالی ارزشیابی کامل نمایند.

ب : گذراندن ۶ ماه دوره آموزش زبان فارسی در دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و اخذ نمره قبولی ۱۴ در دوره مذکور.

ج : گذراندن موفقیت‌آمیز دوره پیش‌کارورزی (انترنی) بمدت یکسال در یکی از دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور.

۲- شرط شرکت متقاضیان غیرایرانی که مدرک دکتری عمومی پزشکی (M.D.) خود را از یکی از دانشگاه‌های علوم پزشکی . خدمات بهداشتی و درمانی داخل اخذ نموده و یا تا پایان شهریور ماه سال مورد نظر فارغ‌التحصیل خواهند شد در آزمون پذیرش دستیار، ارائه معرفی‌نامه و مجوز ثبت‌نام از طرف مرکز امور دانشجویی به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی می‌باشد.

۳- شرکت و قبولی در آزمون کتبی پذیرش دستیار تخصصی.

الف: قبولی منوط به کسب حداقل ۷۰ درصد نمره آخرین نفر پذیرفته شده آزاد ایرانی در رشته - محل مربوطه است.

ب: معرفی پذیرفته‌شدگان در سقف ۵ درصد ظرفیت پذیرش دانشگاه مربوطه، مازاد بر ظرفیتی که جهت رفع نیاز کشور تعیین می‌شود توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی پس از طی مراحل قانونی انجام می‌گیرد.

تبصره ۱:

ظرفیت پذیرش اینگونه از داوطلبان در هر رشته - محل در هر سال تحصیلی حداکثر دو نفر است.

تبصره ۲:

اینگونه از دستیاران به هیچوجه درخواست انتقال به سایر دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور را نخواهند داشت.

۳- لازم است معرفی متقاضیان با شرایط ذکر شده بر اساس دستورالعمل اجرایی و راهنمای شرکت در آزمون همان سال و در تاریخهای مقرر، توسط مرکز امور دانشجویی به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی صورت پذیرد.

۴- افراد مشروحه ذیل در صورت پذیرفته شدن در آزمون دستیاری تخصصی از پرداخت شهریه معاف می‌باشند.

الف : نفر اول پذیرفته شده هر رشته در آزمون پذیرش دستیار سال مربوطه.

ب : ۱ درصد رتبه برتر دانشگاههای علوم پزشکی کشور طبق مصوبات شورای آموزش پزشکی و تخصصی.

۵- تأمین هزینه بلیط رفت و برگشت هواپیما و کلیه هزینه‌های شخصی شامل تغذیه، رفت و آمد و... دستیاران فوق‌الذکر به عهده خود آنان می‌باشد.

۶- چنانچه داوطلبی از طریق مقابله‌نامه و قراردادهای فیما بین ایران و دیگر کشورها پذیرفته شده است کلیه هزینه‌های تحصیلی و شهریه آن بعهدہ وزارتخانه طرف قرارداد می‌باشد.

تبصره : چنانچه داوطلبی از طریق شورای هماهنگی پذیرش دانشجویان غیرایرانی معرفی شود از پرداخت شهریه معاف می‌باشند.

۷- جهت دستیاران مجرد غیرایرانی حتی‌الامکان و با توجه به امکانات دانشگاه خوابگاه تأمین خواهد شد. وضعیت خوابگاه در هر دانشگاه از طریق بروشورهای اطلاعاتی در اختیار داوطلبین قرار می‌گیرد. لیکن جهت تأمین خوابگاه دستیاران متأهل از طریق وزارت متبوع و دانشگاه هیچگونه تعهدی وجود ندارد.

۸- دستیاران غیرایرانی متقاضی استفاده از فرصتهای مطالعاتی وسایر دوره‌هایی که منتهی به اخذ مدرک دانشگاهی و تخصصی نمی‌گردد، می‌بایست با رعایت شرایط ماده ۱ مستقیماً از طریق دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور اقدام نمایند.

۹- پس از اعلام مراتب قبولی علمی متقاضیان غیرایرانی پذیرفته شده در آزمون ورودی دستیاری مطابق پذیرفته شدگان داخل کشور مراتب تائید صلاحیت عمومی آنان نیز از سوی دانشگاهها جهت اطلاع اعلام خواهد شد.

۱۰- دستیاران غیرایرانی پذیرفته شده در طول دوره دستیاری از کلیه قوانین و مقررات دستیاری داخل کشور تبعیت می‌نمایند و بعداز اتمام تحصیل خود حق اشتغال به حرفه پزشکی را در جمهوری اسلامی ایران نخواهند داشت و از آنان در بدو ورود و ثبت‌نام دستیاری تعهد محضری مبنی بر بازگشت به کشور متبوع بعداز اتمام دوره بجای تعهد محضری دوران دستیاری توسط مرکز امور دانشجویی اخذ خواهد شد.

تبصره ۱:

پذیرفته شدگان در طول مدت حضور در ایران موظف به رعایت کلیه قوانین و احترام به ارزشهای جمهوری اسلامی ایران بوده و در صورت بروز هرگونه تخلف مطابق ضوابط با آنان برخورد خواهد شد.

تبصره ۲:

دبیرخانه شورای پذیرش، هماهنگی لازم را در مورد تبدیل رواید و صدور پروانه اقامت پذیرفته شدگان را تا پایان دوره دستیاری هر ساله از طریق مراجع ذیصلاح بعمل خواهد آورد و در مورد کسب اجازه ورود و خروج آنان اقدامات لازم را انجام خواهد داد.

تبصره ۳:

در صورتیکه به تشخیص مراجع ذیصلاح، پروانه اقامت این دسته از پذیرفته شدگان لغو گردد هیچگونه حقی برای آنها ایجاد نخواهد گردید.

تبصره ۴:

دانشگاه محل تحصیل موظف است حداقل دو ماه قبل از انقضاء پروانه اقامت دانشجویی، برای دستیاران تقاضای تجدید پروانه اقامت بنماید.

تبصره ۵:

مدارک فراغت از تحصیل پس از اتمام تحصیلات و بازگشت به کشور متبوعه برای این دسته از افراد ارسال خواهد شد.

۱۱- پذیرش دستیار فقط برای همان سال معتبر بوده و عدم شروع دوره توسط داوطلب در تاریخ مقرر به منزله انصراف از تحصیل تلقی شده و حقی برای آنان ایجاد نخواهد کرد.

۱۲- پرداخت شهریه و هزینه‌های تحصیلی با توجه به بند ۶ ماده ۳ بعهدہ داوطلب می‌باشد.

ماده ۴)

شرایط انتقال و ادامه تحصیل در دوره‌های تخصصی بر اساس مقررات شورای عالی ارزشیابی مستقر در اداره امور دانشجویی

الف : پس از بررسی مدارک تحصیلی دستیاری تخصصی در کمیته‌های تخصصی مستقر در مرکز امور دانشجویی در رشته مربوطه بر حسب تائید کمیته تخصصی، شرکت در آزمون ارتقاء و ارزیابی علمی و عملی در مراکز آموزشی و تعیین مقطع ادامه تحصیل در یکی از مراکز آموزشی با معرفی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی انجام می‌گیرد. (مطابق مقررات ارزشیابی مدارک خارج از کشور)

ب : ادامه تحصیل به زبان انگلیسی و یا فارسی بسته به دانشگاه محل آموزش و زبان تدریس آن دانشگاه (بصورت انگلیسی یا فارسی) دارد. و کلیه پذیرفته‌شدگان جهت ادامه آموزش تخصصی موظفند در کلاسهای مخصوص آموزش زبان فارسی و یا فقط در امتحان پایان دوره شرکت نمایند و پذیرش قطعی داوطلبین منوط به موفقیت در امتحان فوق می‌باشد.

ج : کلیه متقاضیان انتقالی پس از طی مراحل قانونی و معرفی جهت ادامه آموزش مشمول کلیه مقررات دستیاری مصوب شورای آموزش پزشکی و تخصصی خواهند بود.

د : رعایت کلیه مقررات و آئین‌نامه‌های آموزشی و انضباطی دانشگاه محل تحصیل الزامی است.

ه : دارا بودن پروانه اقامت معتبر.

و : تأیید مجدد صلاحیت عمومی از دانشگاه محل پذیرفته شده جهت افرادی که بیش از طول یک دوره آموزشی بصورت مستمر اقامت در ایران داشته باشند.

ن : پرداخت شهریه مابقی دوره و نیز هزینه‌های تحصیلی بعهده خود داوطلب می‌باشد.

ماده ۵) آموزش در دوره‌های دستیاری فوق تخصصی

الف: شرایط و مراحل ورود متقاضیان غیر ایرانی به دوره‌های فوق تخصصی لازم است.

۱- داشتن کلیه شرایط عمومی پذیرش و ضوابط ادامه تحصیل در کشور ایران. (مندرج در آئین‌نامه)

۲- داشتن کلیه شرایط مندرج در دستورالعمل اجرائی آزمون ورودی رشته‌های فوق تخصصی سال مورد نظر مربوط به داوطلبین اتباع غیر ایرانی.

۳- داشتن مدرک دانشنامه تخصصی (رشته پیشنیاز) اخذ شده در داخل و یا خارج از کشور که به تأیید شورایعالی ارزشیابی مدارک خارجی مستقر در مرکز امور دانشجویی رسیده باشد.

۴- داشتن معرفی نامه از سوی مرکز امور دانشجویی.

۵- شرکت در آزمون شفاهی پذیرش دستیار فوق تخصصی و قبولی در رشته انتخابی.

۶- معرفی نامه پذیرش شده به مراکز آموزشی از طرف دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی.

۷- تعیین رشته، ظرفیت پذیرش و محل تحصیل دستیار غیرایرانی از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام می گردد.

ب : آموزش

۱- دستیاران پذیرفته شده فوق تخصصی غیر ایرانی در طول دوره دستیاری از کلیه قوانین و مقررات دستیاری فوق تخصصی داخل کشور تبعیت خواهد نمود و بعد از اتمام تحصیل خود حق اشتغال به حرفه پزشکی در جمهوری اسلامی را نخواهد داشت و از آنان نیز در بدو ورود و ثبت نام دستیاری تعهد محضری مبنی بر بازگشت به کشور متبوع بعد از اتمام دوره توسط مرکز امور دانشجویی اخذ خواهد شد.

۲- دانش آموختگان غیرایرانی که مشغول آموزش فوق تخصصی در خارج از کشور ایران بوده و متقاضی انتقال و ادامه آموزش در کشور ایران می باشند مشمول مقررات انتقالی مصوب مرکز امور دانشجویی (مفاد ماده ۴) خواهند بود.

۳- پرداخت شهریه و هزینه های تحصیلی بر اساس ضوابط پرداخت شهریه مطابق مندرجات آئین نامه مربوطه می باشد.

ماده ۶) ورود به دوره های آموزش تکمیلی تخصصی (فلوشیپ)

متقاضیان غیر ایرانی برای ورود به دوره های تکمیلی تخصصی:

الف : لازم است دارای کلیه شرایط و ضوابط ادامه تحصیل در کشور ایران باشند. (مندرج در این آئین نامه)

ب : دارای کلیه شرایط و ضوابط مندرج در آئین نامه دوره های تکمیلی تخصصی مصوب پنجاهمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی مربوطه به اتباع ایرانی باشند.

ج : با ارائه معرفی نامه از طرف مرکز امور دانشجویی و تائید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی به دانشگاه معرفی و در صورتیکه بعنوان پذیرفته شده از سوی دانشگاه محل برگزاری آزمون به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی معرفی شوند می توانند ثبت نام و شروع دوره نمایند.

د : پرداخت شهریه و هزینه های تحصیلی این دسته از افراد به عهده خود داوطلب می باشد.

ز : دستیاران پذیرفته شده غیرایرانی در طول دوره دستیاری از کلیه قوانین و مقررات دستیاری فلوشیپی داخل کشور تبعیت خواهند نمود و بعد از اتمام تحصیل خود حق اشتغال به حرفه پزشکی در جمهوری اسلامی را نخواهد داشت و از آنان نیز در بدو ورود و ثبت نام دستیاری تعهد محضری مبنی بر بازگشت به کشور متبوع بعد از اتمام دوره توسط دانشگاه محل تحصیل اخذ خواهد شد.

این آئین نامه در ۶ ماده و ۱۱ تبصره به استناد بند ج موضوع ۱۱ مصوبه پنجاه و پنجمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی تدوین و در تاریخ ۱۳۸۱/۱۰/۰۳ به تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید که از تاریخ تصویب لازم الاجراست و کلیه مصوبات و آئین نامه های مغایر با آن لغو می شود.

موضوع : میهمان شدن و انتقال دستیاران

آئین نامه اجرایی در مورد میهمان شدن و انتقال دستیاران رشته های تخصصی

متن مصوبه

موضوع ۴ مصوبات شصت و نهمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی

اصلاح مواد ۳۲ و ۳۳، بند د مصوبات چهل و هفتمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی در مورد ضوابط، انتقال، جابجایی و میهمان شدن دستیاران رشته های تخصصی:

ماده واحده:

دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است آئین نامه اجرایی در مورد میهمان شدن و انتقال دستیاران رشته های تخصصی را با توجه به موارد مشروحه ذیل تنظیم و پس از طرح و تصویب در کمیسیون دائمی معین و توشیح رئیس شورا ابلاغ نماید.

ضمناً از تاریخ ابلاغ، کلیه امور کارشناسی، بررسی و تصمیم گیری در مورد انتقال و میهمانی دستیاران رشته های تخصصی بالینی به دانشگاه های علوم پزشکی مربوطه (مبدا و مقصد) حسب مورد واگذار و کلیه مواد قبلی مربوط به نقل و انتقال، جابجایی و میهمان شدن دستیاران رشته های تخصصی ملغی خواهد شد.

موارد ذیل رعایت گردد:

- ۱- ارائه دلائل قابل قبول برای تقاضای انتقال. (از جمله تبعیت از همسر، کفالت، بیماری صعب العلاج ...)
- ۲- ممنوعیت انتقال بین دانشگاه های مستقر در تهران.
- ۳- ممنوعیت انتقال به دانشگاه های مستقر در تهران.
- ۴- اعمال نظارت دبیرخانه.
- ۵- ممنوعیت جابجایی دستیاران.
- ۶- موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد.
- ۷- محدودیت زمانی مدت میهمانی (جهت رشته های سه ساله حداکثر تا ۹ ماه و جهت رشته های چهار ساله یا بیشتر حداکثر تا یک سال، شامل دوره چرخشی دستیاران. این مدت قابل تمدید نمی باشد).
- ۸- تصریح مسئولیت های دستیار در زمان میهمانی (مسئولیت های آموزشی حسب مورد بعهدہ دانشگاه های مبدا و مقصد و سایر مسئولیت ها، از جمله امور رفاهی بعهدہ دانشگاه مبدا یا مقصد حسب مورد).
- ۹- مراعات سقف (حداکثر) ظرفیت در مورد موافقت برای انتقال به دانشگاه های دیگر (۲۵٪) در هر رشته / محل
- ۱۰- مراعات سقف (حداکثر) ظرفیت در مورد موافقت پذیرش از سایر دانشگاه ها (۲۵٪) در هر رشته / محل
- ۱۱- زمان انتقال مشخص و محدود به زمان های خاص باشد.

آئین نامه اجرایی نقل و انتقال و میهمانی دستیاران رشته های تخصصی

مقررات انتقال دستیاران

دستیاران پذیرفته شده در مقطع دستیاری با رعایت موارد ذیل مجاز به ارائه درخواست انتقال می باشند:

۱- انتقال دستیاران در صورت موافقت شورای نقل و انتقال دانشگاه های مبدا و مقصد تنها در صورت احراز شرایط خاص جهت دستیار که پس از تکمیل فرم انتخاب رشته - محل حادث گردیده باشد، با موافقت دانشگاه قابل انجام است.

شرایط خاص مورد نظر عبارتند از:

الف) تبعیت از همسر که عقد نکاح بعد از تاریخ انتخاب رشته - محل به وقوع پیوسته باشد.

تبصره :

همسرانی که هر دو در یک آزمون پذیرش دستیار، شرکت و قبول شده اند.

ب) حکم کفالت مادر، پدر و یا برادر و خواهر دارای معلولیت جسمی یا روحی از مراجع حقوقی

ج) ابتلا به بیماری های صعب العلاج به تشخیص کمیسیون پزشکی دانشگاه

۲- درخواست انتقال صرفا پس از ثبت نام و شروع به آموزش و اطلاق لفظ « دستیار » به فرد پذیرفته شده قابل دریافت و بررسی می باشد.

۳- درخواست انتقال صرفا از تاریخ اول شهریور لغایت پایان مهر ماه قابل دریافت می باشد.

۴- موافقت دانشگاه های علوم پزشکی مبدا، و مقصد، شرط الزامی جهت انتقال دستیاران است.

۵- انتقال دستیاران از سایر دانشگاه ها به دانشگاه های مستقر در شهر ممنوع است.

۶- انتقال دستیاران دانشگاه های مستقر در شهر تهران به یکدیگر ممنوع است.

۷- انتقال در سال آخر دوره ی دستیاری ممنوع است.

تبصره : (مربوط به بند های ۵ و ۶ و ۷):

در مورد انتقال دستیار به دانشگاه های علوم پزشکی مستقر در تهران و یا انتقال دستیار در سال آخر دوره دستیاری، علاوه بر طی سایر مراحل ذکر شده در این آیین نامه، مصوبه کمیسیون ۷ نفره منتخب شورای آموزش پزشکی و تخصصی نیز ضروری می باشد.

۸- جابجایی دستیاران ممنوع می باشد.

۹- دانشگاه های مبداء صرفاً تا سقف ۲۵٪ ظرفیت مصوب رشته - محل در همان سال خود مجاز به موافقت با انتقال دستیاران خود می باشند.

۱۰- دانشگاه های مقصد صرفاً تا سقف ۲۵٪ ظرفیت مصوب رشته - محل در همان سال خود مجاز به موافقت به انتقال دستیاران سایر دانشگاه ها به دانشگاه خود می باشند.

۱۱- دانشگاه های علوم پزشکی مقصد مجاز نیستند که از طریق موافقت با انتقال دستیاران از سایر دانشگاه ها، ظرفیت خود را در کل دوره ی دستیاری در هر رشته بیش از ۲۰٪ افزایش دهند. (در ظرفیت های پذیرش زیر ۵ نفر حداکثر ۱ نفر افزایش مجاز است).

۱۲- دانشگاه های علوم پزشکی مبداء مجاز نمی باشند که از طریق موافقت با انتقال دستیاران خود بیش از ۲۰٪ ظرفیت در حین آموزش همان مقطع را کاهش دهند. (در ظرفیت های پذیرش زیر ۵ نفر حداکثر ۱ نفر کاهش مجاز است).

۱۳- مراتب نقل و انتقال می بایست به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی حداکثر تا پایان آبان ماه هر سال اعلام گردد.

۱۴- موافقت با انتقال دستیار با ذکر شرط جایگزین ممنوع می باشد.

۱۵- پرداخت مقرری دستیاران انتقالی به عهده دانشگاه مقصد می باشد.

۱۶- صدور مدارک فراغت از تحصیل دستیاران انتقالی به عهده دانشگاهی می باشد که بیش از نیمی از دوره آموزشی دستیار در آن گذرانده شده است.

۱۷- انتقال دستیاران خارج از کشور به دانشگاه های داخل کشور تابع مقررات مربوطه است.

مقررات میهمانی دستیاران

- ۱- میهمانی دستیاران در صورت موافقت دانشگاه های علوم پزشکی مبداء و مقصد با رعایت شرایط ذیل بلامانع است.
- ۲- دستیاران حداقل ۶ ماه پس از ثبت نام و شروع به آموزش، مجاز به ارائه درخواست میهمانی به مدیر گروه مربوطه و در صورت موافقت مدیر گروه، به سایر مراجع ذیصلاح در دانشگاه محل آموزش می باشند.
- ۳- میهمانی در ۶ ماه آخر دوره آموزشی ممنوع است.
- ۴- حداقل مدت میهمانی ۳ ماه و حداکثر مدت آن در رشته های تحصیلی با دوره آموزشی ۳ ساله، ۹ ماه و در رشته های ۴ ساله یا بیشتر حداکثر یک سال می باشد.
- ۵- مدت دوره چرخشی دستیاران در سایر دانشگاه های علوم پزشکی از مدت میهمانی مجاز دستیاران کسر میشود.
- ۶- نمره ارزیابی درون بخشی دستیار پس از اتمام مدت میهمانی، از سوی دانشگاه مقصد به دانشگاه مبداء اعلام می گردد.
- ۷- تعیین واجد شرایط بودن دستیار جهت شرکت در آزمون ارتقاء / گواهینامه به عهده دانشگاه مبداء می باشد.
- ۸- در دوره میهمانی، پرداخت مقرری دستیاری به عهده دانشگاه مبداء می باشد.
- ۹- دانشگاه مبداء ملزم می باشد در هنگام معرفی دستیار جهت طی دوره میهمانی مشخصا به دانشگاه مقصد اعلام نمایند که دستیار در مدت مورد نظر ملزم به انجام چه قسمت از وظایف مندرج در برنامه آموزشی خود می باشد.
- ۱۰- دانشگاه مقصد در هنگام ارائه گزارش اتمام دوره میهمانی دستیار، ملزم به تأیید Log book دستیار و یا ارائه گزارشی مبسوط از فعالیت آموزشی وی در مدت میهمانی به دانشگاه مبداء می باشد.
- ۱۱- در طول دوره میهمانی مسئولیت آموزشی دستیار به عهده مدیر گروه مربوطه و دانشگاه محل میهمانی دستیار می باشد.

دستورالعمل اجرایی ماده ۵۰ آئین نامه دوره دکتری تخصصی Ph.D.

به منظور بهبود شرایط کمی و کیفی و ارتقاء علمی گروه های آموزشی و ایجاد وحدت رویه بین دانشکده های دانشگاه در اجرای ماده ۵۰ آئین نامه دوره دکتری تخصصی (PhD) موضوع حضور تمام وقت دانشجویان مقطع مذکور پس از تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، جهت اجرا به دانشکده های ذیربط ابلاغ می گردد.

۱) تحصیل در مقطع دکتری تخصصی (PhD) تمام وقت می باشد بنابراین هر گونه اشتغالی غیر از تحصیل برای دانشجو ممنوع است.

تبصره: از دانشجویان در بدو ورود به دانشگاه تعهدنامه کتبی مبنی بر حضور تمام وقت و عدم اشتغال غیر از تحصیل اخذ می گردد.

۲) حضور تمام وقت دانشجو مطابق ضوابط و مقررات متداول دانشگاه در مورد حضور تمام وقت مریبان گروه های آموزشی ذیربط است.

۳) میزان حضور فیزیکی این دانشجویان ماهیانه ۱۶۰ ساعت می باشد (در فاصله ساعتی ۱۷-۸) که ۳۵ ساعت آن می تواند با نظر استاد راهنما و تأیید شورای گروه در خارج از دانشکده اختصاص یابد. دانشجویان دوره دکتری تخصصی Ph.D. دوره پژوهشی خود را در دانشگاه علوم پزشکی تبریز بگذرانند در مواردیکه امکانات پژوهشی مورد نیاز در دانشگاه موجود نباشد با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مجوز مربوطه صادر خواهد شد.

۴) مسئولیت نظارت و کنترل حضور تمام وقت دانشجو به عهده گروه آموزشی مربوطه است. بدیهی است دانشجو تابع قوانین و مقررات اداری حضور و غیاب دانشگاه می باشد.

۵) دریافت کمک هزینه تحصیلی (حقوق و سایر مزایای دانشجویی) در پایان هر ماه منوط به صدور گواهی حضور تمام وقت بر اساس گزارش حضور غیاب (تایمکس) و انجام وظایف محوله از سوی گروه آموزشی ذیربط است.

۶) گروه آموزشی موظف است غیبت غیر موجه دانشجو را در اسرع وقت جهت انجام اقدامات قانونی گزارش نماید.

۷) در صورت کسر حضور فیزیکی، دانشجو برای ماه اول، اخطار کتبی توسط مدیر گروه مربوطه (رونوشت به تحصیلات تکمیلی دانشکده) داده خواهد شد و در ماه دوم اخطار کتبی توسط معاون آموزشی / تحصیلات تکمیلی دانشکده داده خواهد شد. (رونوشت به مدیریت تحصیلی تکمیلی دانشگاه) و تکرار کسر حضور فیزیکی برای ماه سوم، ضمن قطع کامل پرداخت کمک هزینه تحصیلی با طرح موضوع در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه با تصمیم متقاضی همراه خواهد شد.

۸) به منظور سهولت کنترل و نظارت کارشناسان حوزه معاونت آموزشی، بایستی یک نسخه از گزارش ماهانه حضور و غیاب و مجوز و مستندات مربوطه به کارآموزی و فعالیت های پژوهشی در مراکز خارج از دانشکده در پرونده حضور غیاب دانشکده ثبت و قابل دسترسی باشد.

۹) مسئولیت مستقیم حسن اجرای این دستورالعمل به عهده معاونین آموزشی دانشکده ها می باشد.

آئین نامه دوره های دستیاری دندانپزشکی

مقدمه

هدف از برگزاری دوره های دستیاری دندانپزشکی، تربیت افراد متخصص در رشته های تخصصی دندانپزشکی است. این افراد با کسب مهارت های لازم، نیاز های آموزشی پژوهشی، درمانی و بهداشتی کشور را تامین می نمایند.

بخش اول:

تعاریف

ماده ۱-

دوره دستیاری دندانپزشکی یکی از مقاطع تحصیلات عالی دانشگاهی (Academic) است که دندانپزشکان عمومی متقاضی و واجد شرایط پس از کسب موفقیت در آزمون ورودی دستیاری با توجه به نحوه مکتسبه در یکی از مراکز آموزشی که از طرف دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی تعیین می گردد آن را شروع نموده و پس از گذراندن تمامی دروس (طبق برنامه آموزشی مصوب) و نیز قبولی در آزمون های حین دوره

(نظیر ارتقاء سالیانه)، در آزمون گواهینامه / دانشنامه تخصصی شرکت نموده و متناسب با نمره این آزمون، موفق به اخذ گواهینامه و یا دانشنامه تخصصی در رشته مربوطه میگردند.

ماده ۲-

دستیار به فردی اطلاق می شود که با داشتن مدرک دکتری دندانپزشکی عمومی و پذیرش در آزمون ورودی دستیاری، جهت آموزش های نظری و کسب مهارت های علمی در یکی از رشته های تخصصی دندانپزشکی (شامل آسیب شناسی دهان و فک و صورت، ارتودانتیکس، اندودانتیکس، بیماری های دهان و فک و صورت، پروتز های دندانی، پرپودانتیکس، جراحی دهان و فک و صورت، دندانپزشکی ترمیمی، دندانپزشکی کودکان و رادیولوژی دهان و فک و صورت) طی مدت زمان مشخصی که برای آن دوره از طریق شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی تصویب شده است، به امر آموزش، پژوهش و انجام فعالیت های درمانی اشتغال می ورزد.

بخش دوم:

آزمون ورودی دوره های دستیاری دندانپزشکی

ماده ۳-

ثبت نام آزمون پذیرش دستیار دوره های تخصصی دندانپزشکی از طریق مرکز سنجش آموزش پزشکی و بر اساس مفاد دستورالعمل اعلام شده از طرف دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی انجام می پذیرد.

ماده ۴-

داوطلبین ملزم به تکمیل و ارائه مدارک لازم در موعد مقرر و به شکلی که اعلام می شود، می باشند. چنانچه در هر زمان مشخص شود که داوطلب واجد شرایط نبوده و یا صحت مدارک ارائه شده مورد تائید واقع نشود، حق ادامه دوره از دستیار سلب شده و دو دوره از شرکت در آزمون ورودی دوره های دستیاری محروم می شود.

ماده ۵-

این آزمون هر سال یک نوبت در دانشگاه های علوم پزشکی منتخب سراسر کشور برگزار می گردد

ماده ۶-

این آزمون دارای نمره منفی است و تعداد سوالات و منابع آزمون هر سال به اطلاع داوطلبان رسانده می شود.

ماده ۷-

اعلام نتیجه اولیه به صورت کارنامه ای حاوی نمره و رتبه داوطلب خواهد بود که به همراه فرم انتخاب رشته در اختیار داوطلبان قرار می گیرد.

تبصره ۱:

داوطلبانی که ۵۰ درصد نمره کل آزمون را کسب نموده مجاز به انتخاب رشته می باشند.

تبصره ۲:

داوطلبان حایز شرایط برای استفاده سهمیه بومی، در صورت کسب حداقل ۸۵٪ نمره آخرین فرد پذیرفته شده در رشته انتخابی، مورد پذیرش قرار می گیرند اما در صورت کسب نمره در سهمیه آزاد و فرد پذیرفته شده در رشته انتخابی، مورد پذیرش قرار می گیرند اما در صورت کسب نمره در سهمیه آزاد و ارائه درخواست کتبی، امکان پذیرش در سهمیه آزاد را صرفاً پیش از ورود به دوره دستیاری خواهند داشت.

ماده ۸-

داوطلبان مجاز به انتخاب رشته می توانند حداکثر ۴۵ رشته - محل را برای تحصیل انتخاب نمایند.

بخش سوم: شرایط ورود به دوره های دستیاری دندانپزشکی

ماده ۹-

قبولی در آزمون ورودی دوره دستیاری دندانپزشکی برابر ضوابط اعلامی در دستورالعمل آزمون پذیرش دستیاری دندانپزشکی صورت پذیرد.

ماده ۱۰-

تائید صلاحیت های عمومی طبق ضوابط شورایعالی انقلاب فرهنگی است.

ماده ۱۱-

ارائه مدرک دکتری عمومی دندانپزشکی مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی لازم می باشد.

ماده ۱۲-

برخورداری از سلامت جسمی و روانی و نداشتن نقص عضو موثر حرفه ای بر حسب رشته و مطابق با مفاد دستورالعمل آزمون پذیرش دستیار دندانپزشکی احراز گردد.

تبصره ۱:

صحت سلامت جسمی و روانی پذیرفته شدگان در بدو ورود به دانشگاه از طرف شورای پزشکی دانشگاه محل تحصیل مورد بررسی و تأیید قرار گیرد.

تبصره ۲:

پرونده پزشکی پذیرفته شدگانی که در بدو ورود از نظر سلامت جسمی و روانی مورد تأیید قرار گرفته اند، اما با اعلام گروه آموزشی و تأیید دانشکده در حین دوره دستיاری به بیماری جسمی و یا روانی مبتلا گردیده اند در شورای پزشکی دانشگاه مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تأیید شورای آموزشی دانشگاه از ادامه تحصیل این افراد جلوگیری می شود و غرامت تحصیلی شامل این قبیل افراد نمی شود.

ماده ۱۳-

پذیرفته شدگان لازم است بر اساس سهمیه پذیرش و مفاد دستورالعمل آزمون پذیرش دستیار دندانپزشکی که سالیانه از طرف دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی اعلام می گردد نسبت به سپردن تعهدات محضری و وثیقه های مربوطه (مطابق پیوست های ۱ تا ۳) اقدام نماید، در غیر این صورت از ثبت نام / ادامه تحصیل آن ها جلوگیری به عمل می آید.

تبصره :

تعیین محل خدمت دستیاران پس از فارغ التحصیلی به عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

الف) تعهد عام

متعهدین عام تعهد محضری می سپارند تا پس از فارغ التحصیلی به میزان حداکثر ۲/۵ برابر مدت تحصیل در هر محلی که دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی تعیین نماید به انجام خدمات آموزشی / پژوهشی / درمانی بپردازند. این نوع تعهد مشمول ضریب k بر اساس ضریب محرومیت محل انجام تعهدات خواهد شد. تحویل مدرک تحصیلی این مشمولان بعد از اتمام تعهد مورد نظر مجاز میباشد.

(ب) تعهد خاص دو نوع می باشد:

۱- تعهد خاص مناطق محروم بر اساس قانون برقراری عدالت آموزشی در پذیرش دانشجو در دوره های تکمیلی و تخصصی (جذب دانشجوی بومی): تعهد اخذ شده از این مشمولان برای خدمت در مناطق محروم مورد تعهد به میزان سه برابر مدت تحصیل است و این نوع تعهد قابل خرید و یا جابجایی نمیباشد.

تبصره ۱-

تحویل مدرک تحصیلی این مشمولان بعد از اتمام تعهد مورد نظر مجاز می باشد و این افراد زمان تعهد مجاز به انجام فعالیت پزشکی در سایر نقاط کشور نمی باشند.

تبصره ۲-

تحصیل دانشجویان بومی موضوع این بند، به شرط وجود دوره دستیاری تخصصی دندانپزشکی، در دانشگاه های استان مربوطه در اولویت است. در صورتی که داوطلب نمره لازم برای تحصیل در دانشگاه های استان های دیگر را کسب کرده باشد، اگر مخالفت مکتوب ارائه ننماید، معرفی وی بلامانع است.

۲- تعهد خاص در حین دوره دستیاری برای متعهدین عام با درخواست کتبی دستیار، ارائه اعلام نیاز یکی از دانشگاه ها و تایید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی مطابق با مفاد آئین نامه خدمات قانونی متعهدین خدمت دوره های تخصصی دندانپزشکی قابل انجام است. این گروه از متعهدین ملزم به سپردن تعهد محضری برای خدمت به میزان ۳ برابر مدت تحصیل می شوند. ضریب محرومیت محل انجام تعهدات در این نوع تعهد اعمال نخواهد شد.

تبصره ۱:

دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی پس از تعدیل / تأیید درخواست دانشگاه های علوم پزشکی، لیست نیازمندی دانشگاه ها را بر حسب رشته های مورد نیاز به صورت عمومی اعلام خواهد نمود.

تبصره ۲:

در صورت اعلام عدم نیاز توسط دانشگاه محل تعهد، چنین متعهدینی موظفند به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی مراجعه و مابقی تعهدات قانونی خود را در منطقه محروم جدیدی که تعیین می شود، انجام دهند.

ج) تعهد به سازمان ها- قبول شدگانی که در استخدام وزارتخانه ها، نهاد ها و سازمان ها می باشند موظفند تا حکم ماموریت آموزشی یا امضای بالاترین مقام دستگاه را جهت شروع دوره دستیاری ارائه دهند. این افراد سهمیه آزاد تلقی شده و موظف به پرداخت شهریه توسط خود و یا سازمان ذیربط می باشند. در صورت پرداخت شهریه توسط سازمان مربوطه، این افراد ملزم به سپردن تعهد به محل استخدام خود بوده و بدیهی است که حقوق و مزایای خود را از محل تعهد دریافت می کنند.

د) بدون تعهد (آزاد)- پذیرفته شدگان سهمیه آزاد (با پرداخت شهریه مصوب) از انجام تعهدات دستیاری معاف می باشند اما تعهدات مربوط به سایر خدمات قانونی به قوت خود باقی است.

تبصره ۱:

تبدیل از سهمیه آزاد به تعهد خاص / عام با رعایت ضوابط و به شرط موافقت دانشگاه مورد تعهد و پس از تأیید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی امکان پذیر می باشد. در چنین شرایطی شهریه پرداخت شده قبلی قابل استرداد نیست.

تبصره ۲:

تبدیل از سهمیه دولتی به سهمیه آزاد ممنوع می باشد.

تبصره ۳:

کف و سقف میزان شهریه تحصیلی در هر سال تحصیلی از طرف دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی تعیین و اعلام می گردد و یا تصویب هیئت امنای دانشگاه ها قابل اجرا است.

ماده ۱۴-

دانشگاه محل تحصیل دستیار موظف است در هنگام ثبت نام و قبل از شروع دوره آموزشی از متعهدین خدمت حسب نوع تعهدات، سند تعهد محضری مربوطه را دریافت نموده و اسناد تعهد محضری را همراه با احکام صادره تا پایان ترم اول تحصیلی سال قبولی متعهد به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی ارسال نماید. اجازه ادامه تحصیل از دستیاران متعهد خدمتی که تا پایان نیمسال اول تعهد محضری خود را ارائه ننموده باشند سلب می شوند.

ماده ۱۵-

پذیرفته شدگان موظفند تا طبق تاریخ اعلام شده به دانشگاه محل آموزش جهت ثبت نام و شروع دوره آموزشی مراجعه نمایند.

تبصره ۱:

اعتبار قبولی آزمون دستیاری دندانپزشکی فقط برای همان سال تحصیلی است و پس از سپری شدن زمان ثبت نام، هیچ حقی جهت ثبت نام برای پذیرفته شده وجود نداشته و وی منصرف از تحصیل شناخته می شود. این فرد اجازه شرکت در آزمون دستیاری دندانپزشکی را به مدت یک سال نخواهد داشت.

تبصره ۲:

دانشگاه های علوم پزشکی موظفند اسامی انصراف دهندگان موضوع تبصره ۱ را حداکثر تا دو هفته پس از اتمام مهلت ثبت نام به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی اعلام نمایند.

تبصره ۳:

جهت قبول شدگانی که در گزینش عمومی مردود شناخته شده ولی ادامه تحصیل ایشان پس از تجدید نظر بلامانع اعلام گردیده، اعتبار قبولی آزمون دستیاری دندانپزشکی یک سال است.

ماده ۱۶-

پذیرفته شده به تحصیل در رشته های تخصصی دیگر و یا Ph.D اشتغال نداشته باشد.

ماده ۱۷-

تکمیل ظرفیت در دوره دستیاری دندانپزشکی در صورت عدم تکمیل ظرفیت در رشته / محل ها ممنوع است.

بخش چهارم:

ساختار اجرایی آموزش دوره های دستیاری دندانپزشکی

ماده ۱۸-

یک نفر از اعضاء هیئت علمی ترجیحا با مرتبه استادی و یا دانشیاری به عنوان معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده منصوب می شود.

تبصره: این مسئولیت می تواند با تشخیص رئیس دانشکده بر عهده معاون آموزشی دانشکده باشد.

ماده ۱۹-

معاون تخصصی در هر گروه آموزشی در جلسه ای با حضور رئیس، معاون آموزشی، معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و مدیر گروه مربوطه انتخاب و حکم وی توسط رئیس دانشکده (برای مدت ۲ سال) صادر خواهد شد.

ماده ۲۰-

ترکیب شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی شامل رئیس، معاون آموزشی، معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی، معاون پژوهشی، معاونین تخصصی گروه های آموزشی، مسئول دفتر توسعه آموزش (E.D.C) دانشکده (بدون حق رای) و یک نفر از اعضاء هیئت علمی صاحب نظر دانشکده با انتخاب / حکم رئیس دانشکده می باشد، معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دبیر این شورا است و در غیاب رئیس دانشکده مسئولیت اداره جلسات را بر عهده دارد.

ماده ۲۱-

شرح وظایف شورای آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی به شرح ذیل می باشد:

- ۱) تدوین برنامه راهبردی برای آموزش های تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده با توجه به خط مشی آموزشی دانشگاه و وزارت متبوع
- ۲) بررسی و تدوین برنامه دوره های جدید آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و ارجاع آن به مراجع ذیربط
- ۳) تایید ظرفیت پذیرش دستیار اعلام شده از طرف گروه های آموزشی
- ۴) بررسی و اظهار نظر در مواردی که رئیس دانشکده به شورا ارجاع نماید
- ۵) بررسی تقاضای انصراف، مرخصی، انتقال و جابجایی دستیاران پس از اعلام نظر گروه آموزشی و بر اساس ضوابط و مقررات مربوطه
- ۶) تصویب برنامه های آموزشی سالیانه تحصیلی دستیاران و نظارت بر حسن اجرای آن ها
- ۷) طراحی و تدوین روش های ارزیابی / ارزشیابی دوره ای و نظارت بر حسن انجام آن ها
- ۸) نظارت دقیق در خصوص اعمال کامل ضوابط موجود در برنامه های آموزشی مصوب
- ۹) تصمیم گیری در مواردی که در این آئین نامه و سایر آئین نامه های مرتبط با برنامه های تحصیلات تکمیلی مسکوت است.

بخش پنجم:

نظام آموزشی

ماده ۲۲-

شروع دوره آموزشی دستیاران طبق تقویم دانشگاهی است.

ماده ۲۳-

نظام آموزشی دوره دستیاری به صورت سالی - واحدی است و دستیاران موظف به حضور تمام وقت در حین تحصیل می باشند.

ماده ۲۴ -

دروس بر اساس برنامه های آموزشی مصوب در هر رشته است و برنامه های آموزشی به شکلی طراحی و اجرا می شوند که دستیاران علاوه بر شرکت در کلاس های مربوطه، از ابتدای دوره در بخش حضور فعال داشته باشند.

تبصره: دستیاران رشته جراحی دهان و فک و صورت و نیز حسب مورد سایر دستیاران موظف به حضور در برنامه های کشیک تنظیمی می باشند.

ماده ۲۵ -

طول دوره آموزشی در کلیه رشته های تخصصی دندانپزشکی ۳ سال تقویمی و در رشته جراحی دهان و فک و صورت ۵ سال تقویمی است.

تبصره ۱:

لزوم استفاده از زمانی بیش از طول دوره آموزشی باید به صورت مستدل و مکتوب از طرف دستیار / گروه آموزشی / معاون آموزشی و تخصصی و تحصیلات تکمیلی به شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی و سپس شورای آموزشی دانشگاه اعلام گردد. در صورت تایید این دلایل، سقف سنوات مجاز تحصیلی جهت دستیاران رشته جراحی دهان و فک و صورت ۶/۵ سال و جهت دستیاران سایر رشته های تخصصی ۴ سال است. افزایش زمان تحصیل بیش از سقف سنوات مجاز نیست.

تبصره ۲:

در موارد خاص با پیشنهاد شورای تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و تایید شورای آموزشی دانشگاه، کمیسیون موارد خاص دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی مرجع تصمیم گیری در مورد استفاده از زمانی بیش از سقف سنوات مجاز خواهد بود. در صورت موافقت دستیار موظف به پرداخت شهریه ای معادل با شهریه دستیاران آزاد خواهد بود.

تبصره ۳:

در صورتی که افزایش طول دوره آموزشی در سقف مدت مجاز ناشی از بروز مشکلات خارج از اراده دستیار باشد (با تشخیص شورای آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده) این موضوع توسط شورای آموزش دانشگاه

تایید شده و به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی اعلام می گردد. این موارد شامل افزایش مدت تعهدات نخواهد شد و دانشگاه موظف به پرداخت کمک هزینه دستگیری می باشد اما دستیاران آزاد ملزم به پرداخت شهریه نمی باشد.

تبصره ۴:

اگر افزایش طول دوره آموزشی در سقف مدت مجاز تحصیل خارج از اختیار دستیار نباشد وی شامل افزایش مدت تعهدات خواهد شد و دانشگاه موظف به پرداخت کمک هزینه دستگیری نبوده و دستیاران آزاد نیز ملزم به پرداخت شهریه می باشند.

ماده ۲۶-

دستیاران برابر برنامه تنظیمی گروه آموزشی و ابلاغ شده از طرف معاونت آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده موظف به حضور تمام وقت (۲۴ ساعته در هفته، شنبه تا چهارشنبه روزانه ۸ ساعت و پنجشنبه ها ۴ ساعت) و شرکت فعال در برنامه های آموزشی / پژوهشی / درمانی می باشند. گزارش ماهانه حضور و غیاب و کارکرد دستیاران توسط معاونین تخصصی گروه آموزشی به معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال خواهد شد و پرداخت کمک هزینه تحصیلی منوط به آن است.

ماده ۲۷-

حضور و غیاب دستیاران طبق مقررات انجام خواهد شد. غیبت غیر موجه بیش از نصاب $\frac{۳}{۱۷}$ در دروس نظری و $\frac{۱}{۱۰}$ در دروس عملی موجب کسر نمره صفر در آن درس خواهد بود و دستیار موظف به اخذ واحد مجدد می باشد.

ماده ۲۸-

مرخصی استحقاقی دستیاران معادل ۲/۵ روز در ماه است که با موافقت معاون تخصصی گروه آموزشی قابل استفاده خواهد بود.

تبصره ۱:

مرخصی استحقاقی استفاده شده سالیانه دستیاران توسط معاون تخصصی گروه آموزشی مربوطه محاسبه و به اطلاع آنان و معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی می رسد.

تبصره ۲:

در صورت بروز بیماری و با تشخیص کمیسیون پزشکی دانشگاه و همچنین سایر دلایل موجه به تشخیص شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و تایید شورای آموزشی دانشگاه، دستیاران می توانند از حداکثر یک سال مرخصی استفاده نمایند. این مرخصی در سقف سنوات مجاز تحصیلی دستیار محاسبه خواهد شد و به دستیاران در این مدت کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی گیرد.

تبصره ۳:

در مواردی که درخواست مرخصی بیش از یک سال باشد، موضوع در شورای تخصصی دانشکده شورای آموزش دانشگاه و نهایتاً کمیسیون موارد خاص دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی مطرح و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

تبصره ۴:

استفاده دستیاران خانم از مرخصی زایمان تابع مقررات مربوطه خواهد بود.

طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۲۱۳۱/د مورخه ۹۱/۰۹/۰۷ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مدت مرخصی زایمان بدون احتساب در سنوات تحصیلی به دو نیمسال افزایش یافته است.

ماده ۳۰-

در صورتی که پذیرفته شده در زمان تعیین شده ثبت نام ننموده و یا پس از ثبت نام نسبت به شروع دوره اقدام ننماید، منصرف از تحصیل محسوب شده و به مدت یک سال از شرکت در آزمون دستیاری محروم خواهد شد اما در صورت انصراف پس از شروع دوره، علاوه بر پرداخت غرامت (که محاسبه آن توسط دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی انجام می گردد) به مدت دو سال (پس از انصراف قطعی) از شرکت در آزمون دستیاری محروم خواهد شد.

تبصره ۱:

در صورتی که غیبت و یا انصراف ناشی از بیماری صعب العلاج به تشخیص کمیسیون پزشکی دانشگاه و یا سایر دلایل موجه با تایید شورای آموزشی دانشگاه و کمیسیون موارد خاص دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی باشد فرد از پرداخت غرامت معاف خواهد بود. همچنین به مدت دو سال (پس از انصراف قطعی) از شرکت در آزمون دستیاری محروم خواهد شد.

تبصره ۲:

دستیاران آزاد (با پرداخت شهریه) در صورت انصراف موظف به پرداخت شهریه کامل همان سال می باشند. همچنین به مدت یک سال (پس از انصراف قطعی) از شرکت مجدد در آزمون محروم خواهد شد.

ماده ۳۱-

در صورتی که دستیار در طی دوره آموزش مایل به ادامه تحصیل نباشد می باید درخواست انصراف خود را کتباً از طریق گروه آموزشی مربوطه به معاونت آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده اعلام نماید.

تبصره ۱:

دستیار منصرف از تحصیل می تواند فقط یک بار و حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از تاریخ انصراف قطعی (که جز سقف سنوات محاسبه خواهد شد) به تحصیل بازگشت نماید و بازگشت به تحصیل دستیار تابع مقررات آموزشی دانشگاه و نظر شورای تخصصی دانشکده خواهد بود. افرادی که به علت عدم ثبت نام در موعد مقرر منصرف شناخته شده اند مشمول این تبصره نمی باشند.

تبصره ۲:

در صورتی که دستیار در هر زمان از تحصیل بدون عذر موجه غیبت نماید منصرف از تحصیل محسوب می شود.

ماده ۳۲-

با تصویب هیئت امناء دانشگاه ها، هر ماهه مبلغی به عنوان کمک هزینه به دستیاران دندانپزشکی پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱:

در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سقف مجاز به دستیاران کمک هزینه ای تعلق نمی گیرد.

تبصره ۲:

دستیارانی که به صورت تعهد خاص پذیرش می شوند کمک هزینه خود را از دانشگاه محل تحصیل دریافت می دارند.

تبصره ۳:

ارائه گواهی انجام فعالیت دستیار جهت دریافت کمک هزینه از طرف معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی بر اساس گزارش معاون تخصصی و تایید مدیر گروه های آموزشی صادر می گردد.

تبصره ۴:

افزایش سنواتی این کمک هزینه منوط به قبولی در آزمون ارتقا می باشد.

تبصره ۵:

پرداخت کمک هزینه به دستیارانی که با استفاده از ماموریت آموزشی به تحصیل مشغولند طبق مقررات سازمان محل تعهد خواهد بود.

تبصره ۶:

به دستیاران آزاد (یا پرداخت شهرییه) کمک هزینه تعلق نمی گیرد.

ماده ۳۳-

دستیاران شاغل به تحصیل در تمام مدت دستگیری حق تاسیس / اداره مطب خصوصی و یا اشتغال به کار در مطب های دیگر و یا درمانگاه های خصوصی را حتی در ساعات غیر اداری ندارند. در صورت گزارش گروه آموزشی و تایید موضوع از طرف مراجع ذیربط، معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده موظف است تا از تحصیل این افراد جلوگیری نماید. بازگشت به تحصیل چنین افرادی، پس از ارائه تعهدنامه مکتوب مبنی بر التزام بر عدم اشتغال در بخش خصوصی، صرفا با موافقت شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی امکان پذیر است.

تبصره: دانشگاه های محل تحصیل می توانند در کلینیک های ویژه و یا سایر واحد های درمانی تابعه از خدمات درمانی دستیاران با پرداخت حق الزحمه برابر مصوبه هیئت مدیره کلینیک ویژه و یا حسب مورد سایر مراجع ذیربط دانشگاه در خارج از ساعات اداری / آموزشی استفاده نمایند.

ماده ۳۴-

پس از اعلام قبولی داوطلب، تغییر رشته ممنوع می باشد.

تبصره: در صورتی که بروز بیماری پس از انتخاب رشته منجر به عدم امکان ادامه تحصیل در رشته مربوطه گردد، تغییر رشته با تشخیص شورای پزشکی دانشگاه، نظر موافق شورای آموزشی دانشگاه و تایید کمیسیون موارد خاص دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی به شرط داشتن نمره ای معادل با ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده در رشته / سهمیه مربوطه امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۳۵-

جابجایی دستیاران به شرط کسب ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده در سهمیه مربوطه و با موافقت شورای آموزشی دانشگاه های مبدا و مقصد و تایید کمیسیون موارد خاص دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی صرفا یک بار امکان پذیر می باشد. متعهدین سهمیه نقاط محروم طبق مفاد قانون مربوطه از این امر مستثنی بوده و امکان جابجایی ندارند.

ماده ۳۶-

در شرایط استثنایی پس از موفقیت در گذراندن کلیه دروس مرتبط سال اول و قبولی در آزمون ارتقاء انتقال در دوره دستیاری در صورت موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد به شرط کسب ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده در سهمیه مربوطه و تایید کمیسیون موارد خاص دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی صرفا یک بار امکان پذیر خواهد بود.

تبصره: انتقال دستیار زن به تبع همسر به شرط قبولی همزمان و کسب ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده در سهمیه مربوطه با تایید کمیسیون موارد خاص دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۳۷-

میهمانی در دوره های دستیاری ممنوع است.

ماده ۳۸-

تبعات آموزشی ناشی از جابجایی و انتقال دستیاران از نظر انطباق دروس گذرانده شده و سایر موارد به عهده خود دستیار است.

ماده ۳۹-

انتقال دستیاران دوره های تخصصی خارج از کشور به دوره های داخل کشور ممنوع می باشد.

بخش ششم:

ارزیابی پیشرفت تحصیلی و دفاع از پایان نامه

ماده ۴۰- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دستیاران شامل نمره کلیه دروس (بر اساس نمره صفر تا بیست) و قبولی در آزمون ارتقا سالیانه می باشد.

ماده ۴۱- حداقل نمره برای قبولی در کلیه دروس ۱۳ و حداقل میانگین نمرات برای قبولی سالیانه معادل ۱۴ می باشد.

تبصره ۱: کسب میانگین نمرات ۱۴ از واحد های ماخوذه آن سال شرط معرفی و شرکت دستیار در آزمون ارتقا است. نمرات این واحد ها به صورت ناتمام ثبت می گردد و در صورت قبولی در آزمون ارتقاء نتیجه نهایی مطابق نمرات اعلام شده در کارنامه ثبت و دستیار مجاز به شروع دوره آموزشی در سال بالا تر می باشد. در صورت عدم قبولی در آزمون ارتقاء، میانگین نمرات واحد ها به حداکثر ۱۲/۹۹ تقلیل و سپس در کارنامه ثبت خواهد شد.

تبصره ۲: دستیار می تواند حداکثر با داشتن دو درس مردودی به آزمون ارتقا معرفی شود مشروط بر اینکه میانگین نمرات ۱۴ را کسب نموده باشد. در صورت قبولی در آزمون ارتقاء، دستیار موظف به اخذ فوری دروس مردودی است.

ماده ۴۲- دستیار موظف است تا در آزمون گواهینامه / دانشنامه تخصصی که هر ساله توسط دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی برنامه ریزی و اجرا می گردد به عنوان آزمون ارتقاء شرکت کرده و به شرح ذیل نمره قبولی را کسب نماید.

حداقل نمره جهت دوره های ۳ ساله:

سال اول	-	۴۰ درصد
سال دوم	-	۵۵ درصد
سال سوم	-	طبق ضوابط آزمون گواهینامه / دانشنامه تخصصی

حداقل نمره جهت رشته جراحی دهان و فک و صورت:

سال اول	-	۳۰ درصد
سال دوم	-	۴۰ درصد
سال سوم	-	۵۰ درصد
سال چهارم	-	۶۰ درصد
سال پنجم	-	طبق ضوابط آزمون گواهینامه / دانشنامه تخصصی

ماده ۴۳-

در صورت عدم کسب میانگین نمرات ۱۴ در هر سال تحصیلی و یا عدم کسب حداقل نمرات مشخص شده در ماده ۴۲، دستیار مردود محسوب شده و موظف است تا مجددا کلیه دروس آن سال تحصیلی را تکرار نماید.

ماده ۴۴-

دستیارانی که دو سال در آزمون ارتقا مردود گردند به اخراج محکوم شده و موظف به پرداخت کلیه هزینه ها و خسارات برابر ضوابط مصوب دبیرخانه شورای آموز دندانپزشکی و تخصصی می باشند.

ماده ۴۵-

دستیارانی که کلیه دروس نظری، عملی، کارگاهی و بیمارستانی را با موفقیت گذرانیده و از پایان نامه خود دفاع نموده اند به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی جهت شرکت در آزمون گواهینامه / دانشنامه تخصصی معرفی می گردند. شرط فراغت از تحصیل کسب حد نصاب نمره گواهینامه تخصصی در آزمون مذکور می باشد.

ماده ۴۶-

دستیار معرفی شده از طرف دانشکده جهت شرکت در آزمون گواهینامه / دانشنامه تخصصی بایستی با کلیه بخش ها و قسمت هایی که دانشکده محل تحصیل مشخص می نماید تسویه حساب نماید.

ماده ۴۷-

شرایط و مقررات مربوط به آزمون گواهینامه / دانشنامه تخصصی تابع آیین نامه مربوطه است.

ماده ۴۸-

کلیه دستیاران موظف به اخذ و گذراندن پایان نامه تخصصی در حیطه رشته تخصصی خود هستند. پایان نامه دوره های تخصصی باید از نوع تحقیقی بوده و نباید از نظر موضوع و محتوی، زمان و مکان تکراری باشد.

ماده ۴۹-

دستیاران دوره تخصصی سه ساله باید موضوع پایان نامه خود را حداکثر تا پایان ترم سوم تحصیلی ثبت نمایند. حداکثر زمان در مورد دستیاری که دوره تخصصی آنان پنج ساله می باشد تا پایان ترم پنجم در نظر گرفته می شود.

تبصره: حداقل فاصله زمانی بین ثبت و دفاع از پایان نامه یک سال می باشد.

ماده ۵۰-

در موارد خاص با توجه به حجم و اهمیت موضوع تحقیق، پس از تایید گروه آموزشی و شورای پژوهشی دانشکده، پایان نامه می تواند به صورت گروهی انتخاب و اجرا گردد. در این صورت حداکثر ۲ دستیار می توانند جهت انجام بخش های متمایز از یک پروژه مشترک ولی با عناوین متفاوت اقدام نمایند.

ماده ۵۱-

مراحل تصویب و ثبت پایان نامه:

الف- انتخاب موضوع پایان نامه با هدایت استاد / اساتید راهنما

ب- ارائه فرم پیشنهادیه پایان نامه به گروه آموزشی مربوطه جهت تایید

ج- ارائه فرم پیشنهادیه پایان نامه به معاونت پژوهشی دانشکده جهت تصویب

د- ابلاغ شماره ثبت به دستیار و استاد / اساتید راهنما جهت شروع کار تحقیقاتی

ماده ۵۲-

مرتب‌ه استاد راهنمای اول حداقل استادیاری با ۵ سال سابقه آموزشی و راهنمایی حداقل ۲ پایان نامه تحقیقاتی دوره دکتری عمومی است. استاد راهنما باید کارگاه روش تحقیق را گذرانده و مجری حداقل یک طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه و یا وزارتین بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فن آوری بوده و هم چنین حداقل دو مقاله تحقیقاتی را در محلات بین المللی منتشر نموده باشد.

ماده ۵۳-

چگونگی نحوه مشارکت دو استاد راهنما در پایان نامه های تحقیقاتی به شرح زیر است:

الف- تشخیص نیاز پایان نامه های تحقیقاتی به دو استاد راهنما با درخواست دستیار مربوطه بر عهده شورای پژوهشی دانشکده است.

ب- در صورت تصویب دو استاد راهنما، هر گونه امتیاز از نظر معادل سازی، حق التدریس و سایر موارد برای پایان نامه مورد نظر بین هر دو تقسیم می گردد.

ج- در کلیه مدارک مرتبط نا اساتید راهنمای اول و دوم به ترتیب ذکر می گردد.

تبصره ۱:

در صورت لزوم با پیشنهاد استاد راهنما و تایید دانشکده ۱ یا ۲ نفر به عنوان استاد یا اساتید راهنما مشاور از سایر گروه های آموزشی انتخاب می شوند که موظف به همکاری در هدایت پایان نامه زیر نظر استاد / اساتید

راهنما می باشند. اساتید مشاور باید دارای حداقل درجه دکتری تخصصی و یا استادیاری باشند. آوردن نام استاد مشاور روی جلد پایان نامه ضروری است.

تبصره ۲:

چنانچه تصحیح جزئی عنوان پایان نامه ضرورت داشته باشد با پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای پژوهشی دانشکده فقط برای یک بار امکان پذیر می باشد.

ماده ۵۴-

استاد راهنما پس از اتمام کار تحقیق و تایید پایان نامه نگارش یافته، مراتب قابل دفاع بودن پایان نامه را کتباً به معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی اعلام می نماید. در این مرحله پایان نامه باید تایپ ولی صحافی نشده باشد.

تبصره ۱:

تاییدیه وصول مقاله تهیه شده از پایان نامه توسط یکی از مجلات معتبر علمی - پژوهشی داخلی و یا خارجی باید همراه پایان نامه تدوین شده به معاونت آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل گردد.

تبصره ۲:

دفاع از پایان نامه در ۶ ماهه دوم از آخرین سال تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۵۵-

تاریخ جلسه دفاع از پایان نامه توسط معاونت آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می گردد و هیئت داوران توسط ایشان به جلسه دعوت می گردند.

ماده ۵۶-

هیئت داوران متشکل از اعضاء زیر می باشند:

۱- استاد / اساتید راهنما

۲- استاد / اساتید مشاور

۳- معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی

۴- معاون تخصصی گروه مربوطه

۵- مدیر گروه یا یکی از اساتید گروه آموزشی به انتخاب مدیر گروه

۶- معاون آموزشی دانشکده یا نماینده ایشان از بین اعضاء هیئت علمی

۷- معاون پژوهشی دانشکده یا نماینده ایشان از بین اعضاء هیئت علمی

ماده ۵۷-

جلسه دفاع از پایان نامه یا سرپرستی معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و یا نماینده ایشان و با حضور استاد / اساتید راهنما و حداقل سه تن از دیگر اعضاء هیئت داوران رسمیت پیدا می کند.

تبصره ۱:

دستیار موظف است پس از مشخص شدن اسامی هیئت داوران و کسب موافقت کتبی آنان برای حضور در جلسه دفاع، حداقل یک هفته قبل از جلسه دفاع یک نسخه از پایان نامه را در اختیار آنان قرار دهد و پس از برگزاری جلسه دفاع موارد مورد نظر احتمالی را در پایان نامه تصحیح نماید. ضروری است نظرات هیئت داوران در مورد انجام اصلاحات لازم در پایان نامه تحت نظر استاد راهنما و رئیس هیئت داوران توسط دستیار پیگیری شود و حداکثر ظرف مدت یک ماه همراه با تایید کتبی آنان به معاونت آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده مربوطه تسلیم گردد. یک نفر از اعضاء هیئت داوران به انتخاب خود آن ها ناظر بر انجام تغییرات بوده و نمره پایان نامه دستیار پس از طی مراحل فوق در اداره آموزش دانشکده به ثبت خواهد رسید.

تبصره ۲:

ارزشیابی پایان نامه توسط هیئت داوران و در مقیاس نمره گذاری به شرح زیر صورت می پذیرد:

۱- از ۱۹ تا ۲۰ (درجه ممتاز) به شرط ارائه مدرک پذیرش و یا چاپ یک مقاله از همان پایان نامه در

مجلات ایندکس شده نوع اول به شرط اینکه دستیار نویسنده اول و یا پاسخگو باشد.

۲- از ۱۸ تا ۱۸/۹۹ (درجه بسیار خوب)

۳- از ۱۶ تا ۱۷/۹۹ (درجه خوب)

۴- از ۱۴ تا ۱۵/۹۹ (درجه قابل قبول)

۵- کمتر از ۱۴ (مردود)

ماده ۵۸-

دفاع از پایان نامه به عهده دستیار است. اساتید راهنما و مشاور صرفاً پاسخگوی مواردی که هیات داوران درخواست می نمایند، خواهند بود. دستیار موظف است در صورت درخواست هیات داوران، عین منابع پایان نامه را در جلسه دفاع ارائه نماید.

تبصره:

شرط دفاع از پایان نامه ارائه حداقل یک مقاله چاپ شده و یا پذیرش یک مقاله از وی به عنوان نویسنده اول و یا مسئول در یکی از مجلات معتبر علمی پژوهشی داخلی یا خارجی می باشد. این مقاله الزاماً مرتبط با پایان نامه نیست.

ماده ۵۹-

هر دستیار موظف است به تعداد کافی از نسخ پایان نامه صحافی شده خود را همراه با CD آن جهت استاد / اساتید راهنما / مشاور، گروه آموزشی مربوطه، کتابخانه دانشکده و کتابخانه مرکزی دانشگاه به اداره آموزش دانشکده خود تحویل نماید.

ماده ۶۰-

کلیه حقوق مکتسبه از پایان نامه به شرطی که به عنوان طرح تحقیقاتی مصوب شورای پژوهشی دانشگاه و یا مراکز تحقیقاتی باشد متعلق به دانشگاه است. در غیر این صورت حقوق مذکور به استاد راهنما و دانشجو تعلق می گیرد.

ماده ۶۱-

در مواردی که در این آیین نامه مسکوت است و یا تصریح ندارد، مرجع تصمیم گیری در خصوص محتوا و اجرای برنامه آموزشی، شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و تایید شورای آموزشی دانشگاه و در موارد بین / خارج دانشگاهی دبیرخانه شورای آموزشی دندانپزشکی و تخصصی است.

پیوست:

با تصویب این آیین نامه (در سی و سومین نشست شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی) و ابلاغ آن در ۶۱ ماده و ۴۹ تبصره، نسخه پیشین (مصوب در بیست و نهمین نشست شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی مورخ ۸۸/۱۱/۲۸) نسخ می گردد.

آیین نامه دوره های آموزش فوق تخصصی پزشکی

فصل اول

کلیات

ماده (۱) هدف:

هدف از برقراری دوره های فوق تخصصی پزشکی، تربیت پزشک فوق تخصصی مورد نیاز کشور، به منظور ارتقاء سطح علمی آموزش پزشکی، پژوهش و خدمات پزشکی و نیز دستیابی به آخرین یافته های علمی پزشکی می باشد.

ماده (۲) تعریف دوره:

دوره فوق تخصصی پزشکی بالینی، بالاترین مقطع تحصیلات دانشگاهی پزشکی است. متقاضیان واجد شرایط پس از موفقیت در آزمون پذیرش دستیار (کتبی و شفاهی) و گذراندن دوره آموزش علمی و عملی مصوب، در یکی از مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با دفاع و تأیید رساله و موفقیت در آزمون نهایی به اخذ دانشنامه فوق تخصصی نایل می گردند.

ماده (۳) تعریف دستیار:

دستیار فوق تخصصی به فردی اطلاق می شود که با داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز یا گواهی قبولی آن و پذیرش در آزمون ورودی، با رعایت کلیه مفاد این آیین نامه در مدت زمان مصوب به آموزشهای نظری، کسب مهارتهای عملی و فعالیتهای پژوهشی بپردازد.

فصل دوم

شرایط پذیرش دستیار

الف- شرایط عمومی

ماده ۴) شرایط پذیرش دستیار در رشته‌های فوق تخصصی بالینی:

۴/۱ - شرکت و قبولی در آزمون پذیرش دستیار

تبصره الحاقی: شروع به طرح یا انجام خدمات قانونی شرط شرکت در آزمون پذیرش دستیار دوره‌های فوق تخصصی می‌باشد.

۴/۲ - تأیید صلاحیت عمومی طبق ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی

تبصره: اعضا هیئت علمی رسمی (قطعی یا آزمایشی) برای تحصیل در دوره‌های فوق تخصصی نیاز به گزینش عمومی مجدد ندارند.

۴/۳ - داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز و یا گواهی قبولی آن از دانشگاه‌ها یا مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۴/۴ - داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا معافی برای آقایان

تبصره ۱:

کلمه معافی به مفهوم معافیت دائم می‌باشد و داوطلبان دارای معافیت موقت پزشکی و یا کفالت با مسئولیت خود می‌توانند در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند. بدیهی است در صورت فراخوانده شدن به انجام خدمت وظیفه این وزارتخانه هیچ گونه تعهدی برای ترخیص آنان به عهده نخواهد داشت.

تبصره ۲:

داوطلبانی که در حال انجام خدمات قانونی شامل خدمت وظیفه عمومی یا پیام آوران بهداشت می‌باشند در صورت ارائه گواهی مبنی بر این که مدت سربازی آنان تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد به اتمام می‌رسد مجاز به شرکت در آزمون پذیرش دستیار خواهند بود.

تبصره ۳:

آن دسته از متقاضیانی که بعنوان ماده یک قانون نحوه تامین اعضا هیئت علمی مشغول انجام خدمت وظیفه در دانشگاه‌های علوم پزشکی می‌باشند در صورت موافقت دانشگاه محل خدمت و ارائه گواهی مبنی بر اینکه تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد معادل طول مدت خدمت سربازی مصوب ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح را (در حال حاضر ۱۸ تا ۲۱ ماه) خواهند گذراند، می‌توانند به طور مشروط در آزمون شرکت نمایند و در صورت قبولی و نداشتن منع قانونی از نظر اداره نظام وظیفه، طبق مقررات شروع به آموزش نمایند.

تبصره ۴:

از میان حایزین رتبه‌های آزمون دانشنامه تخصصی هر رشته پیش نیاز در هر سال تحصیلی، معادل ۲ برابر تعداد رشته‌های فوق تخصصی آن رشته پیش نیاز در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی باشند با رعایت سایر شرایط مندرج در آیین‌نامه می‌توانند به طور مشروط در آزمون پذیرش دستیار ثبت نام و شرکت نمایند و در صورت قبولی با استفاده از قانون نحوه تامین هیئت علمی و قانون اجازه ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلی بالاتر به مشمولان این قانون، تا ۳۱ شهریور ماه سال بعد از خدمت ترخیص شده و شروع به آموزش نمایند. انتخاب رشته این افراد در هنگام ثبت نام براساس رتبه آزمون دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز و تا سقف حداکثر ۲ نفر در هر رشته فوق تخصصی می‌باشد. به عنوان مثال در رشته داخلی که تعداد رشته‌های فوق تخصصی وابسته به آن هفت رشته می‌باشد. به نفرات اول تا چهارم آزمون دانشنامه تخصصی رشته داخلی در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی می‌باشند اجازه داده می‌شود در صورت دارا بودن سایر شرایط آیین‌نامه و حداکثر ۲ نفر در هر رشته فوق تخصصی در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند.

۴/۵- داشتن شرط سنی: هر داوطلب می‌تواند حداکثر تا سن مجاز ورود به دوره دستیاری (برای اعضاء هیئت علمی رسمی «قطعی یا آزمایشی» ۴۵ سال تمام و سایر داوطلبان ۴۲ سال تمام تا پایان شهریور ماه سال بعد) بدون محدودیت دفعات در آزمون پذیرش دستیار شرکت نماید.

۴/۶- نداشتن نقص عضو مؤثر حرفه ای بر حسب رشته، دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است با همکاری هیئت‌های ممتحنه، نقص عضو مؤثر حرفه ای را بر حسب رشته تنظیم و اعلام نماید.

۴/۷- عدم اشتغال به تحصیل در یکی از رشته‌های فوق تخصصی پزشکی و دوره‌های تکمیلی تخصصی

(فلوشیپ) و *Ph.D.*

تبصره: دارندگان مدرک دانشنامه فوق تخصصی و قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در یکی از رشته‌های پزشکی مجاز به شرکت در آزمون پذیرش دستیار نمی‌باشند.

ب- شرایط اختصاصی

ماده (۵)

معادل ۲۰ درصد از کل ظرفیت پذیرش هر رشته در آزمون پذیرش دستیار به مشمولین قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی که حداقل ۸۰ درصد نمره آخرین نفر اعلام شده به آزمون شفاهی برابر ظرفیت را کسب نمایند اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱: متقاضیان استفاده از سهمیه رزمندگان در کلیه مراحل امتحان کتبی و شفاهی و اعلام نتیجه به عنوان سهمیه رزمنده منظور شود بدین معنا که متقاضیان در صورت احراز هر رتبه از آزمون کتبی هنگام معرفی به شفاهی به عنوان رزمنده دیده خواهند شد.

تبصره ۲: در رشته‌هایی که ظرفیت پذیرش کمتر از ۵ نفر می‌باشد سهمیه مذکور قابل اعمال نیست.

ماده (۶)

اعضاء هیئت علمی رسمی «قطعی یا آزمایشی» دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و نیز داوطلبانی که با استفاده از شرایط تبصره ۴ بند ۴/۴ قصد ورود به دوره‌های فوق تخصصی را دارند می‌بایست هنگام ثبت نام یکی از مدارک مستند ذیل را حسب مورد ارائه نمایند:

الف- حکم استادیاری رسمی «قطعی یا آزمایشی» و اعلام نیاز دانشگاه محل خدمت

ب- گواهی رتبه در آزمون دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز به تأیید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی

ماده (۷)

داوطلبان مشغول خدمت در یکی از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادها در هنگام ثبت نام موظف به ارائه معرفی نامه از سازمان ذیربط مبنی بر موافقت با ماموریت آموزشی خود می‌باشند.

ج- آزمون پذیرش دستیار

ماده ۸)

آزمون پذیرش دستیار بصورت متمرکز در همه رشته‌ها و در اسفند ماه هر سال توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برگزار می‌شود.

ماده ۹)

هر داوطلب می‌تواند با توجه به رشته تخصصی پیش نیاز و ظرفیت‌های تعیین شده، یکی از رشته‌های فوق تخصصی را انتخاب و در آزمون پذیرش دستیار شرکت نماید.

جدول رشته‌های تخصصی پیش نیاز و رشته‌های فوق تخصصی وابسته

رشته‌های فوق تخصصی	رشته تخصصی پیش نیاز
نفرولوژی	داخلی
بیماری‌های قلب و عروق	
روماتولوژی	
خون و سرطان بالغین	
غدد درون ریز و متابولیسم	
بیماری‌های ریه	
گوارش	
کلیه اطفال	
قلب اطفال	
عفونی اطفال	

اعصاب اطفال	
خون و سرطان اطفال	
نوزادان	
گوارش اطفال	
ایمونولوژی و آلرژی اطفال	
غدد اطفال	
جراحی اطفال	جراحی عمومی
جراحی قفسه صدري	
جراحی قلب و عروق	
جراحی پلاستیک، ترمیمی و سوختگی	
روانپزشکی اطفال	روانپزشکی

ماده ۱۰)

ثبت نام آزمون پذیرش دستیار در مدت زمان اعلام شده توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی از طریق دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور انجام می‌شود.

تبصره: ثبت نام از داوطلبان مشمول تبصره ۴ بند ۴/۴ بصورت متمرکز در دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی انجام می‌گیرد.

۱۰/۱- مبلغ ثبت نام برای شرکت در آزمون پذیرش دستیار یکصد و پنجاه هزار ریال (۱۵۰/۰۰۰) می‌باشد.

ماده ۱۱)

پس از ثبت نام و انتخاب رشته، تغییر رشته به هیچ عنوان مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۲

آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی در کلیه رشته‌ها به صورت کتبی و شفاهی می‌باشد، آزمون کتبی دارای حداقل ۱۰۰ سوال چند گزینه‌ای بوده و داوطلبان بر حسب اولویت نمره به میزان دو برابر ظرفیت هر رشته به آزمون شفاهی معرفی می‌شوند.

۱۲/۱- چنانچه در آزمون کتبی یا شفاهی، داوطلبین نمرات مشابه کسب نمایند اولویت با اعضاء هیئت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور می‌باشد.

۱۲/۲- در مرحله آزمون شفاهی، قبول شدگان نهایی آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی حداکثر تا ظرفیت هر رشته برگزیده می‌شوند. اسامی پذیرفته‌شدگان مشمول خدمات قانونی برای ترخیص به معاونت درمان، دانشگاه یا سازمان محل خدمت اعلام می‌شود.

تبصره: حداقل نمره آزمون شفاهی پذیرش دستیار فوق تخصصی پس از آزمون کتبی و قبل از برگزاری آزمون شفاهی توسط هیأت ممتحنه هر رشته تعیین و توسط دبیر هیأت ممتحنه به دبیرخانه شورا اعلام می‌شود.

ماده ۱۳

محل آموزش براساس اولویت نمره کسب شده کتبی، توسط داوطلب انتخاب می‌گردد.

تبصره: در صورت یکسان بودن نمره آزمون کتبی، اولویت انتخاب محل با داوطلبان عضو هیئت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور خواهد بود. در مورد داوطلبان آزاد یا اعضاء هیئت علمی با نمرات برابر، نمره نهایی آزمون دانشنامه تخصصی [۳ / (دو برابر کتبی + شفاهی)] ملاک عمل قرار خواهد گرفت. در صورتی که در یک دوره نتیجه آزمون شفاهی به صورت قبول یا مردود اعلام شده باشد، نمره آزمون کتبی ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

تبصره الحاقی:

در مواردی که تعداد شرکت کنندگان در آزمون کتبی کمتر از ظرفیت اعلام شده در هر رشته باشد، محل آموزش دستیاران پذیرفته شده آزمون شفاهی توسط هیأت ممتحنه رشته مربوطه تعیین می‌شود.

فصل سوم

دوره آموزشی

الف - ثبت نام پذیرفته شدگان

ماده (۱۴)

دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند حداکثر تا پانزدهم شهریور ماه هر سال نسبت به ثبت نام پذیرفته شدگان آزمون پذیرش دستیار اقدام نمایند.

۱۴/۱- دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند اسامی پذیرفته شدگانی را که در موعد مقرر ثبت نام ننموده و یا در مهر ماه سال تحصیلی شروع دوره انصراف دهند حداکثر تا دهم آبان ماه به دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام نمایند.

۱۴/۲- دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی حداکثر تا پانزدهم آبان ماه هر سال تحصیلی نسبت به معرفی جایگزین افراد مشمول بند ۱۴/۱ و نیز افرادی که صلاحیت عمومی آنان مورد تأیید قرار نگرفته اقدام مینماید.

توضیح: به ازای هر فرد منصرف شده حداکثر ۳ نفر به دانشگاه محل تحصیل معرفی خواهد شد که بر حسب اولویت نمره تا تاریخ معین شده اقدام به ثبت نام نمایند.

تبصره الحاقی:

در هر مرحله از آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی (مرحله اصلی و اعلام جایگزین منصرفین) در شرایط مساوی از نظر نمره شفاهی اولویت پذیرش براساس نمره کتبی آزمون پذیرش و در مرحله بعد براساس نمره کل آزمون دانشنامه تخصصی می‌باشد.

۱۴/۳- تصمیم‌گیری در مورد ارزش قبولی علمی و شروع به تحصیل پذیرفته شدگانی که صلاحیت عمومی آنان پس از پایان مهر ماه هر سال تحصیلی توسط هیئت مرکزی گزینش دانشجو مورد تأیید قرار می‌گیرد با رعایت مفاد ماده ۱۶ به عهده هیئت ممتحنه رشته مربوطه می‌باشد.

تبصره ۱:

ثبت نام اولیه فردی که تأیید صلاحیت مجدد شده موجه تلقی شده و زمان شروع به آموزش وی با نظر هیئت ممتحنه رشته مربوطه تعیین می‌گردد.

تبصره ۲:

افزایش ظرفیت ناشی از شروع آموزش فردی که تأیید صلاحیت مجدد شده بلامانع است.

۱۴/۴- کسانیکه که در مراکز آموزشی یا بهداشتی درمانی مسئولیت اداری و اجرایی دارند، نمی‌توانند به طور همزمان به تحصیل بپردازند.

۱۴/۵- ارزش قبولی علمی پذیرفته‌شدگانی که بنا به تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی عهده دار مسئولیت یا مأموریت اداری می‌شوند حداکثر به مدت یکسال از شروع سال تحصیلی پذیرش شده (اول مهرماه) با رعایت مفاد ماده ۱۶ محفوظ می‌باشد.

ب- تعهدات

ماده (۱۵)

ثبت نام پذیرفته‌شدگان منوط به ارائه تعهد نامه محضری به میزان دو برابر مدت آموزش می‌باشد.

۱۵/۱- اخذ تعهد از پذیرفته‌شدگان آزاد، دوره‌های فوق تخصصی به صورت خاص می‌باشد و محل انجام تعهد خدمت این دسته از پذیرفته‌شدگان براساس نیاز دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور توسط معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و قبل از پذیرش در اختیار داوطلبان قرار می‌گیرد. پس از اعلام قبولی بر مبنای اولویت نمره آزمون کتبی پذیرش، محل انجام تعهد خاص توسط پذیرفته‌شدگان انتخاب می‌گردد. در صورت یکسان بودن نمره آزمون کتبی، طبق تبصره ماده ۱۳ عمل می‌شود. دانشگاه‌های علوم پزشکی محل تعهد موظفند نسبت به کارگیری متعهدین فوق تخصص برابر مدت تعهد اقدام نموده و در صورت نیاز آنان را استخدام نمایند

تبصره: ارائه مدرک دانشنامه فوق تخصصی پذیرفته‌شدگان آزاد پس از طی مراحل قانونی منوط به اتمام مدت تعهد در دانشگاه‌ها بوده و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌تواند نسبت به لغو دوره آموزشی افرادی که از انجام تعهد خدمت سر باز، زده‌اند برابر مقررات اقدام نماید.

۱۵/۲- اخذ تعهد از دستیاران به نحوی است که در صورت اضافه شدن به تعهدات قبلی، در مجموع از ۱۰ سال تجاوز ننماید.

۱۵/۳- مستخدمین دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ملزم به سپردن تعهد محضری به میزان دو برابر مدت آموزش به دانشگاه محل استخدام می‌باشند.

۱۵/۴- مستخدمین مشمول ماده ۷ این آیین‌نامه ملزم به سپردن تعهد به محل استخدام خود هستند و سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه‌های تحصیلی برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

در مورد مستخدمین سایر وزارتخانه‌ها که از مرخصی بدون حقوق استفاده می‌نمایند نیز طبق بند ۱۵/۱ آیین‌نامه، تعهد محضری اخذ شده و در صورت عدم انجام تعهدات خدمتی، تعهدات مالی به نفع وزارت متبوع استیفاء خواهد شد. (موضوع نامه ۳/۹۳/آ مورخ ۷۹/۰۲/۰۶ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی)

پذیرفته‌شدگانی که با مأموریت آموزشی از وزارتخانه‌ها، نهادها و سازمانها (به استثناء دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی وابسته وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، برای ادامه تحصیل به رشته‌های تخصصی وارد می‌شوند ملزم به سپردن تعهد محضری به محل استخدام خود هستند فرد سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه‌های تحصیلی برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

مفاد فوق مشمول افرادی که با مرخصی بدون حقوق وارد رشته‌های تحصیلی می‌شوند نمی‌باشد.

پیوست:

پذیرفته‌شدگان کادر ثابت نیروهای نظامی و انتظامی دوره‌های فوق تخصصی با شروع آموزش در سال تحصیلی ۸۱-۸۲ مشمول پرداخت شهریه می‌باشند. (موضوع نامه شماره ۳/۶۴۹۱/آ مورخ ۸۱/۰۸/۲۶ و شماره ۳/۷۷۶۱/آ مورخ ۸۱/۰۹/۲۳ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی).

پیوست:

بخشنامه شماره ۱۳۲۴۸ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۱۲ مقام محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جدول میزان شهریه تعیین شده جهت دوره‌های فوق تخصصی

ردیف	رشته تخصصی پیش نیاز	رشته‌های فوق تخصصی	میزان شهریه سالانه
۱	داخلی	۱- نفرولوژی	۲۵۰۰۰۰۰۰ ریال

۲۵۰۰۰۰۰۰ ریال	۲- بیماریهای قلب و عروق		
۲۵۰۰۰۰۰۰ ریال	۳- روماتولوژی		
۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۴- خون و سرطان بالغین		
۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۵- غدد درون ریز و متابولسیم		
۲۵۰۰۰۰۰۰ ریال	۶- بیماری ریه		
۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۷- گوارش		
۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۱- کلیه اطفال		
۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۲- قلب اطفال		
۱۵۰۰۰۰۰۰ ریال	۳- عفونی اطفال		
۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۴- اعصاب اطفال		
۱۵۰۰۰۰۰۰ ریال	۵- خون و سرطان اطفال		
۲۵۰۰۰۰۰۰ ریال	۶- نوزادان		
۲۵۰۰۰۰۰۰ ریال	۷- گوارش اطفال		
۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۸- ایمنولوژی آلرژی اطفال		
۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۹- غدد اطفال		
۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۱- جراحی اطفال	جراحی عمومی	۳
۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال	۲- جراحی قفسه صدری		
۲۵۰۰۰۰۰۰ ریال	۳- جراحی قلب و عروق		

ریال ۳۰۰۰۰۰۰۰	۴- جراحی پلاستیک، ترمیمی و سوختگی		
ریال ۲۰۰۰۰۰۰۰	روانپزشکی اطفال	روانپزشکی	۴

* کلیه پذیرفته شدگان آزمون‌های ورودی دوره‌های فوق تخصصی پس از ابلاغ بخشنامه فوق‌الذکر مشمول پرداخت میزان شهریه تعیین شده می‌باشند. (موضوع نامه شماره ۳/۷۱۴۸/آ مورخ ۸۱/۰۹/۲۱ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی)

ج- شروع دوره

(ماده ۱۶)

کلیه پذیرفته شدگان آزمون دستیاری فوق تخصصی موظفند پس از انجام ثبت نام، دوره دستیاری خود را از اول مهر ماه سال تحصیلی شروع نمایند.

تبصره: مهلت شروع به آموزش افراد جایگزین حداکثر تا پانزدهم آذرماه می‌باشد.

د- آموزش دوره دستیاری

(ماده ۱۷)

آموزش دوره دستیاری بر مبنای برنامه و محتوای آموزشی هر رشته فوق تخصصی که توسط هیئت ممتحنه همان رشته پیشنهاد می‌گردد، پس از تصویب شورای آموزش پزشکی و تخصصی قابل اجراست.

۱۷/۱- طول دوره رشته‌های دستیاری فوق تخصصی ۲۴ تا ۳۶ ماه کامل است که بنا به پیشنهاد هیأت ممتحنه بر حسب برنامه آموزشی رشته مربوطه توسط شورای آموزش پزشکی و تخصصی تعیین و به اجرا گذاشته می‌شود.

۱۷/۲- دستیاران موظفند وظایف آموزشی، پژوهشی و درمانی، اعم از آموزشهای دوره‌های پایین تر، برگزاری کلاس‌های نظری، کارآموزی‌های بیمارستانی و درمانگاهی و کشیک را مطابق برنامه گروه آموزشی مربوطه انجام دهند.

۱۷/۳- خدمت دستیار به طور تمام وقت (حداقل از ساعات ۸ صبح لغایت ۱۶) و براساس برنامه گروه آموزشی می‌باشد.

دستیاران در طول دوره آموزش حق هیچ گونه اشتغال خارج از برنامه گروه آموزشی مربوطه از جمله طبابت در مطب را ندارند.

تبصره: اشتغال دستیاران در رشته مربوطه در کلینیک ویژه، به شرط موافقت بخش آموزش دهنده حداکثر دو روزه در هفته بلامانع است و پرداخت حق الزحمه این گروه از دستیاران برابر مقررات کلینیک ویژه می‌باشد.

۱۷/۴- از بین قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در رشته‌هایی که کمتر از ۵ نفر داوطلب داشته باشد فقط رتبه اول و در صورتی که بین ۹-۵ نفر داوطلب داشته باشد رتبه‌های اول و دوم و چنانچه ۱۰ نفر یا بیشتر داوطلب داشته باشد رتبه‌های اول تا سوم مجاز هستند پس از اتمام دوره آموزشی مقرر و قبولی در آزمون نهایی فوق تخصصی و با کسب موافقت دانشگاه محل استخدام در مورد افرادی که با ماموریت آموزشی تحصیل کرده‌اند، قبل از فارغ‌التحصیلی حداکثر به مدت یکسال در مراکز آموزشی خارج از کشور که مورد تأیید هیئت ممتحنه و منطبق با مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد تحصیل نمایند.

این دسته از دستیاران پس از مراجعت به کشور و طی مراحل تأیید صحت صدور و تعلق و تأیید ارزش علمی گواهی اخذ شده توسط هیئت ممتحنه رشته مربوطه برای طی مراحل فارغ‌التحصیلی معرفی می‌شوند.

تبصره الحاقی:

در صورتیکه نفرات برتر آزمون نهایی فوق تخصصی تا ۳ ماه پس از اعلام نتایج قبولی آمادگی خود را برای استفاده از بورس پایان دوره آموزش فوق تخصصی کتباً به دبیرخانه اعلام نمایند منصرف از استفاده از بورس شناخته شده و نفرات بعدی به ترتیب اولویت نمره به شرط تأیید شورای عالی بورس و به تعداد و یا شرایط مندرج در ماده ۱۷/۴ آئین‌نامه می‌توانند از بورس مذکور استفاده نمایند.

۱۷/۵- دستیارانی که با ماموریت آموزشی به دوره‌های فوق تخصصی وارد می‌شوند مشمول کلیه مقررات و ضوابط دوره آموزشی مربوطه می‌باشند.

ه- ارتقاء دستیاران

ماده (۱۸)

ارتقاء دستیاران به سال بالاتر توسط گروه آموزشی مربوطه براساس مقررات ارتقاء دستیاران که توسط هیئت ممتحنه رشته فوق تخصصی تنظیم می‌شود خواهد بود و دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور موظف هستند هر سال نتایج ارتقاء دستیاران را به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی منعکس نمایند.

۱۸/۱- هیئت ممتحنه رشته‌های فوق تخصصی، مقررات ارتقاء دستیاران رشته خود را تنظیم کرده و پس از تأیید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برای اجرا به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ می‌نمایند.

۱۸/۲- صدور حکم آموزشی دستیاران برای سال بالاتر، پس از احراز شرایط ارتقاء سالیانه، توسط دانشگاه محل آموزش انجام می‌شود. در صورت عدم موفقیت در ارتقاء توسط گروه آموزشی نسبت به تمدید دوره اقدام می‌شود.

الحاقیه:

دستیارانی که در طول دوره دستیاری فوق تخصصی در امتحان ارتقاء دستیاری سه بار مردود شوند از سیستم آموزش فوق تخصصی بالینی پزشکی اخراج می‌شوند.

تبصره: دستیارانی که در امتحان ارتقاء ۱ به ۲ دوبار مردود شوند مجاز به ادامه تحصیل در دوره مربوطه نمی‌باشند و از سیستم آموزش فوق تخصصی بالینی پزشکی اخراج خواهند شد.

* در صورت نیاز به تمدید دوره با نظر مدیر گروه دستیار می‌تواند در بخش حاضر گردیده و از مزایای دستیاری (دریافت حق الزحمه دستیاری) برخوردار گردد.

و- مرخصی‌ها

ماده ۱۹)

دستیاران می‌توانند از مرخصی‌های سالیانه، استعلاجی و زایمان حسب مورد استفاده نمایند.

طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۲۱۳۱/د مورخه ۹۱/۰۹/۰۷ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مدت مرخصی زایمان بدون احتساب در سنوات تحصیلی به دو نیمسال افزایش یافته است.

۱۹/۱- دستیاران می‌توانند با رعایت مقررات در هر سال تحصیلی حداکثر ۱۵ روز از مرخصی سالیانه استفاده نمایند. مدت مذکور جزء دوره آموزشی محسوب می‌گردد.

۱۹/۲- دستیارانی که همسر آنان با استفاده از فرصت مطالعاتی یا دوره تکمیلی به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری عازم خارج از کشور هستند. می‌توانند با موافقت دانشگاه محل تحصیل حداکثر از یک سال مرخصی بدون دریافت کمک هزینه تحصیلی و تنها برای یکبار استفاده نمایند.

۱۹/۳- دستیاران می‌توانند با ارائه گواهی پزشکی تأیید شده از سوی شورای پزشکی دانشگاه محل تحصیل از مرخصی استعلاجی برابر مقررات استفاده نمایند.

تبصره : در صورتی که مدت مرخصی استعلاجی دستیار از شش ماه تجاوز کند ادامه دوره دستیاری منوط به نظر گروه آموزشی مربوطه می‌باشد و بنا به درخواست دانشگاه، دبیرخانه می‌تواند نسبت به معرفی فرد جایگزین با رعایت مقررات مندرج در تبصره ماده ۱۶ اقدام نماید.

۱۹/۴- استفاده دستیاران خانم از چهار ماه مرخصی زایمان برای یکبار در طول دوره دستیاری بلامانع است.

۱۹/۵- مدت زمان مرخصی‌های استعلاجی و زایمان جزء دوره آموزش محسوب نشده و به طول دوره افزوده می‌شود.

ز- تغییر رشته، انتقال و میهمانی

ماده ۲۰

پذیرفته‌شدگان دستیاری مجاز به تغییر رشته نمی‌باشند.

ماده ۲۱

انتقال پذیرفته‌شدگان دستیاری جز در موارد ذیل ممنوع است:

الف- در صورت لغو صلاحیت بخش آموزش دهنده برابر آیین‌نامه ارزشیابی بخش‌ها، انتقال دستیاران فوق تخصصی پذیرفته شده به سایر بخش‌های مورد تأیید، با نظر هیئت ممتحنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ب- در صورتی که برابر آیین‌نامه ارزشیابی بخش‌ها صلاحیت بخش آموزشی فوق تخصصی به صورت موقت لغو گردد انتقال دستیاران به سایر بخش‌های مورد تأیید، تا احراز مجدد صلاحیت آموزشی با نظر هیئت ممحنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

الحاقیه :

جابجائی محل تحصیل دستیاران فوق تخصصی در ۶ ماه اول دوره به شرط موافقت گروه یا بخش آموزشی و تأیید دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است.

ماده ۲۲)

میهمان شدن دستیاران حداکثر به مدت ۶ ماه با موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است.

ماده ۲۳)

دستیارانی که دوره آموزشی آنها برابر برنامه آموزشی مصوب رشته مربوط به صورت چرخشی انجام می‌شود از شمول مقررات انتقال و میهمانی مستثنی هستند.

ح- ترک تحصیل و انصراف

ماده ۲۴)

ترک تحصیل یا انصراف در طول دوره موجب انفصال از آموزش در آن دوره می‌شود.

۲۴/۱- عدم ثبت نام پذیرفته‌شدگان در موعد مقرر، یا عدم شروع دوره ثبت نام شدگان به دلایل غیر موجه حداکثر تا آخر مهرماه به منزله انصراف قطعی تلقی می‌شود.

۲۴/۲- در صورت ترک تحصیل و یا انصراف از آموزش دستیار، چنانچه مدت انفصال بیش از یک ماه نباشد می‌تواند با موافقت گروه آموزشی مربوطه به تحصیل بازگردد و در صورت انفصال بیش از یک ماه حق ادامه تحصیل در دوره مربوطه را نداشته و مطابق مقررات با وی رفتار می‌شود.

تبصره : اعلام انصراف در مهرماه اولین سال تحصیلی، انصراف قطعی تلقی شده و بازگشت به تحصیل در آن دوره مجاز نمی‌باشد.

۲۴/۳- دستیارانی که ضمن تحصیل متقاضی انصراف می‌باشند لازم است در خواست انصراف خود را برای اخذ موافقت به دانشگاه محل تحصیل ارائه نمایند.

۲۴/۴- دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند در صورت موافقت، مراتب انصراف دستیار را حداکثر ظرف مدت یک هفته به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی و در اولین فرصت به سایر مراجع ذیربط اعلام نمایند.

۲۴/۵- پرونده دستیارانی که پس از پایان مهرماه هر سال تحصیلی حکم دستیاری آنها لغو می‌شود به دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال می‌گردد. تا بر اساس تعهد سپرده شده و مقررات موجود با آنها رفتار شود.

فصل چهارم

امور رفاهی

ماده (۲۵)

کمک هزینه تحصیلی دستیاران آزاد که دارای تعهد خدمت (عام یا خاص) به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، معادل ۸۰ درصد حقوق و فوق العاده شغل استادیار پایه یک و ۵۰ درصد مزایای طرح تمام وقتی از محل درآمدهای اختصاصی دانشگاه محل تحصیل و با تصویب هیئت امناء می‌باشد.

میزان عیدی و افزایش سنواتی کمک هزینه تحصیلی دستیاران معادل استادیاران پایه یک می‌باشد.

۲۵/۱- دستیاران در مدت مرخصی استحقاقی و زایمان از کمک هزینه تحصیلی برخوردار می‌باشند.

۲۵/۲- در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سه ماه، به دستیاران کمک هزینه تحصیلی تعلق نمیگیرد.

۲۵/۳- کمک هزینه تحصیلی دستیاران میهمان توسط دانشگاه مبدأ پرداخت می شود.

۲۵/۴- به دستیارانی که با مأموریت آموزشی در دوره های فوق تخصصی شرکت می کنند کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی گیرد و حقوق و مزایای آنان توسط محل استخدام و براساس مقررات مربوطه پرداخت می شود.

۲۵/۵- دستیارانی که تمایل داشته باشند از مزایای بیمه خدمات درمانی بصورت خویش فرما استفاده نمایند می توانند، با پرداخت ۵۰ درصد حق سرانه از این امتیاز برخوردار شوند.

فصل پنجم

آزمون نهایی فوق تخصصی (دانشنامه)

الف- ثبت نام و شرکت در آزمون نهایی

ماده (۲۶)

ثبت نام آزمون نهایی در مدت زمان اعلام شده توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی از طریق دانشگاه های علوم پزشکی (محل تحصیل) انجام می شود.

۲۶/۱- مردودین سه بار آزمون کتبی نهایی فوق تخصصی پس از یکسال تمدید دوره بدون دریافت کمک هزینه تحصیلی مجاز به شرکت مجدد در آزمون کتبی می باشند.

تبصره ۱: عدم شرکت در آزمون کتبی پس از معرفی توسط مسئول گروه آموزشی، یکبار مردودی محسوب می شود.

تبصره ۲: تعیین محل تمدید دوره به عهده هیأت ممتحنه مربوطه می باشد.

تبصره ۳: افرادی که قبل از اعلام این آیین نامه در آزمون نهایی کتبی فوق تخصصی مردود شده اند حداکثر تا سه سال مجاز خواهند بود بدون تمدید دوره در آزمون کتبی شرکت نمایند.

شرکت در آزمون نهایی فوق تخصصی به منزله ارتقاء سال آخر نیست چون دستیاران واجد شرایط صرفاً به عنوان شرکت در آزمون دانشنامه فوق تخصصی معرفی شده‌اند و مردودین بار اول و دوم آزمون دانشنامه فوق تخصصی نیاز به تمدید دوره ندارند.

در صورت عدم معرفی مدیر گروه آموزشی جهت شرکت در آزمون دانشنامه فوق تخصصی موضوع به منزله مردودی در آزمون تلقی نمی‌گردد. (موضوع نامه شماره ۳/۸۳۲۸/آ مورخ ۷۸/۱۰/۱۴ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی)

۲۶/۲ - حق ثبت نام شرکت در آزمون نهایی برای نوبت اول یکصد و پنجاه هزار ریال (۱۵۰/۰۰۰ ریال) نوبت دوم دویست و پنجاه هزار ریال (۲۵۰/۰۰۰ ریال) و برای نوبت سوم و بعد چهار صد و پنجاه هزار ریال (۴۵۰/۰۰۰ ریال) می‌باشد.

-۲۶/۳

الف) کلیه دستیاران رشته‌های فوق تخصصی می‌بایست حداکثر ظرف مدت یکسال پس از اتمام دوره آموزش خود در آزمون دانشنامه رشته مربوطه شرکت نمایند و در صورت عدم شرکت یک دوره مردودی محاسبه خواهد شد.

ب) افرادی که قبل از ابلاغ این آئین نامه دوره آموزش فوق تخصصی خود را به اتمام رسانیده و در آزمون دانشنامه فوق تخصصی شرکت ننموده‌اند می‌بایست حداکثر ظرف مدت ۳ سال در آزمون مذکور شرکت نمایند و موفق به کسب قبولی در آزمون مذکور گردند بدیهی است در صورت اتمام مهلت مذکور به مدت یک سال تمدید دوره خواهند شد.

موضوع ۷- حق ثبت نام شرکت در آزمون‌های پذیرش دستیاری تخصصی و فوق تخصصی و دانشنامه تخصصی به میزان ۱۰ درصد افزایش یافت.

ماده ۲۷- شرایط ثبت نام در آزمون نهایی:

۲۷/۱- تکمیل دوره آموزشی براساس برنامه آموزشی مصوب هر رشته

۲۷/۲- ارائه فرم تکمیل شده فعالیت‌های علمی مربوط به ارتقاء دستیاران در سالهای مختلف

۲۷/۳- ارائه معرفی نامه از طرف رئیس بخش آموزش فوق تخصصی و با تأیید مدیر گروه رشته مربوطه، پس از تکمیل دوره آموزشی.

تبصره: داوطلبانی که تاریخ پایان دوره آنان حداکثر تا پانزدهم آذر ماه هر سال باشد می‌توانند با رعایت سایر قوانین در آزمون دانشنامه فوق تخصصی آن سال شرکت نمایند.

۲۷/۴- انتخاب یک برنامه پژوهشی بعنوان رساله فوق تخصصی در جهت رفع نیازهای کشور به راهنمایی حداقل یک نفر از اعضاء هیئت علمی گروه مربوطه

تبصره ۱: موضوع رساله باید تا پایان شش ماه اول دوره دستگیری به ثبت رسیده باشد.

الحاقیه:

در صورت صلاحدید گروه آموزشی فوق تخصصی مربوطه داوطلب می‌بایست قبل از معرفی به امتحان نهایی فوق تخصصی از پایان نامه خود دفاع نموده و برای ثبت نام و شرکت در آزمون دانشگاه مربوطه ارائه نماید.

« کلیه افراد موظف به دفاع از پایان نامه فوق تخصصی قبل از شرکت در آزمون دانشنامه فوق تخصصی می‌باشند و در صورت عدم دفاع از پایان نامه حق شرکت در آزمون دانشنامه فوق تخصصی را ندارند.»

تبصره ۱: در مواردی که پروژه تحقیقاتی و طولانی مدت باشد، حسب نظر گروه آموزشی حداکثر به مدت یک سال جهت دفاع از پایان نامه فرصت داده خواهد شد ضمن اینکه در این مدت مجاز به استفاده از مزایای فوق تخصصی نمی‌باشند.

تبصره ۲: افرادی که قبلاً دوره آموزشی آنان به اتمام رسیده و موفق به کسب قبولی در آزمون دانشنامه فوق تخصصی گردیده و یا نگرديده‌اند، حداکثر به مدت یکسال از تاریخ تصویب این مصوبه جهت دفاع از پایان نامه فرصت خواهند داشت. بدیهی است پس از تاریخ فوق پایان نامه این گروه از دستیاران قابل بررسی نمی‌باشد.

ب- چگونگی برگزاری آزمون نهایی و اعلام نتایج

ماده (۲۸)

آزمون نهایی در کلیه رشته‌ها بصورت متمرکز و در شهریور ماه هر سال بصورت کتبی و شفاهی توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برگزار می‌شود.

۲۸/۱- سؤالات آزمون نهایی براساس منابع تعیین شده توسط هیئت ممتحنه رشته‌های مربوطه طرح می‌شود.

۲۸/۲- آزمون کتبی بصورت چند گزینه ای بوده و حد نصاب نمره قبولی در آزمون کتبی کسب حداقل ۷۰ درصد از کل نمره آزمون می‌باشد.

۲۸/۳- در صورت قبولی در آزمون کتبی، داوطلب می‌تواند در آزمون شفاهی شرکت کند و ملاک قبولی در آزمون شفاهی نیز حداقل کسب ۷۰ درصد از کل نمره آزمون می‌باشد.

۲۸/۴- قسمتی از نمره آزمون شفاهی به رساله پژوهشی دستیاران تعلق می‌گیرد. داوطلبانی که خواستار استفاده از این امتیاز باشند باید قبل از برگزاری آزمون، رساله خود را به اتمام رسانیده، و از آن دفاع نموده باشند و هنگام آزمون شفاهی به هیئت ممتحنه ارائه دهند.

تبصره:

نحوه تعلق امتیاز فوق و درصد تأثیر آن در آزمون نهایی شفاهی با نظر هیئت ممتحنه هر رشته تعیین می‌شود.

۲۸/۵- برای تعیین نفرات برتر هر آزمون، نمره آزمون کتبی با ضریب دو و نمره آزمون شفاهی با ضریب یک محاسبه می‌شود.

۲۸/۶- دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است قبولی نهایی داوطلب را به اداره کل امور دانش آموختگان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی محل تحصیل، معاونت آموزشی و معاونت درمان وزارت متبوع اعلام نماید.

۲۸/۷- در صورت عدم قبولی داوطلب در آزمون نهایی (دانشنامه) هیچگونه مدرک و یا گواهی از طرف دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برای این افراد صادر نمی‌شود.

۲۸/۸- اعتبار قبولی آزمون نهایی کتبی فوق تخصصی ۵ سال می‌باشد. در صورت عدم شرکت و یا عدم موفقیت در آزمون شفاهی در مدت مذکور، متقاضیان موظف به شرکت مجدد در آزمون نهایی کتبی می‌باشند.

تبصره: افرادی که قبل از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه در آزمون نهایی کتبی فوق تخصصی قبول شده‌اند حداکثر تا ۵ سال مجاز خواهند بود در آزمون شفاهی شرکت نمایند.

۲۸/۹- دانشگاه محل آموزش موظف است مراتب فارغ‌التحصیلی دستیاران را پس از ارائه تسویه حساب قطعی به اداره کل امور دانش‌آموختگان اعلام نماید.

۲۸/۱۰- صدور دانشنامه فوق تخصصی، پس از قبولی در آزمون نهایی و اعلام فراغت از تحصیل با رعایت مقررات مربوطه صرفاً توسط اداره کل امور دانش‌آموختگان انجام می‌شود.

ماده ۲۹)

در مورد ابهام مواد این آیین‌نامه، رفع ابهام به عهده شورای دبیران فوق تخصصی می‌باشد.

این آیین‌نامه در ۲۹ ماده و ۲۴ تبصره و یک توضیح در پنجاهمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۰۷ و شورای دبیران فوق تخصصی ۱۳۷۷/۱۲/۱۲ به تصویب رسید. از تاریخ ابلاغ، کلیه مصوبات قبلی شورا در خصوص دوره‌های فوق تخصصی لغو می‌گردند.

توضیح: در مورد آئین‌نامه پذیرش اتباع غیرایرانی در دوره‌های فوق تخصصی به صفحه ۲۴۰-۲۴۷ مراجعه فرمائید.

آیین‌نامه دوره‌های آموزش تکمیلی تخصصی پزشکی

(فلوشیپ)

فصل اول

کلیات

ماده (۱) هدف:

هدف از برقراری دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) افزایش مهارت‌های عملی و دانش نظری پزشکان متخصص در راستای ارتقاء کیفیت خدمات تخصصی و آموزش پزشکی و نیز دستیابی به آخرین یافته‌های علمی پزشکی می‌باشد.

ماده ۲) تعریف دوره:

دوره تکمیلی تخصصی بالینی پزشکی طی آموزش در رشته‌هایی است که از یک سو نیاز به ارائه آموزش‌های تکمیلی تخصصی برای ارتقاء مهارت علمی تخصصی آن رشته وجود داشته و از سوی دیگر ارائه آن در قالب دوره‌های فوق تخصصی وجود نداشته باشد. متقاضیان واجد شرایط با داشتن مدرک دانشنامه تخصصی پزشکی و گذراندن مراحل ذیل به اخذ گواهی تکمیلی تخصصی نایل می‌شوند.

الف- پذیرش در آزمون ورودی تکمیلی تخصصی (فلوشیپ)

ب- موفقیت در طی دوره آموزشی (علمی و عملی) مصوب (در یکی از دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی) مورد تأیید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی طبق ضوابط مندرج در ماده ۲۴ و تبصره‌های آن.

ج- اعلام موفقیت در اتمام دوره آموزشی تکمیلی تخصصی توسط بخش آموزش دهنده

ماده ۳) تعریف فلو:

فلوی تکمیلی تخصصی به فردی اطلاق می‌شود که با داشتن مدرک دانشنامه تخصصی و یا گواهی قبولی آن و پذیرش در آزمون ورودی، در یک رشته به کسب مهارت‌های عملی و آموزش‌های نظری و فعالیت‌های پژوهشی بپردازد.

فصل دوم

شرایط پذیرش

الف- شرایط عمومی

ماده ۴) شرایط پذیرش فلو در رشته‌های تکمیلی تخصصی بالینی:

۴/۱- شرکت و قبولی در آزمون پذیرش فلو

تبصره الحاقی: شروع به طرح و یا انجام خدمات قانونی شرط شرکت در آزمون پذیرش دستیار دوره‌های فلوشیپی می‌باشد.

۴/۲- داشتن مدرک دانشنامه تخصصی پیش نیاز و یا گواهی قبولی آن از دانشگاه‌ها و مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۴/۳- داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا معافی برای آقایان

تبصره ۱:

کلمه معافی به مفهوم معافیت دایم می‌باشد و داوطلبان دارای معافیت موقت پزشکی و یا کفالت با مسئولیت خود می‌توانند در آزمون پذیرش شرکت نمایند. بدیهی است در صورت فراخوانده شدن به انجام خدمت وظیفه، این وزارتخانه هیچگونه تعهدی برای ترخیص آنان به عهده نخواهد گرفت.

تبصره ۲:

داوطلبانی که در حال انجام خدمات قانونی شامل خدمت وظیفه عمومی یا پیام آوران بهداشت می‌باشند در صورت ارائه گواهی مبنی بر این که مدت سربازی آنان، در مورد داوطلبان آزمون مهرماه تا تاریخ ۱۴ بهمن ماه همان سال و در مورد داوطلبان آزمون اسفند ماه تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد به اتمام می‌رسد مجاز به شرکت در آزمون پذیرش خواهند بود.

تبصره ۳:

آن دسته از متقاضیانی که بعنوان ماده یک قانون نحوه تامین اعضا هیئت علمی مشغول انجام خدمت وظیفه در دانشگاه‌های علوم پزشکی می‌باشند در صورتیکه در مورد داوطلبان آزمون مهرماه تا تاریخ ۱۴ بهمن ماه همان سال و در مورد داوطلبان آزمون اسفند ماه تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد حداقل معادل طول دوره خدمت وظیفه مصوب ستاد فرمان دهی نیروهای مسلح (در حال حاضر ۱۸ تا ۲۱ ماه) را گذرانده باشند می‌توانند به طور مشروط در آزمون شرکت نمایند و در صورت قبولی و نداشتن منع قانونی از نظر اداره نظام وظیفه، طبق مقررات شروع به آموزش نمایند.

تبصره ۴:

از میان حایزین رتبه‌های اول تا سوم امتحانات دانشنامه تخصصی هر رشته پیش نیاز در هر سال تحصیلی در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی باشند با رعایت سایر شرایط مندرج در آیین‌نامه می‌توانند به طور مشروط در آزمون پذیرش اسفند ماه ثبت نام و شرکت نمایند و در صورت قبولی با استفاده از ماده یک قانون نحوه تامین اعضاء هیئت علمی، تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد از خدمت ترخیص شده، شروع به آموزش نمایند.

۴/۴- هر داوطلب می‌تواند بدون محدودیت دفعات در آزمون پذیرش فلو شرکت نماید.

۴/۵- نداشتن نقص عضو موثر حرفه ای بر حسب رشته پیش نیاز

۴/۶- عدم اشتغال به تحصیل در یکی از رشته‌های فوق تخصصی پزشکی و دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) و *Ph.D.*

تبصره: دارندگان گواهی دوره تکمیلی تخصصی، یا کسانی که دوره مذکور را با موفقیت طی نموده‌اند و یا قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در یکی از رشته‌های پزشکی (به استثنای قبول شدگان آزمون نهایی رشته فوق تخصصی بیماریهای قلب و عروق) مجاز به شرکت در آزمون پذیرش نمی‌باشند.

ب- شرایط اختصاصی

ماده ۵)

اعضا هیئت علمی رسمی (قطعی یا آزمایشی) دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و نیز داوطلبانی که با استفاده از شرایط تبصره ۴ بند ۴/۳ قصد ورود به دوره را دارند می‌بایست هنگام ثبت نام یکی از مدارک مستند ذیل را با حسب مورد ارائه نمایند:

الف- حکم استادیاری رسمی (قطعی یا آزمایشی) و اعلام نیاز دانشگاه محل خدمت

ب- گواهی رتبه برتر در رشته پیش نیاز به تأیید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی

ماده ۶)

داوطلبان مشغول خدمت در یکی از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادها در هنگام ثبت نام موظف به ارائه معرفی نامه از سازمانهای ذیربط مبنی بر موافقت ماموریت آموزشی خود در صورت قبولی در آزمون پذیرش می‌باشند.

* با مشمولین ماده ۶ آئین‌نامه دوره‌های تکمیلی تخصصی در صورت عدم ارائه ماموریت آموزشی، همانند سایر پذیرفته‌شدگان آزاد طبق ماده ۱۳/۴ رفتار خواهد شد.

(موضوع نامه شماره ۳/۹۸۶/آ مورخ ۸۰/۰۳/۰۹ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی)

ج - آزمون پذیرش

ماده (۷)

آزمون پذیرش فلو در مراکز آموزشی دارای مجوز آموزشی دوره مورد تایید طبق ضوابط مندرج در ماده ۲۴ و تبصره‌های آن (ماده واحده الحاقی مصوبه پنجاه و هفتمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی) به صورت غیرمتمرکز، توسط دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی در اسفند یا مهرماه هر سال برگزار می‌گردد.

تبصره: شیوه آزمون پذیرش (کتبی، شفاهی و یا کتبی - شفاهی) توسط گروه آموزشی مربوطه تعیین می‌گردد. دانشگاه‌ها موظفند شیوه برگزاری آزمون را هنگام ثبت نام اعلام نمایند.

ماده (۸)

هر داوطلب می‌تواند با توجه به رشته تخصصی پیش نیاز و ظرفیت‌های تعیین شده، یکی از رشته‌های تکمیلی تخصصی را انتخاب و در آزمون پذیرش شرکت نماید.

ماده (۹)

ثبت نام در دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور که دارای مجوز آموزشی از دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی در رشته مربوطه می‌باشند طبق اعلام عمومی (از طریق جراید) در نیمه اول دی ماه و یا نیمه اول مرداد ماه هر سال تحصیلی انجام می‌شود.

ماده (۱۰)

پس از ثبت نام و انتخاب رشته، تغییر رشته به هیچ عنوان مجاز نمی‌باشد.

ماده (۱۱)

دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی برگزار کننده آزمون موظفند پس از اتمام تاریخ ثبت نام، مدارک داوطلبان آزمون اسفند ماه را حداکثر تا سی ام دی ماه و داوطلبان آزمون مهرماه را حداکثر تا سی ام مرداد ماه برای بررسی به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی ارسال نمایند.

۱۱/۱- در آزمون پذیرش، در شرایط یکسان، اولویت پذیرش با اعضا هیئت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور می‌باشد.

۱۱/۲- دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی برگزار کننده آزمون موظفند طی مدت دو هفته پس از برگزاری آزمون اسامی پذیرفته‌شدگان هر رشته را حداکثر تا ظرفیت از پیش اعلام شده به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی، اعلام نمایند. دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اسامی پذیرفته‌شدگان مشمول خدمات قانونی را برای ترخیص به معاونت درمان، دانشگاه یا سازمان محل خدمت اعلام می‌کند.

فصل سوم

دوره آموزشی

الف- ثبت نام پذیرفته‌شدگان

ماده (۱۲)

دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند نسبت به ثبت نام پذیرفته‌شدگان آزمون مهرماه در نیمه دوم دی ماه همان سال و پذیرفته‌شدگان آزمون اسفند ماه در نیمه اول شهریور ماه سال بعد اقدام نمایند.

۱۲/۱ - الف- دانشگاه‌های محل تحصیل موظفند نسبت به جایگزینی پذیرفته‌شدگان آزمون اسفند ماه که در موعد مقرر ثبت نام ننموده و یا در فاصله اول مهرماه تا ۵ آبان ماه سال تحصیلی شروع دوره انصراف دهند، حداکثر تا تاریخ ۱۵ آبان ماه سال تحصیلی مربوطه اقدام نمایند.

ب- دانشگاه‌های محل تحصیل موظفند نسبت به جایگزینی پذیرفته‌شدگان آزمون مهرماه که در موعد مقرر ثبت نام ننموده و یا در فاصله ۱۵ بهمن تا ۲۰ اسفند ماه سال تحصیلی شروع دوره انصراف دهند، حداکثر تا پایان اسفند ماه سال تحصیلی مربوطه اقدام نمایند.

۱۲/۲- کسانیکه در مراکز آموزشی، بهداشتی و درمانی مسئولیت اداری و اجرایی دارند نمی‌توانند به طور همزمان به تحصیل در رشته تکمیلی تخصصی بپردازند.

ب- تعهدات

ماده (۱۳)

مستخدمین رسمی دانشگاه‌های علوم پزشکی ملزم به سپردن تعهد محضری به میزان دو برابر مدت آموزشی به محل استخدام می‌باشند و دانشگاه محل استخدام موظف به پرداخت ۵۰ درصد کلیه هزینه‌های تحصیلی برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به دانشگاه محل تحصیل می‌باشد.

۱۳/۱- شاغلین مشمول ماده ۶ این آئین‌نامه ملزم به سپردن تعهد به محل استخدام خود هستند و سازمان مربوطه موظف به پرداخت کلیه هزینه‌های تحصیلی، برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به دانشگاه محل تحصیل می‌باشد.

کارمندان رسمی- آزمایشی دیگر دانشگاه‌ها، نهادها، سازمانها و موسسات در صورت عدم ارائه حکم مأموریت آموزشی در دوره‌های تکمیلی تخصصی (بدلیل عدم اخذ تعهد از سوی وزارت متبوع از داوطلبین آزاد در این دوره‌ها) نیازی به انفکاک فلو از محل استخدامی نبوده و با دریافت شهریه از داوطلب ادامه تحصیل فلو بالامانع می‌باشد.

بدیهی است مواجهه با دیگر مسائل استخدامی به عهده فرد داوطلب بوده و در صورت عدم شروع به آموزش و یا تعویق دوره مشمول کلیه مقررات دوره‌های تکمیلی تخصصی می‌گردد.

(موضوع نامه شماره ۸۰/۱۱/۲۱ مورخ ۳/۸۵۰۸/آ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی)

۱۳/۲- متقاضیانی که با استفاده از تبصره ۳ یا ۴ بند ۴/۳ این آیین‌نامه در دوره‌های تحصیلات تکمیلی تخصصی پذیرفته می‌شوند موظف به سپردن تعهد به میزان دو برابر مدت آموزش به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند.

۱۳/۳- اخذ تعهد از پذیرفته‌شدگان به نحوی است که در صورت اضافه شدن به تعهدات قبلی در مجموع از ۱۰ سال تجاوز ننماید.

۱۳/۴- میزان شهریه داوطلبان آزاد را هیأت امنای دانشگاه تعیین می‌نمایند.

ج- شروع دوره

ماده ۱۴

کلیه پذیرفته‌شدگان آزمون دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) اسفند ماه موظفند از اول مهر ماه سال تحصیلی بعد و پذیرفته‌شدگان آزمون مهر ماه از ۱۵ بهمن ماه همان سال تحصیلی موظفند پس از ثبت نام دوره آموزشی را شروع نمایند.

تبصره ۱:

عدم ثبت نام پذیرفته‌شدگان در موعد مقرر یا عدم شروع دوره ثبت نام شدگان به دلایل غیر موجه برای پذیرفته‌شدگان آزمون اسفند ماه حداکثر تا آخر مهر ماه سال بعد و برای پذیرفته‌شدگان آزمون مهرماه حداکثر تا آخر بهمن ماه همان سال تحصیلی به منزله انصراف قطعی تلقی می‌شود.

تبصره ۲:

مهلت شروع به آموزش افراد جایگزین در مورد پذیرفته‌شدگان آزمون اسفند ماه حداکثر تا ۳۰ آبان ماه سال تحصیلی بعد و در مورد پذیرفته‌شدگان آزمون مهر ماه حداکثر تا ۱۵ فروردین ماه همان سال تحصیلی می‌باشد.

د- آموزش دوره

ماده ۱۵)

آموزش دوره بر مبنای برنامه و محتوای آموزشی آن دوره که توسط کمیسیون ارزشیابی و برنامه‌ریزی طبق ماده ۲۴ و تبصره‌های آن (ماده واحده الحاقی مصوب پنجاه و هفتمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی) تایید می‌گردد قابل اجرا است.

۱۵/۱- طول دوره رشته‌های تکمیلی تخصصی ۱۲ تا ۱۸ ماه کامل است که توسط شورای آموزش پزشکی و تخصصی تعیین می‌شود.

تبصره:

گروه آموزشی مجاز است بر اساس تواناییهای علمی و عملی فلو در رابطه با تمدید دوره آموزش وی تصمیم‌گیری نماید.

۱۵/۲- فلو موظف است وظایف آموزشی، پژوهشی و درمانی اعم از آموزش دوره‌های پایین‌تر، برگزاری کلاس‌های نظری، کارآموزیهای بیمارستانی و درمانگاهی و کشیک را مطابق برنامه گروه آموزشی مربوطه انجام دهد.

۱۵/۳- خدمت فلو به طور تمام وقت (حداقل از ساعت ۸ صبح لغایت ۱۶) و بر اساس برنامه گروه آموزشی می‌باشد و در طول دوره آموزش حق هیچ گونه اشتغال خارج از برنامه گروه آموزشی مربوطه از جمله طبابت در مطب را ندارد.

تبصره ۱:

اشتغال فلو در رشته مربوطه در کلینیک ویژه به شرط موافقت بخش آموزش دهنده حداکثر دو روز در هفته بلامانع است و پرداخت حق الزحمه این گروه از فلوها برابر مقررات کلینیک ویژه می‌باشد.

تبصره ۲:

دانشگاه تربیت کننده فلوشیپ موظف است برطبق ضوابط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی از دانش‌آموختگان دوره‌های فلوشیپ ارزشیابی پایان دوره بعمل آورد.

۱۵/۴- فلوهایبی که با مأموریت آموزشی به دوره‌های تکمیلی تخصصی وارد می‌شوند مشمول کلیه مقررات و ضوابط دوره آموزشی مربوطه می‌باشند.

پیوست :

دستیاران دوره‌های فوق تخصصی مشمول انجام طرح یکماهه نمی‌باشند. (موضوع نامه شماره ۳/۷۹۸۸/آ مورخ ۸۱/۱۱/۰۷)

ه- مرخصی‌ها

ماده ۱۶)

هر فلو می‌تواند از مرخصی‌های سالیانه، استعلاجی و زایمان بر حسب مورد استفاده نماید.

۱۶/۱- هر فلو می‌تواند با رعایت مقررات، به ازای هر سال تحصیلی حداکثر ۱۵ روز از مرخصی سالیانه استفاده نماید. مدت مذکور جزء دوره آموزش محسوب می‌گردد.

۱۶/۲- هر فلو می‌تواند با ارائه گواهی پزشکی تأیید شده از سوی شورای پزشکی دانشگاه محل تحصیل از مرخصی استعلاجی استفاده نماید.

تبصره: در صورتی که مدت مرخصی استعلاجی فلو از سه ماه تجاوز کند، ادامه دوره منوط به تأیید گروه آموزشی مربوطه خواهد بود و بنا به درخواست دانشگاه، دبیرخانه می‌تواند نسبت به معرفی فرد جایگزین اقدام نماید.

۱۶/۳- استفاده فلوهای خانم از چهار ماه مرخصی زایمان برای یک بار در طول دوره بلامانع می‌باشد.

*طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۲۱۳۱/د مورخه ۹۱/۰۹/۰۷ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مدت مرخصی زایمان بدون احتساب در سنوات تحصیلی به دو نیمسال افزایش یافته است.

۱۶/۴- مدت زمان مرخصی‌های استعلاجی و زایمان جزء دوره آموزش محسوب نشده و به طول دوره افزوده می‌شود.

و- تغییر رشته، انتقال و میهمانی

ماده ۱۷)

پذیرفته‌شدگان مجاز به تغییر رشته نمی‌باشند.

ماده ۱۸)

انتقال پذیرفته‌شدگان جزء در موارد ذیل ممنوع است:

الف- در صورت لغو صلاحیت بخش آموزش دهنده دوره تکمیلی تخصصی برابر آیین‌نامه ارزشیابی بخش‌ها، انتقال فلوهای تکمیلی تخصصی پذیرفته شده با سایر بخش‌های مورد تأیید، با نظر هیئت ممتحنه رشته پیش نیاز و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ب- در صورتی که برابر آیین‌نامه ارزشیابی بخش‌ها صلاحیت بخش آموزشی تکمیلی تخصصی به صورت موقت لغو گردد انتقال فلوهای پذیرفته شده تا احراز مجدد صلاحیت آموزشی، به سایر بخش‌های مورد تأیید با نظر هیئت ممتحنه رشته پیش نیاز و موافقت دانشگاه‌های مقصد بلامانع است.

ماده ۱۹):

میهمان شدن در دوره‌های تکمیلی تخصصی ممنوع می‌باشد.

ز- ترک تحصیل و انصراف

ماده ۲۰)

ترک تحصیل یا انصراف در طول دوره موجب انفصال از آموزش در آن دوره می‌شود.

۲۰/۱- عدم مراجعه پذیرفته‌شدگان برای ثبت نام در موعد مقرر به منزله انصراف قطعی تلقی می‌شود.

۲۰/۲- در صورت ترک تحصیل و یا انصراف از آموزش، چنانچه مدت انفصال بیش از یک ماه نباشد می‌تواند با موافقت گروه آموزشی مربوطه به تحصیل بازگردد و در صورت انفصال بیش از یک ماه حق ادامه تحصیل در دوره مربوطه رانداشته و مطابق مقررات با وی رفتار می‌شود.

تبصره : در مورد پذیرفته‌شدگان آزمون اسفند ماه اعلام انصراف تا پنجم آبان ماه سال تحصیلی شروع دوره و در مورد پذیرفته‌شدگان آزمون مهرماه اعلام انصراف تا بیستم اسفند ماه سال تحصیلی شروع دوره انصراف قطعی تلقی شده و بازگشت به تحصیل در آن دوره مجاز نمی‌باشد.

۲۰/۳- فلوهایی که ضمن تحصیل متقاضی انصراف می‌باشند، باید در خواست انصراف خود را برای اخذ موافقت به دانشگاه محل تحصیل ارائه نمایند.

۲۰/۴- دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند در صورت موافقت، مراتب انصراف را حداکثر ظرف مدت دو هفته به مراجع ذیربط اعلام نمایند.

۲۰/۵- پرونده پذیرفته‌شدگان آزمون اسفند ماه که پس از پنجم آبان ماه سال تحصیلی شروع دوره و پذیرفته‌شدگان آزمون مهر ماه که پس از ۲۰ اسفند ماه سال تحصیلی شروع دوره حکم فلوشیپی آنان لغو می‌شود به دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال می‌گردد. تا بر اساس تعهد سپرده شده و مقررات موجود با آنها رفتار شود.

فصل چهارم

امور رفاهی

ماده ۲۱)

کمک هزینه تحصیلی فلوهایی که دارای تعهد خدمت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند معادل ۸۰ درصد حقوق و فوق‌العاده شغل استادیار پایه یک و ۵۰ درصد مزایای طرح تمام وقتی از محل درآمدهای اختصاصی با تصویب هیئت امنا دانشگاه/دانشکده می‌باشد. میزان عیدی و افزایش سنواری کمک هزینه تحصیلی فلوهای دوره تکمیلی تخصصی معادل استادیاران پایه یک می‌باشد.

۲۱/۱- فلوها در مدت مرخصی استحقاقی و زایمان از کمک هزینه تحصیلی برخوردار می‌باشند.

۲۱/۲- در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سه ماه، به فلوها کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد.

۲۱/۳- به فلوهایی که با مأموریت آموزشی در دوره‌های تکمیلی تخصصی شرکت می‌کنند کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد و حقوق و مزایای آنان توسط محل استخدام و براساس مقررات مربوطه پرداخت می‌شود.

۲۱/۴- به فلوهای آزاد (مشمول بند ۱۳/۴) کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد.

۲۱/۵ - فلوهایی که تمایل داشته باشند از مزایای بیمه خدمات درمانی بصورت خویش فرما استفاده نمایند می‌توانند با پرداخت ۵۰ درصد حق سرانه از این امتیاز برخوردار شوند.

فصل پنجم

پایان دوره و صدور گواهی

ماده (۲۲) شرایط اتمام دوره:

الف- تکمیل دوره آموزشی براساس برنامه آموزشی مصوب هر رشته

ب- اعلام موفقیت در اتمام دوره آموزشی توسط بخش آموزش دهنده

۲۲/۱- دانشگاه محل آموزش موظف است ظرف مدت دو هفته پس از پایان دوره، مراتب موفقیت فلو را به مرکز ذیربط اعلام نماید.

۲۲/۲- دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی هیچ گونه مدرک یا گواهی قبل از موفقیت در اتمام دوره برای فلوهای دوره تکمیلی تخصصی صادر نمی‌نماید.

۲۲/۳- دانشگاه‌های محل آموزش موظفند مراتب اتمام دوره را پس از موفقیت در گذراندن دوره آموزش و ارائه تسویه حساب قطعی به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام نمایند.

۲۲/۴- گواهی دوره تکمیلی تخصصی پس از موفقیت در گذراندن دوره و اعلام فراغت از تحصیل، با امضا مشترک رئیس دانشگاه محل آموزش و دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی صادر می‌شود.

ماده (۲۳)

در موارد ابهام این آیین‌نامه، رفع ابهام به عهده شورای دبیران رشته‌های پیش نیاز خواهد بود.

ماده (۲۴)

راه‌اندازی دوره‌های فلوشیپ جدید در مواردی که کمیته تدوین و ارزشیابی رشته تخصصی پیش‌نیاز تشکیل شده است پس از تدوین اهداف و ضوابط دوره توسط کمیته مذکور و تایید کمیسیون برنامه‌ریزی و ارزشیابی دستیاری، منوط به تصویب شورای آموزش پزشکی و تخصصی می‌باشد.

تبصره ۱:

راه‌اندازی دوره‌های فلوشیپ جدید در مواردیکه کمیته تدوین و ارزشیابی رشته پیش‌نیاز تشکیل نشده، پس از اینکه اهداف و ضوابط (برنامه آموزشی) پیشنهادی هیأت ممتحنه دانشنامه رشته تخصصی پیش‌نیاز مورد تایید کمیسیون برنامه‌ریزی و ارزشیابی قرار گیرد، منوط به تصویب شورای آموزش پزشکی و تخصصی می‌باشد.

تبصره ۲:

در مواردی که دوره‌های آموزشی طبق ضوابط قبلی راه‌اندازی شده است، مجوز آموزش دوره در سایر مراکز مورد تقاضا با تایید کمیسیون برنامه‌ریزی و ارزشیابی صادر می‌گردد و نیازی به مصوبه شورای آموزش پزشکی و تخصصی ندارد.

تبصره ۳:

راه‌اندازی، تایید صلاحیت آموزشی و ارزشیابی دوره‌های تحصیلات تکمیلی تخصصی با چند رشته پیش‌نیاز پس از تصویب ایجاد دوره در شورای آموزش پزشکی و تخصصی طبق آئین‌نامه «ضوابط راه‌اندازی و تایید صلاحیت آموزشی دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) رشته‌های بالینی پزشکی» مصوب شورای دبیران رشته‌های پیش‌نیاز می‌باشد.

پیوست:

این آیین‌نامه در ۲۴ ماده و ۱۵ تبصره در پنجاهمین و پنجاه‌وهفتمین نشست‌های شورای آموزش پزشکی و تخصصی مورخ ۷۷/۱۱/۰۷ و ۸۲/۲/۱۳ و شورای دبیران مورخ ۷۸/۱۲/۱۲ به تصویب رسید. از تاریخ ابلاغ کلیه مصوبات قبلی شورا در خصوص دوره‌های تکمیلی تخصصی لغو می‌گردد.

* چنانچه فرد پذیرفته دوره تکمیلی تخصصی دارای تعهد به محل استخدام خود می‌باشد، پس از اتمام دوره آموزشی دانشگاه محل تحصیل ملزم به اعلام موضوع به محل استخدام به لحاظ شروع تعهدات فرد در زمینه رشته دوره تکمیلی طی شده می‌باشد.

شایان ذکر است: هیچگونه گواهی موقت جهت این افراد صادر نمی‌گردد.

گواهی پایان دوره دیگر فلوهای که قبل از مصوبات پنجاهمین نشست شورا جهت شروع به آموزش در رشته‌های تکمیلی تخصصی پذیرفته گردیده‌اند. مطابق مقررات وقت با امضای رئیس دانشکده و رئیس دانشگاه

صادر می‌شود در (موضوع نامه شماره ۱۳۸۱/۰۵/۲۷ مورخ ۱۳/۳/۳۲۶۱) دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی)

آئین‌نامه آموزش دوره کسب مهارت ویژه یا تکمیلی تخصصی دندانپزشکی (فلوشیپ)

ماده ۱

هدف :

هدف از برگزاری دوره های فلوشیپ دندانپزشکی ارتقاء دانش نظری و عملی در گرایش باریک از یک تخصص در رشته های دندانپزشکی برای انجام خدمات آموزشی ، پژوهشی و درمانی می باشد.

ماده ۲

تعریف:

دوره های فلوشیپ به دوره های آموزشی برای کسب مهارت ویژه در بخشی از یک تخصص اطلاق می شود که طی آن متخصصین رشته های مختلف درحوزه یک گرایش ویژه از رشته تخصصی خودمهارت های علمی و دانش نظری لازم را کسب می کنند. دارندگان مدرک دانشنامه تخصصی می توانند پس از پذیرش در آزمون در بخش های مورد تائید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی کشور دوره نظری و عملی مورد نظر را طی و به کسب مدرک دوره مهارت ویژه یا تکمیلی تخصصی نائل شوند.

تبصره : در مورد شرایط اعضاء هیئت علمی دانشگاههایی که فلوتربیت می نمایند کمیسیون برنامه ریزی آموزش علوم دندانپزشکی تصمیم گیری خواهد نمود.

ماده ۳

شرایط پذیرش :

۱-۳- قبولی در امتحان ورودی که توسط دانشکده محل آموزش انجام خواهد شد.

۲-۳- دارا بودن پایان خدمت وظیفه و یا معافی از آن

۳-۳- انجام طرح و خدمات قانونی

۳-۴- ارائه مدرک دانشنامه تخصصی و گواهی قبولی در امتحان دانشنامه

۳-۵- رشته های تخصصی پیش نیاز توسط دبیرخانه تعیین خواهد شد.

۳-۶- اعضاء هیئت علمی دانشگاهها در اولویت می باشند.

۳-۷- اعضاء رسمی وزارتخانه ها و یا داوطلبین آزاد مشمول پرداخت شهریه می باشند.

میزان شهریه همه ساله توسط دبیرخانه تعیین خواهد شد.

ماده ۴

آزمون پذیرش فلو :

۴-۱- آزمون توسط دانشگاه ها و با اعلام قبلی ضوابط تعیین شده از طرف گروه آموزشی مربوطه انجام می شود

۴-۱- اعلام عمومی ضوابط و تاریخ آزمون الزامی است.

۴-۳- دانشگاه ها می بایستی اسامی قبول شدگان و مستندات اعلام شده را در فرصت مقرر به دبیرخانه ارسال

نمایند

۴-۴- تغییر رشته مجاز نمی باشد

ماده ۵

ثبت نام، تعهدات و شروع دوره :

۵-۱- دانشگاهها موظف می باشند ظرف مدت دو هفته پس از انقضای مهلت ثبت نام نسبت به ثبت نام

فرد جایگزین اقدام نمایند.

۵-۲- شاغلین در مسئولیت های اجرائی مجاز به تحصیل در دوره فلوشیپ نمی باشند.

۳-۵- اعضاء هيئت علمي دانشگاهها موظف به سپردن تعهد محضري به ميزان دو برابر زمان تحصيل به دانشگاه مربوطه مي باشند.

۴-۵- دانشگاههاي محل استخدام ملزم به پرداخت نيمي از شهریه به دانشگاه محل آموزش مي باشند.

۵-۵- داوطلبين آزاد در آغاز دوره شهریه مصوب را پرداخت مي نمايند.

۶-۵- زمان شروع دوره توسط دانشگاه تعيين مي شود و قبولى هر داوطلب پس از ثبت نام حداکثر تا شش ماه معتبر خواهد بود.

ماده ۶

نحوه آموزش :

۱-۶- محتوای آموزشی هر دوره توسط هیئت ممتحنه و ارزشیابی پیشنهاد و به تائید کمیسیون برنامه ریزی آموزش علوم دندانپزشکی می رسد.

۲-۶- طول دوره حداقل یک سال و حداکثر هیجده ماه می باشد.

۳-۶- گروه آموزشی مجاز است در صورت کمبود توانائی های علمی ، درمان و پژوهشی نسبت به تمدید دوره اقدام نماید.

۴-۶- فلو موظف به حضور تمام وقت (۸ صبح تا ۴ بعد از ظهر) در سرویس آموزشی بوده و حق اشتغال در خارج از برنامه آموزشی از جمله مطب را ندارد. اشتغال در کلینیک ویژه حداکثر دو روز در هفته بلامانع است .

ماده ۷

مرخصی ، تغییر رشته ، انتقال ، میهمانی و انصراف از تحصيل :

۱-۷- مرخصی سالانه هر فلو ۱۵ روز می باشد و مدت زمان مرخصی استعلاجی و زایمان به طول دوره اضافه میشود.

*طبق بخشنامه شماره ۵۰۰/۲۱۳۱/د مورخه ۹۱/۰۹/۰۷ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مدت مرخصی زایمان بدون احتساب در سنوات تحصيلی به دو نیمسال افزایش یافته است.

۷-۲- تغییر رشته در دوره فلوشیپ مجاز نمی باشد.

۷-۳- انتقال در صورت لغو مجوز آموزشی بخش ذیربط با موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است .

۷-۴- مهمان شدن در دوره های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) ممنوع میباشد.

۷-۵- در صورت انصراف از تحصیل داوطلب می بایستی خسارات تعیین شده را از طریق دفتر حقوقی بپردازد.

ماده ۸

پایان دوره و صدور گواهی تحصیلی :

۸-۱- فارغ التحصیلی منوط به اعلام رسمی دانشگاه به دبیرخانه برای آموزش دندانپزشکی و تخصصی می باشد

۸-۲- پس از اعلام فارغ التحصیلی رسمی و تسویه حساب دانشگاه دبیرخانه نسبت به صدور مدرک فلوشیپ اقدام خواهد کرد.

۸-۳- مدرک کسب مهارت ویژه یا دوره تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) به امضاء رئیس دانشگاه محل تحصیل و دبیر شورای تخصصی دندانپزشکی خواهد رسید .

آئین نامه آموزشی دانشجوین دوره تکمیلی

مقاطع دکتری عمومی (پزشکی و دندانپزشکی) و کارشناسی ارشد رشته داروسازی

مصوب بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۴/۰۴/۲۵

آئین نامه آموزشی دانشجویان دوره تکمیلی مقاطع دکتری عمومی (پزشکی و دندانپزشکی) و کارشناسی ارشد رشته داروسازی

دانشجوی دوره تکمیلی به دانشجویی اطلاق می شود که تحصیلات خود را در یکی از مقاطع تحصیلی دانشگاه های مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خارج از کشور به اتمام رسانیده، پس از اخذ مدرک تحصیلی به کشور مراجعت نموده و جهت تایید مدارک تحصیلی بعد از طی مراحل ارزشیابی در مرکز امور دانشجویی، بر اساس مصوبات شورای عالی ارزشیابی مدارک تحصیلی خارج از کشور ملزم به شرکت و قبولی در امتحانات مربوطه و طی دوره تکمیلی در یکی از دانشگاه های علوم پزشکی داخل کشور می باشد.

ماده ۱:

دانشجوی دوره تکمیلی دکتری عمومی پزشکی پس از ارزشیابی مدارک تحصیلی در مرکز امور دانشجویی، جهت شرکت در امتحانات تعیین شده و گذراندن دوره تکمیلی به دبیرخانه مربوطه و یکی از دانشگاه های علوم پزشکی داخل کشور معرفی می گردد.

ماده ۲:

دانشجوی دوره تکمیلی دکتری عمومی دندانپزشکی پس از ارزشیابی مدارک تحصیلی در مرکز امور دانشجویی و تعیین دوره تکمیلی، جهت شرکت در امتحان جایابی به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی معرفی می گردد.

تبصره:

آزمون جایابی سالی یک بار توسط شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی برگزار می گردد. دانشجو بر اساس نمره مکتسبه و ظرفیت اعلام شده توسط دانشگاه ها، جهت ثبت نام آموزشی و طی واحدهای تکمیلی از طریق دبیرخانه مربوطه به دانشگاه های علوم پزشکی معرفی می شود.

ماده ۳:

دانشجوی دوره تکمیلی مقطع کارشناسی ارشد رشته داروسازی پس از ارزشیابی مدارک تحصیلی و تعیین دوره تکمیلی در مرکز امور دانشجویی به دبیرخانه شورای آموزش داروسازی و تخصصی معرفی میشود.

تبصره :

جایابی متقاضی واجد شرایط به درخواست داوطلب و موافقت دانشکده داروسازی مورد نظر، توسط دبیرخانه شورای آموزش داروسازی و تخصصی صورت خواهد گرفت.

ماده ۴ :

حداکثر سنوات مجاز تحصیل جهت گذراندن واحد های تکمیلی، بر اساس حداقل واحد های مجاز در هر نیمسال تحصیلی (۱۲ واحد) محاسبه خواهد شد. برای مثال اگر دانشجویی ملزم به گذراندن ۳۶ واحد درسی در دوره تکمیلی باشد، حداکثر زمان لازم جهت گذراندن این واحد ها، سه نیمسال تحصیلی است.

تبصره ۱ :

دانشجو ملزم است در سقف سنوات مجاز تحصیل از پایان نامه خود دفاع نماید.

تبصره ۲ :

حداقل نمره قبولی در هر درس مطابق با آیین نامه آموزشی مربوط می باشد. جهت این دانشجویان مشروطی محاسبه نمی گردد و دانشجو ملزم است کلیه واحد های تعیین شده را در سقف سنوات مجاز تحصیل بگذراند.

ماده ۵ :

چنانچه دانشجو در سقف سنوات مجاز تحصیل نتواند حداقل نمره قبولی در هر درس را کسب نماید، با موافقت شورای آموزش دانشگاه می تواند از دو نیمسال سنوات تحصیلی ارفاقی برخوردار شود.

تبصره :

در صورتی که دانشجو نتواند کلیه واحد های تعیین شده را در سقف سنوات مجاز تحصیل بگذراند، اخراج می گردد و می تواند مطابق دستور العمل تغییر رشته دانشجویان دوره دکتری عمومی پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی که از تحصیل در دوره دکتری عمومی محروم می شوند، مصوب بیست و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۲/۰۴/۲۸ به رشته دیگری در مقاطع کارشناسی پیوسته، کارشناسی ناپیوسته و کاردانی تغییر رشته دهد.

ماده ۶:

حداکثر تعداد دفعات مجاز شرکت در امتحانات جامع علوم پایه (پزشکی و دندانپزشکی) و امتحان جامع پیش کارورزی (پزشکی) مطابق با آیین نامه آموزشی دوره مربوطه می باشد.

تبصره ۱:

دانشجویی که به دلیل مردود شدن در امتحانات جامع علوم پایه (پزشکی و دندانپزشکی) و امتحان جامع پیش کارورزی از ادامه تحصیل محروم می شود، می تواند برابر دستور العمل مندرج در تبصره ماده ۵ تغییر رشته دهد.

تبصره ۲:

مدت زمان انتظار جهت شرکت در امتحانات جامع علوم پایه و پیش کارورزی فقط برای این دسته از دانشجویان جزو حداکثر سنوات مجاز تحصیل محسوب نخواهد شد.

ماده ۷:

حداکثر مدت مجاز جهت مرخصی تحصیلی، یک نیمسال تحصیلی با احتساب در سنوات تحصیلی مجاز (تعیین شده در ماده ۴) می باشد.

ماده ۸:

پس از تعیین دانشگاه محل تحصیل و ثبت نام دانشجو جهت طی دوره تکمیلی، انتقال دانشجو ممنوع است ولی میهمانی تابع مقررات آموزشی مربوط می باشد.

ماده ۹:

دانشجوی دوره تکمیلی مجاز به تغییر رشته به جز در موارد پیش بینی شده در تبصره ماده ۵ و تبصره ۱ ماده ۶، نمی باشد.

ماده ۱۰ :

مدرک تحصیلی این دانشجویان به صورت ارزشنامه توسط مرکز امور دانشجویی وزارت متبوع صادر و دانشگاه محل تحصیل در ایران صرفاً گواهی گذراندن دوره را جهت صدور مدرک به مرکز امور دانشجویی اعلام می نماید.

ماده ۱۱ :

دانشجوی دوره تکمیلی در سایر مقررات آموزشی تابع آیین نامه و مقررات آموزشی دوره آموزشی مربوط می باشد و مشمول تسهیلات آموزشی آیین نامه کمیسیون موارد خاص نمی باشد.

ماده ۱۲ :

این آیین نامه در ۱۲ ماده و ۷ تبصره در بیست و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۲۵ به تصویب رسید و جهت کلیه دانشجویان دوره تکمیلی ورودی مهر ماه ۱۳۸۴ به بعد لازم الاجرا می باشد.

تطبیق مفاد این آیین نامه جهت دانشجویان دوره تکمیلی ورودی قبل از مهر ماه ۱۳۸۴، بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

آیین نامه دوره دکتری پژوهشی

(Ph.D. by Research)

مصوب پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۴

فصل اول

کلیات

ماده ۱: تعریف

دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by research) یکی از بالاترین مقاطع تحصیلی آموزش عالی است که به اعطای مدرک دکتری پژوهشی (Ph.D. by research) می انجامد و مجموعه ای هماهنگ از فعالیت های پژوهشی و کاربردی یا بنیادی است.

تبصره: در این آیین نامه به منظور رعایت اختصار به تمام دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و موسسات آموزش عالی دارای مجوز از شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی که در زمینه تحصیلات تکمیلی فعالیت دارند «موسسه» گفته می شود.

ماده ۲: هدف

هدف از ایجاد دوره دکتری پژوهشی، تربیت افرادی است که ضمن احاطه به یک زمینه خاص و آشنایی با علوم مرتبط، با استفاده از روش های پیشرفته تحقیق و جدید ترین مبانی پژوهشی بتوانند گامی در جهت خودکفایی کشور، توسعه پایدار و گسترش مرز های دانش بردارند. دانش آموختگان این دوره با در دست گرفتن رهبری پژوهش، نوآوری و توسعه روش های نوین و پل زدن بین علوم پایه و کاربردی با هدف ارتقاء سلامت و احیاء روحیه خود باوری برای دست یابی به تازه های جهان دانش اقدام خواهند نمود.

ماده ۳: محور اصلی

محور اصلی فعالیت های دوره دکتری پژوهشی، کسب دانش و مهارت از طریق پژوهش هدفمند و نوآوری در یک حیطه خاص علمی است.

ماده ۴: شرح دوره:

۴-۱: طول مدت این دوره ۴ سال است. (حداکثر یک سال آن به بخش اول دوره اختصاص دارد) در این دوره دانشجویان با مهارت هایی که کسب می کنند پایان نامه تحقیقاتی خود را منطبق با اهداف مرکز تحقیقاتی اجرا می نمایند.

۴-۱-۱: طول مدت دوره در شرایط خاص، به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی موسسه حداکثر تا ۲ نیمسال قابل افزایش یا کاهش می باشد.

۴-۱-۲: زمان شروع به تحصیل دانشجویان در این دوره پس از اعلام رسمی قبولی داوطلب توسط موسسه و نام نویسی دانشجویان در حوزه معاونت آموزشی موسسه می باشد.

این دوره شامل دو بخش است:

۴-۲: بخش اول دوره که طول آن حداکثر یک سال می باشد و دانشجویان طی آن مهارت های نظری و عملی بنیادین پژوهش را می آموزند.

۴-۲-۱: تعداد واحد های بخش اول ۱۸ واحد آموزشی است که شامل ۹ واحد عمومی و ۹ واحد اختصاصی است. عناوین واحد های اختصاصی به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی موسسه تعیین می گردند و واحد های مورد نظر از طریق معرفی مدیریت تحصیلات تکمیلی موسسه در گروه های آموزشی ذیربط رایج خواهند شد.

- آمار زیستی و اپیدمیولوژی پیشرفته (۲ واحد)
- روش تحقیق پیشرفته (۲ واحد)
- اخلاق در پژوهش (Ethics) (۱ واحد)
- مستند سازی و گزارش نویسی (Report Writing) و نگارش مقاله (Scientific Writing) (۲ واحد)
- مهارت های ارتباطی (Communication Skill) (۲ واحد)

• واحد های آموزشی اختصاصی (۹ واحد)

تبصره: دانشجو در بخش اول دوره ملزم به انتخاب موضوع پایان نامه دوره دکتری پژوهشی، انجام مطالعات مقدماتی، نگار پروپوزال و نهایتاً تصویب آن در شورای تحصیلات تکمیلی موسسه می باشد.

۴-۲-۲: حداقل نمره قبولی در دروس بخش اول ۱۴ از ۲۰ می باشد.

۴-۲-۳: موضوع پایان نامه باید منطبق با رسالت مرکز تحقیقاتی مجری، اعتبار مالی پژوهش (Grant) استاد راهنما و در جهت حل مسائل و نیاز های نظام سلامت باشد.

تبصره :

تایید اعتبار مالی پژوهش (Grant) استاد راهنما و نظارت بر حسن اجرای بند فوق به عهده معاونت پژوهشی موسسه خواهد بود.

۴-۲-۴: در صورتی که دانشجو انصراف دهد و یا به هر دلیل موفق به گذراندن دوره نگردد، با نظر شورای تحصیلات تکمیلی موسسه گواهی دروس گذرانده به وی اعطا می گردد و دانشجو ملزم به پرداخت کلیه خسارات طبق تعهدات اخذ شده به موسسه مربوطه می باشد.

۴-۳: بخش دوم دوره شامل گذراندن مراحل اجرایی پایان نامه تحقیقاتی دانشجو می باشد و شرط ورود به آن گذراندن دروس بخش اول دوره و تصویب پروپوزال پایان نامه توسط شورای تحصیلات تکمیلی موسسه است:

۴-۳-۱: در این بخش دانشجو با مهارت های کسب شده در بخش اول، پایان نامه خود را اجرا و از دستاورد های آن دفاع می نماید.

۴-۳-۲: زمان این بخش از دوره سه سال می باشد.

تبصره :

با توجه به مفاد بند ۱-۱-۴ حداکثر تا ۲ نیمسال قابل افزایش یا کاهش می باشد.

۴-۳-۳: تعداد واحد های بخش دوم دوره دکتری پژوهشی حداکثر ۶ واحد کار در عرصه متناسب با موضوع پایان نامه دوره دکتری پژوهشی و ۲۲ واحد پژوهشی در قالب اجرای پایان نامه می باشد. دانشجو ضمن اجرای پایان نامه دوره دکتری پژوهشی در صورت ضرورت حداکثر ۶ واحد کار در عرصه به تشخیص استاد راهنما در

ارتباط با صنایع مختلف از جمله داروسازی، تولید لوازم، تجهیزات پزشکی، کار در آزمایشگاه و غیره با توجه به نیاز پایان نامه به کسب مهارت و تجربه در راستای اهداف موسسه می گذراند.

۴-۳-۴: دفاع از پایان نامه دوره دکتری پژوهشی پس از چاپ یا اخذ پذیرش حداقل ۳ مقاله منتج از پایان نامه در طی دوره به عنوان نویسنده اول در مجلات علمی، پژوهشی معتبر نمایه شده در نمایه نامه های بین المللی (Pub Med یا ISI) که حداقل یکی از این سه مقاله در مجلات با Impact Factor مساوی یا بالاتر از ۱ باشد امکان پذیر است. از این سه مقاله فقط یکی می تواند در مجلات خود موسسه باشد.

تبصره:

اگر انجام پروژه تحقیقاتی منجر به ثبت بین المللی اختراع، اکتشاف، Patent و یا تولید محصولات ارزشمند پزشکی و دارویی شود. این مورد می تواند به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی موسسه و تایید کمیته ابداعات و اختراعات معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع جایگزین یک تا سه مقاله فوق گردد. (طبق ماده ۲ آیین نامه ارتقاء اعضای هیات علمی)

۵-۳-۴: کلیه امور آموزشی و پژوهشی دانشجو در طول دوره، تحت نظارت شورای تحصیلات تکمیلی موسسه می باشد.

فصل دوم

شرایط ورود داوطلب

ماده ۵: شرایط ورود داوطلب به دوره

۱-۵- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی

۲-۵- نداشتن منع قانونی ادامه تحصیل از لحاظ خدمت نظام وظیفه عمومی برای داوطلبان مرد

۳-۵- داشتن دانشنامه دکتری عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی)، دکترای حرفه ای دامپزشکی، دکتری حرفه ای علوم آزمایشگاهی و کارشناسی ارشد از یکی از دانشگاه های داخل یا خارج کشور که حسب مورد به تایید وزارتین بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم تحقیقات و فناوری رسیده باشد.

تبصره ۱:

داوطلبان دارای مدارک تحصیلی بالاتر [دکتری تخصصی (Ph.D.)، تخصص بالینی (دانشنامه و گواهی نامه تخصصی) و فوق تخصصی و فلوشیپ] در صورت پذیرفته شدن در دوره ملزم به پرداخت هزینه های تحصیل می باشند.

تبصره ۲:

دارندگان مدارک معادل کارشناسی ارشد مجاز به شرکت در این دوره نمی باشند.

۴-۵- داشتن حداقل دو مقاله تحقیقی اصیل منتشر شده در مجلات علمی، پژوهشی معتبر نمایه شده در نمایه نامه های بین المللی (Pub Med یا ISI) به عنوان نویسنده اول یا مسئول.

۵-۵- عدم اشتغال به تحصیل هم زمان در دوره های دکتری تخصصی (Ph.D.)، تخصص بالینی (دانشنامه و گواهی نامه تخصصی) و یا بالا تر در کلیه موسسات آموزشی و تحقیقاتی کشور.

۶-۵- تحصیل در مقطع دکتری پژوهشی تمام وقت می باشد.

۷-۵- موفقیت در آزمون زبان انگلیسی مطابق با مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی.

تبصره: ثبت نام به صورت مشروط غیر قابل قبول است.

۸-۵- موفقیت در مصاحبه ورودی موسسه برای تمام داوطلبین الزامی است.

تبصره ۱:

انطباق سوابق آموزشی، پژوهشی و دانشنامه داوطلب با دوره پیشنهادی Ph.D. by Research به عهده موسسه برگزار کننده دوره می باشد.

تبصره ۲:

دستورالعمل اجرایی مصاحبه و پذیرش دانشجو توسط معاونت های آموزشی و تحقیقات و فناوری وزارت متبوع تدیون و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۶:

دانشجو در هنگام ثبت نام طبق مقررات همانند دانشجوی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) موظف به سپردن تعهد رسمی به موسسه می باشد و در صورت انصراف و یا به اتمام نرساندن دوره در مدت مجاز تحصیل، متعهد به پرداخت غرامت به موسسه می شود.

ماده ۷:

داوطلبین بورس موسسات خصوصی

به منظور تحقق ارتباط دانشگاه و صنعت و تقویت بنیه علمی صنعت خصوصی در جهت دستیابی به اهداف سند چشم انداز جمهوری اسلامی در برنامه پنجم توسعه، مراکز مجری دوره های دکتری پژوهشی می توانند حداکثر ۵۰ درصد ظرفیت تعیین شده پس از تصویب در شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی، به تعداد کل پذیرش اضافه نمایند منوط به اینکه به صورت بورس در موسسات خصوصی پذیرش شوند. این دسته از داوطلبان باید دارای شرایط ورود به دوره (مفاد ماده ۵) باشند.

تبصره ۱:

عنوان پایان نامه پذیرفته شدگان باید منطبق با نیاز های موسسه سفارش دهنده و در جهت حل معضلات و نیاز های نظام سلامت و مورد تایید استاد راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی موسسه باشد و مراتب باید در قرارداد اولیه درج شود.

تبصره ۲:

کمک هزینه تحصیلی و شهریه تحصیلی این دانشجویان توسط موسسه بورس کننده پرداخت می شود.

فصل سوم

شرایط استاد راهنما

ماده ۸:

استاد راهنما فردی است که وظیفه هدایت و راهنمایی دانشجو را تا پایان دوره بر عهده دارد.

ماده ۹:

استاد راهنمای واجد شرایط ذیل، فقط از اعضای هیات علمی اصلی (تمام وقت یا نیمه وقت) مراکز تبلیغاتی همان موسسه با حداقل مرتبه دانشیاری تعیین می گردد.

۹-۱: استاد راهنما می بایست حداقل ۶ مقاله منتشر شده در مجلات علمی، پژوهشی معتبر نمایه شده نامه های بین المللی (Pub Med یا ISI) به عنوان نویسنده اول یا مسئول در طول ۲ سال گذشته داشته باشد و دارای h-index حداقل ۱۰ و بالا تر با نمایه بین المللی Scopus باشد. (در مراکز تحقیقات دندانپزشکی h-index حداقل ۸ و بالا تر مورد قبول است.)

۹-۲: استاد راهنما بایستی دارای اعتبار مالی پژوهش (Grant) تحقیقاتی برای اجرای پایان نامه ی دانشجو باشد.

۹-۳: تعیین استاد راهنما از ابتدای دوره دکتری پژوهشی ضروری می باشد و استاد راهنما تا انتهای دوره مسئولیت راهنمایی دانشجو را بر عهده دارد.

۹-۴: استاد راهنما همزمان نمی تواند هدایت بیش از ۲ دانشجوی دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) را به عهده بگیرد.

۹-۵: در صورت نیاز و به صلاحدید استاد راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی موسسه، دانشجو می تواند علاوه بر استاد راهنمای اصلی از راهنمایی حداکثر دو استاد راهنمای دیگر استفاده نماید که می توانند خارج از موسسه مجری باشند.

تبصره ۱:

اساتید راهنمای دوم و سوم باید دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) یا تخصص بالینی با حداقل مرتبه استاد یاری با سابقه حداقل ۲ سال تدریس یا تحقیق حداقل در دوره کارشناسی ارشد و دکتر عمومی/دکتری حرفه ای باشند.

تبصره ۲:

چنانچه استاد راهنمای اصلی دارای مدرک تخصص بالینی است، همکاری حداقل یک استاد راهنمای دیگر (واجد شرایط تبصره ۱ بند ۵-۹) با مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) الزامی است.

۶-۹: دانشجو موظف است هر ۶ ماه یک بار گزارش پیشرفت کار خود را به صورت شفاهی و مکتوب به استاد یا اساتید راهنما ارائه دهد. این گزارش پس از تایید استاد یا اساتید راهنما باید به شورای پژوهشی موسسه مجری نیز ارائه شود و در صورت عدم ارائه، با حضور دانشجو در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی موسسه موضوع مورد بررسی قرار می گیرد.

ماده ۱۰:

به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی موسسه، حداکثر تا ۳ نفر از اعضای هیات علمی به عنوان استاد مشاور تعیین می شوند.

تبصره: اساتید مشاور باید دارای مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) یا تخصص بالینی با حداقل مرتبه استادیاری باشند.

ماده ۱۱:

در طی انجام پایان نامه استاد راهنما موظف است حداقل شش ساعت در هفته را به راهنمایی دانشجو اختصاص دهد.

ماده ۱۲:

استاد راهنما لازم است با توجه به امکانات پژوهشی موجود، کار تحقیقی دانشجو را به نحوی هدایت کند تا در موعد مقرر به اتمام برسد. ضروری است مشکلات احتمالی، در اسرع وقت به شورای تحصیلات تکمیلی موسسه گزارش شود.

ماده ۱۳:

استاد راهنما موظف است در تکمیل و تدوین زمینه تحقیقاتی موضوع پایان نامه دکتری پژوهشی، دانشجو را هدایت کند و نتیجه را به منظور بررسی به شورای تحصیلات تکمیلی موسسه ارائه نماید.

فصل چهارم

شرایط مرکز تحقیقاتی

ماده ۱۴:

شرایط مرکز داوطلب پذیرش دانشجو:

- ۱-۱۴- داشتن مجوز فعالیت از طرف شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور
- ۲-۱۴- داشتن مجوز پذیرش دانشجو در رشته مورد نظر از شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور
- ۳-۱۴- دارا بودن حداقل یک استاد راهنما از اعضای هیات علمی عضو مرکز با شرایط ذکر شده در ماده ۹
- ۴-۱۴- داشتن فضای مناسب تحقیقاتی و آزمایشگاهی مناسب در مرکز مجری با تایید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت
- ۵-۱۴- انجام بخش عمده از مراحل طرح پژوهشی پیشنهادی جهت دوره دکتری پژوهشی در مرکز درخواست کننده به تایید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت
- ۶-۱۴- عضویت حداقل ۲ محقق تمام وقت پژوهشی با مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) یا دکتری پژوهشی مرتبط با رشته در مرکز جهت مشاوره، همکاری و نظارت در انجام پروژه

فصل پنجم

تدوین پایان نامه

ماده ۱۵:

موضوع پایان نامه دکتری پژوهشی می بایست منطبق با رسالت مرکز تحقیقاتی مجری و در جهت حل مسائل و نیاز های نظام سلامت باشد.

ماده ۱۶:

اعلام تصویب زمینه تحقیقاتی و ثبت موضوع پایان نامه دکتری پژوهشی به دانشجو و استاد یا اساتید راهنما، به صورت کتبی بر عهده موسسه می باشد.

ماده ۱۷ :

تمام فعالیت های آموزشی و پژوهشی دانشجوی طی دوره دکتری پژوهشی باید با هدایت و نظارت استاد یا اساتید راهنما صورت گیرد. دانشجوی موظف است علاوه بر زمان های مقرر در هر زمانی که استاد یا اساتید راهنما تعیین می کنند، نتیجه تحقیقات خود را به ایشان گزارش نماید

ماده ۱۸ :

دانشجو می تواند از حداکثر تا ۶ ماه دوره تکمیلی خارج از کشور مطابق قوانین وزارت متبوع برخوردار شود.

ماده ۱۹ :

بعد از تکمیل و تدوین پایان نامه دوره دکتری پژوهشی و تایید استاد راهنما مبنی بر اتمام و قابل دفاع بودن پایان نامه، دانشجوی موظف است در جلسه ای که زمان آن را شورای تحصیلات تکمیلی موسسه تایید می نماید، در حضور داوران با رعایت شرایط مندرج در این ماده از پایان نامه خود دفاع نماید.

۱-۱۹: تایید استاد یا اساتید راهنما و مشاور باید در نخستین صفحات پایان نامه درج شود.

۲-۱۹: کیفیت علمی و صحت مطالب پایان نامه دانشجوی باید قبل از دفاع، توسط استاد راهنما تایید و به اطلاع شورای تحصیلات تکمیلی موسسه رسانده شود.

۳-۱۹: دانشجوی دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) هنگامی مجاز به دفاع از پایان نامه دکتری پژوهشی خود می باشد که شرایط ذکر شده در بند ۴-۳-۴ و یا تبصره آن محقق شده باشد.

۴-۱۹: دانشجوی موظف است پس از تایید استاد راهنما، جلسه ای تحت عنوان پیش دفاع با حضور اعضای هیات داوران داشته باشد.

ماده ۲۰ :

ترکیب هیات داوران به شرح ذیل است:

(۱) استاد یا اساتید راهنما

(۲) استاد یا اساتید مشاور

۳) چهار نفر از اعضای هیات علمی متخصص در رشته مربوطه با مرتبه حداقل دانشیاری، به انتخاب شورای تحصیلات تکمیلی موسسه که دو نفر از آن ها از موسسات دیگر انتخاب شوند.

۴) نماینده علمی شورای تحصیلات تکمیلی موسسه

ماده ۲۱:

جلسه دفاعیه با ریاست نماینده علمی شورای تحصیلات تکمیلی موسسه و حضور حداقل چهار تن از اعضای هیات داوران (استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید مشاور، یکی از داوران داخل موسسه و یکی از داوران خارج از موسسه) رسمیت می یابد. دانشجو موظف است در این جلسه گزارشی از پایان نامه دکتری پژوهشی خود را ارائه نموده و از آن دفاع نماید.

ماده ۲۲:

هیات داوران در پایان جلسه دفاعیه، پس از شور و بررسی در خصوص اصالت و صحت پایان نامه، امتیاز آن را با تاکید بر رتبه به شرح زیر سطح بندی می کند:

رتبه	نمره
عالی	۱۹-۲۰
بسیار خوب	۱۸-۱۸/۹۹
خوب	۱۶/۵-۱۷/۹۹
قابل قبول	۱۵-۱۶/۴۹
غیر قابل قبول	کمتر از ۱۵

۲۲-۱: ملاک تصمیم گیری در خصوص نمره پایان نامه دکتری پژوهشی، به شرح زیر است:

- میانگین نمرات اساتید راهنما از ۲۰
- میانگین نمرات اساتید مشاور از ۲۰
- میانگین نمرات داوران داخلی از ۲۰
- میانگین نمرات داوران خارجی از ۲۰

- نمره نماینده علمی شورای تحصیلات تکمیلی موسسه از ۲۰
- نمره نهایی = میانگین ۵ نمره فوق از ۲۰ می باشد.

۲-۲۲: چنانچه هیات داوران در مرحله پیش دفاع یا دفاع، پایان نامه را از جهاتی ناقص تشخیص دهند: موارد ناقص را در رای خود ذکر نموده و از دانشجو می خواهد در مدتی که از حداکثر سنوات مجاز دوران تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه دکتری پژوهشی خود را کامل و مجدداً از آن دفاع نماید.

ماده ۲۳: در صورتی که به دلیل غیر موجه دانشجو قادر به ادامه دوره نباشد یا به هر دلیلی از ادامه دوره منع یا محروم شود ملزم به پرداخت کلیه خسارات طبق تعهدات اخذ شده به موسسه مربوطه می باشد.

فصل ششم

سایر مقررات

ماده ۲۴:

در صورتی که دانشجو ظرف حداکثر مدت مجاز تحصیل و در موارد خاص در مدت تمديد آن به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی، نتواند پایان نامه دکتری پژوهشی خود را تکمیل و از آن دفاع نماید، از ادامه تحصیل در این دوره محروم می شود.

ماده ۲۵:

دانشجوی دوره ی دکتری پژوهشی در طول مدت تحصیل خود می تواند برای یک بار از حداکثر دو نیمسال تحصیلی مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱:

اخذ مرخصی تحصیلی در نیمسال اول تحصیلی مجاز نیست در موارد استثنایی، اخذ تصمیم به عهده شورای تحصیلات تکمیلی موسسه می باشد.

تبصره ۲:

مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

ماده ۲۶:

دانشجوی دوره دکتری پژوهشی باید به طور تمام وقت به تحقیق و تحصیل بپردازد.

ماده ۲۷:

فراغت از تحصیل دانشجوی با رعایت مفاد این آیین نامه و با حصول نتیجه فعالیت پژوهشی دانشجوی توسط موسسه انجام خواهد شد.

ماده ۲۸:

رسیدگی به امور آموزشی و فارغ التحصیلی این دانشجویان در حوزه معاونت آموزشی وزارت متبوع می باشد.

ماده ۲۹:

دانشجویان دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) با توجه به زمینه مطالعاتی و بر اساس تصمیم شورای تحصیلات تکمیلی موسسه با یکی از عناوین (علوم بالینی، علوم دارویی، علوم دندان، علوم بهداشتی، فناوری های علوم پزشکی، علوم مدیریت و علوم زیست پزشکی) فارغ التحصیل می شوند، عنوان پایان نامه نیز در مدرک فراغت از تحصیل از آن ها درج خواهد شد.

تبصره:

در مواردی که موضوع تحقیق پایان نامه دانشجوی در هیچ یک از عناوین فوق الذکر نمی گنجد، توسط کمیته ای که در دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی تشکیل می گردد، تصمیم گیری می شود.

ماده ۳۰:

دانش آموختگان این دوره می توانند در موسسات، دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی و آموزشی در صورت داشتن سایر شرایط و رعایت ضوابط به عنوان هیات علمی پژوهشی مشغول به کار شوند.

تبصره:

افرادی که مربی هیات علمی آموزشی بوده و موفق به اخذ مدرک دکتری پژوهشی می شوند، نمی توانند از این مدرک برای تبدیل وضعیت به استاد یاری آموزشی استفاده نمایند ولی می توانند در صورت تایید دانشگاه و داشتن سایر ضوابط استاد یار پژوهشی در یکی از مراکز تحقیقاتی دانشگاه شوند.

ماده ۳۱:

دانش آموختگان این دوره نمی توانند از مدرک دکتری پژوهشی برای دخالت در امور کلینیکی، پاراکلینیکی و یا تاسیس داروخانه و مطب استفاده نمایند. مگر این که بر اساس مدرک اخذ شده قبل و صرفاً بر اساس امتیازات یا شرایط مدرک قبلی مجاز به این کار می باشند.

ماده ۳۲:

بورسیه شدن دانشجویان دوره دکتری پژوهشی (Ph.D. by Research) در مراکز تحقیقاتی دانشگاه های علوم پزشکی، سازمان ها و موسسات پژوهشی کشور که دارای پست هیات علمی پژوهشی مصوب می باشند، طبق مقررات مانند سایر دانشجویان دکتری تخصصی (Ph.D.) بلا مانع می باشد.

ماده ۳۳:

نقل و انتقال دانشجو در دوره دکتری پژوهشی ممنوع است. مگر استاد راهنمای دانشجو به دانشگاه و مرکز تحقیقاتی دیگری منتقل گردد. بدین صورت اگر مرکز مقصد سایر شرایط مندرج در فصل چهارم را داشته باشد پس از تایید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت انتقال دانشجو بلا مانع است.

ماده ۳۴:

با توجه به استاد محور بودن دوره، پس از پذیرش دانشجو توسط استاد راهنما، دانشجو نمی تواند استاد راهنمای خود را تغییر دهد ولی در شرایط خاص به تشخیص شورای تحصیلات موسسه تغییر استاد راهنما قابل بررسی می باشد.

این آیین نامه در ۳۴ ماده و ۱۹ تبصره در پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۴ مورد بازنگری قرار گرفت و به تصویب رسید و برای آن دسته از دانشجویان که از این تاریخ به بعد

پذیرفته می شوند لازم الاجرا است و از این تاریخ به بعد تمام آیین نامه ها، بخشنامه ها و دستورالعمل های مغایر با آن برای این گروه از دانشجویان لغو می شود.

مفاد بخشنامه مالی

دوره های دکتری تخصصی پژوهشی (Ph.D. by Research)

۱- پرداخت کمک هزینه تحصیلی و سایر مزایای دانشجویی به دانشجویان در دوره دکتری تخصصی پژوهشی مانند سایر دانشجویان همتراز در آن موسسه می باشد.

۲- پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان دوره دکتری تخصصی پژوهشی که طبق مفاد بند ۱-۱-۴ آیین نامه دوره مربوطه از تمدید زمان دوره تحصیلی استفاده می نمایند، طبق نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام می گردد. در صورتی که بر اساس رای کمیسیون موارد خاص موسسه طول دوره تحصیلی اضافه بر سقف مجاز تمدید گردد، پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجو در طول این مدت ممنوع است.

۳- دانشجو در هنگام ثبت نام طبق مقررات موظف به سپردن تعهد رسمی به موسسه می باشد که در صورت انصراف و یا به اتمام نرساندن دوره در مدت مجاز تحصیل، متعهد به پرداخت غرامت به موسسه می شود.

۴- تمامی دانشجویان دوره دکتری تخصصی پژوهشی به جز موارد مندرج در بند های ۵-۷، ۶-۷، ۷-۷ مانند سایر دانشجویان تحصیلات تکمیلی از مزایای تحصیل رایگان برخوردار می باشند.

۵- داوطلبان دارای مدارک تحصیلی مانند دکتری تخصصی (Ph.D.)، تخصصی بالینی (دستیاری) و فوق تخصصی و فلوشیپ که برای اخذ این مدارک از تحصیلات رایگان بهره مند بوده اند، در صورت پذیرفته شدن در دوره دکتری تخصصی پژوهشی ملزم به پرداخت هزینه های تحصیل خود بر اساس تعرفه شعب بین الملل دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت می باشند.

۶- مراکز تحقیقاتی غیر دولتی و خصوصی می توانند تا سقف تعرفه دوره مشابه در شعب بین الملل دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت شهریه دریافت نمایند. دریافت شهریه و میزان آن در زمان اعلام فراخوان پذیرش داوطلب باید رسماً اعلام گردد.

۷- بورسیه های موسسات خصوصی مشمول ماده ۶ آیین نامه دوره دکتری تخصصی پژوهشی ملزم به پرداخت هزینه بر اساس قرارداد مابین دستگاه اعزام کننده و موسسه مجری می باشند.

آیین نامه دوره پودمانی مدیریت عالی بهداشت عمومی (M.P.H.)

ویژه توانمند سازی پزشکان خانواده

کلیات

ماده ۱- تعریف دوره

دوره پودمانی مدیریت عالی بهداشت عمومی (M.P.H.) ویژه توانمند سازی پزشکان خانواده یکی از مقاطع تحصیلات عالی دانشگاهی است که متقاضیان واجد شرایط با داشتن مدرک دکترای پزشکی عمومی (M.D.) و گذراندن واحد های آموزشی مربوطه و قبولی در امتحانات تکوینی و نهایی، موفق به اخذ گواهینامه مربوطه در این رشته می گردند.

ماده ۲- هدف دوره

توانمند سازی پزشکانی که به عنوان پزشکان خانواده در خط اول نظام ارائه خدمات سلامت جمهوری اسلامی ایران خدمت نموده و به تامین، حفظ و ارتقا سلامت در سطح فرد و جامعه، تشخیص و درمان بیماری های شایع بپردازند.

شرایط پذیرش دانشجو

ماده ۳- شرایط لازم پذیرش دانشجو

۳-۱) تایید صلاحیت عمومی مطابق ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی

۳-۲) داشتن مدرک یا گواهینامه فارغ التحصیلی در رشته دکترای پزشکی عمومی (M.D.) از دانشگاه ها و مراکز مورد تایید وزارت بهداشت، درمان، و آموزش پزشکی

۳-۳) داشتن کارت پایان خدمت و یا معافی نظام وظیفه عمومی برای آقایان

تبصره : کلمه معافی به مفهوم معافیت دایم می باشد و داوطلبین دارای معافیت موقت پزشکی و یا کفالت، با مسئولیت خود داوطلبین می توانند در این دوره شرکت نمایند. بدیهی است در صورت فراخوانده شدن آنان به انجام خدمت نظام وظیفه، این وزارت هیچ گونه تعهدی جهت ترخیص آنان به عده نخواهد گرفت.

۳-۴) داوطلبان نباید هنگام ثبت نام و در طول تحصیل در سایر رشته های تخصصی پزشکی و Ph.D. اشتغال به تحصیل داشته باشد.

۳-۵) داوطلبان باید حداقل از یک سال قبل تا زمان ثبت نام، سابقه کار به عنوان پزشک خانواده را به شکل مستمر داشته باشند.

تبصره : زمان خدمت به عنوان پزشک خانواده با احتساب ضریب منطقه ای مندرج در دستور العمل پزشک خانواده ابلاغ شده توسط معاونت بهداشتی محاسبه خواهد شد.

۳-۶) داوطلبان باید حداقل ۳۰ ساعت از دوره های آموزشی حین خدمت مصوب معاونت بهداشتی در زمینه مدیریت پزشک خانواده و بسته های خدمت را گذرانده باشند.

ثبت نام

ماده ۴- زمان ثبت نام

پذیرش دانشجویان هر سال یک بار با اعلام معاونت آموزشی وزارت متبوع در شهریور ماه صورت خواهد گرفت. داوطلبان موظفند از اول لغایت ۱۵ شهریور ماه سال ۱۳۹۰، به دانشگاه های ذیربط مراجعه و طبق ضوابط و مقررات نسبت به ثبت نام، و ارزیابی مدارک لازم اقدام نمایند.

ماده ۵- مکان ثبت نام

دانشجویان جهت ثبت نام باید به اداره کل آموزش دانشگاه علوم پزشکی مربوطه مراجعه نمایند.

ماده ۶- مدارک ثبت نام

دانشجویان جهت ثبت نام باید مدارک زیر را به همراه داشته باشند:

الف- شش قطعه عکس پرسنلی ۴ × ۶

ب- اصل شناسنامه و دو سری فتوکپی از تمام برگ های شناسنامه

ج- اصل کارت ملی و دو نسخه فتوکپی از آن

د- اصل کارت پایان یا معافیت از خدمت وظیفه (برای آقایان) و دو نسخه فتوکپی از آن

ه- اصل مدرک دکترای پزشکی عمومی از دانشگاه محل تحصیل و یا گواهی فراغت از تحصیل و یک نسخه فتوکپی از آن

و- معرفی نامه از معاونت بهداشتی دانشگاه مربوطه به عنوان پزشک خانواده شاغل به خدمت (حداقل به مدت یک سال با احتساب ضریب منطقه)

ز- پزشک خانواده ای در این دوره شرکت کند که معدل پایش در طول یک سال، بالای ۹۰٪ باشد. تداوم حضور در دوره آموزشی هم منوط به کسب حداقل ۹۰٪ امتیاز پایش خواهد بود.

ح- گواهی گذراندن آموزش های حین خدمت مصوب معاونت بهداشتی

چنانچه در هر مرحله از دوره معلوم گردد داوطلب واجد شرایط نبوده و یا صحت مدارک ارائه شده مورد تایید واقع نشود حق ادامه دوره از دانشجو سلب می شود به مدت دو دوره از شرکت در این رشته محروم می شود.

تبصره: مسئولیت صحت و سقم مدارک تحویل داده شده بر عهده اداره کل آموزش دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خواهد بود.

ماده ۷- ممنوعیت تغییر رشته پس از ثبت نام

پس از ثبت نام در دوره پودمانی مدیریت عالی بهداشت عمومی (M.P.H.) ویژه توانمند سازی پزشکان خانواده تغییر رشته مجاز نمی باشد.

ماده ۸- نقل و انتقال پس از شروع دوره

نقل و انتقال دانشجویان به دانشگاه های دیگر پس از شروع دوره تحصیل در دوره پودمانی مدیریت عالی بهداشت عمومی (M.P.H.) ویژه توانمند سازی پزشکان خانواده صرفاً مشروط به تداوم خدمات در مناطق روستائی دانشگاه مقصد با عنوان پزشک خانواده می باشد و با موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد مجاز است.

ماده ۹- ادامه تحصیل

فارغ التحصیلان این دوره در صورت تمایل می توانند پس از گذراندن حداقل ۲ سال پس از فارغ التحصیلی در سایر رشته های تخصصی مطابق قوانین و مقررات مربوطه پس از شرکت در آزمون دستیاری و استفاده از سهمیه

مناطق محروم ادامه تحصیل دهند. در این صورت دوره حاضر جزء سنوات دستیاری آنان محسوب نخواهد داشت.

ماده ۱۰- دانشگاه های مجری برنامه

۱-۱۰) کلیه دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور موظف به تشکیل کمیته راهبری پزشکان خانواده متشکل از دو معاونت آموزشی و بهداشتی متشکل از افراد زیر می باشند.

و. رئیس دانشکده بهداشت	آ. معاون آموزشی دانشگاه – رئیس کمیته
ز. معاون آموزشی دانشکده پزشکی	ب. معاون بهداشتی دانشگاه – دبیر کمیته
ح. مدیر گروه پزشکی اجتماعی	ج. معاون درمان دانشگاه
ط. مدیر گروه پزشکی خانواده	د. مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش
ی. معاون فنی مرکز بهداشت استان	علوم پزشکی دانشگاه
ک. مدیر گروه گسترش شبکه	ه. رئیس دانشکده پزشکی
ل. سه نفر به انتخاب رئیس دانشگاه	

۲-۱۰) دانشگاه های مجری موظفند نسبت به تشکیل گروه پزشکی خانواده در اسرع وقت اقدام نمایند. تخصص های مورد نیاز در این گروه حداقل شامل: پزشکی اجتماعی، عفونی، داخلی، اطفال، زنان و زایمان، روانپزشکی می باشد. سایر تخصص های مورد نیاز شامل اپیدمیولوژی (ترجیحاً M.D)، مدیریت خدمات بهداشتی، دکترای بهداشت محیط، طب سالمندان، طب تسکینی، پزشکی خانواده، اقتصاد سلامت، سیاست گذاری سلامت، ارتقای سلامت، آموزش سلامت و سایر رشته های بهداشتی مرتبط به تائید کمیته راهبردی پزشک خانواده در وزارت متبوع می باشد.

تبصره:

حداقل ۵۰٪ از اعضای گروه پزشکی خانواده باید از بین متخصصین پزشکی اجتماعی، اپیدمیولوژی و مدیریت خدمات بهداشتی درمانی (با رعایت تنوع تخصص های یاد شده) باشند. (حداقل تعداد اعضای گروه پزشکی

خانواده در دانشگاه ها با توجه به تیپ بندی از ۷ تا ۱۲ نفر می باشد). در صورت عدم وجود رشته های فوق ردیف ها تا زمان گزینش نیرو های مناسب خالی خواهد بود.

۳-۱۰) دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور که حداقل سه دوره فارغ التحصیل پزشک عمومی داشته اند با ارائه درخواست کتبی به معاونت آموزشی وزارت متبوع و صدور مجوز و اعلام ظرفیت از سوی وزارت متبوع مجری آموزش خواهند بود. در استان هایی که شرایط فوق احراز نمی گردد شرایط آموزش توسط کمیته راهبری پزشکان خانواده بررسی گردیده و معاونت حسب مورد تصمیم خواهد گرفت یا در این دانشگاه ها کمیته راهبری پزشکان خانواده تشکیل خواهد شد و پزشکان خانواده شاغل در این دانشگاه ها از طریق کمیته راهبری پزشکان خانواده در دانشگاه مادر نسبت به ادامه تحصیل اقدام خواهند نمود.

۴-۱۰) ظرفیت هر دانشگاه برای پذیرش دانشجو حداکثر معادل ۲۰ درصد از کل پزشکان خانواده شاغل در مناطق تحت پوشش معاونت بهداشتی همان دانشگاه خواهد بود. چنانچه تعداد متقاضیان واجد شرایط بیش از ظرفیت تعیین شده دانشگاه مجری باشد، انتخاب افراد واجد شرایط بر اساس مصاحبه حضوری توسط کمیته راهبری پزشکان خانواده در دانشگاه مبدا خواهد بود.

شروع دوره

ماده ۱۱- زمان شروع دوره

کلیه پذیرفته شدگان پز از انجام ثبت نام قطعی موظف می باشند که از بهمن ماه ۱۳۹۰ مربوطه، دوره آموزشی را شروع نمایند.

ماده ۱۲- ممنوعیت استفاده از مرخصی در شروع دوره

دانشجویان پس از ثبت نام در دوره در یک سال اول مجاز به استفاده از مرخصی به جز موارد بیماری و اضطراری به تشخیص کمیسیون پزشکی دانشگاه نمی باشند.

ماده ۱۳- مهلت انصراف بدون محرومیت

دانشجو تا پایان اسفند ۱۳۹۰، می تواند با اطلاع به دانشگاه از ادامه تحصیل انصراف دهند و محرومیتی به آنان تعلق نمی گیرد. انصراف پس از موعد ذکر شده مشمول جبران خسارت مطابق قوانین جاری خواهد بود.

انتخاب واحد و حذف واحد

ماده ۱۴- انتخاب واحد

دانشجویان موظفند در زمان اعلام شده در ابتدای هر ترم حداقل ۶ و حداکثر ۱۲ واحد از دروس را با رعایت پیش نیاز آن ها انتخاب نمایند.

تبصره: در آخرین نیمسال تحصیلی اخذ کمتر از ۶ واحد بلا مانع است.

تبصره: برای انتخاب واحد در هر نیمسال، ارائه گواهی اشتغال به کار مستمر به عنوان پزشک خانواده از سوی معاون بهداشتی دانشگاه برای ارائه به معاونت آموزشی توسط دانشجو الزامی است.

ماده ۱۵- حذف و اضافه

دانشجویان حداکثر تا دو هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی که توسط آموزش کل دانشگاه اعلام می گردد، می توانند یک درس دیگر انتخاب نمایند، یا یک درس انتخاب شده را حذف نمایند، و یا یک درس انتخاب شده را با یک درس دیگر جایگزین نمایند. مشروط بر آنکه تعداد واحد های انتخابی آن ها از ۱۲ واحد تجاوز نکند و از ۶ واحد کمتر نشود.

ارزیابی دانشجو

ماده ۱۶- ارزشیابی تکوینی پیشرفت تحصیلی

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس بر اساس انجام تکالیف درسی، و نتایج امتحانات غیر حضوری یا کتبی پایان نیمسال صورت می گیرد. شرط قبولی در هر درس کسب حداقل امتیاز ۱۲ از ۲۰ (۶۰٪ از ۱۰۰) از آن درس می باشد.

تبصره ۱:

۳۰ درصد از نمره هر درس به دانشگاه مجری سپرده می شود و گروه پزشکی خانواده از طریق امتحانات دانشگاهی میان ترم و یا تکالیف و پروژه ها این بخش از نمره را تعیین و اعلام می نماید، ۳۰٪ از نمره دروس ارتقای سلامت و سیاست گذاری و اپیدمیولوژی و برنامه های معاونت سلامت (تکلیف در فیلد) به انجام پروژه اختصاص می یابد و در آن اجرای برنامه بر اساس عملکرد واقعی فراگیر در فیلد سنجش و نمره داده خواهد شد.

تبصره ۲:

سوالات آزمون پایانی توسط هیات ممتحنه مرکزی وزارت متبوع به صورت متمرکز به دانشگاه های مجری ارسال خواهد گردید.

ماده ۱۷- عدم شرکت در ارزشیابی تکوینی

دانشجویان موظفند در موعد مقرر در آزمون ارزشیابی تکوینی شرکت نمایند. بدیهی است عدم شرکت در آزمون تکوینی، به مثابه غیبت غیر موجه در امتحان تلقی می شود و نمره دانشجو در آن درس صفر خواهد بود در صورتی که غیبت دانشجو در امتحان از سوی اداره کل آموزش موجه تلقی شود، درس مربوطه حذف می گردد.

ماده ۱۸- اعلام نمرات

نمرات دانشجویان حداکثر ۳ هفته پس از آزمون از طرف اداره کل آموزش دانشگاه اعلام می گردد. دانشجویان تا سه روز پس از اعلام نتایج می توانند اعتراض خود را کتباً به اداره کل آموزش دانشگاه تسلیم نمایند. اعتراضات حداکثر در مدت دو هفته رسیدگی می شود و نمرات نهایی غیر قابل تغییر است.

ماده ۱۹- دروس مردود

دانشجویانی که در ارزشیابی تکوینی هر یک از دروس مردود شدند در اولین فرصت ممکن ملزم به تکرار آن درس هستند. مع الوصف نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه معدل لحاظ می گردد.

ماده ۲۰- معدل نمرات

معدل هر ترم دانشجو محاسبه و در پرونده وی ثبت می گردد، مع الوصف برای قبولی در هر ترم و ثبت نام در ترم بعد به شرط معدل (ثبت نام مشروط) وجود ندارد.

ماده ۲۱- ارزشیابی نهایی

در پایان دوره، آزمون نهایی از محتوای تمام دروس دوره به صورت حضور برگزار می گردد. قبولی در این آزمون از شروط فارغ التحصیلی محسوب می شود. آستانه قبولی در هر نوبت از آزمون نهایی، توسط هیات ممتحن مربوطه تعیین می گردد.

پایان نامه

ماده ۲۲- تهیه پایان نامه

تهیه پایان نامه آخرین بخش دوره آموزشی است که طی آن دانشجو موظف است در یک زمینه مربوط به سلامت جامعه تحت پوشش خود زیر نظر استاد راهنما و مشاوران به تحقیق بپردازد. کمیته راهبری پزشکی خانواده دانشگاه موظف است موضوعات حائز اهمیت و اولویت دار در منطقه تحت پوشش دانشگاه را مشخص نماید.

مرخصی تحصیلی

ماده ۲۳- شرایط مرخصی تحصیلی

دانشجو می تواند حداکثر از دو نیمسال مرخصی تحصیلی استفاده کند، مدت مرخصی جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می شود.

ماده ۲۴- تقاضای مرخصی تحصیلی

تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی هر نیمسال، توسط دانشجو به اداره کل آموزش دانشگاه ارسال گردد.

فارغ التحصیلی

ماده ۲۵- شرایط فارغ التحصیلی

دانشجویان به شرط موفقیت در ارزشیابی های تکوینی دروس نظری، کسب امتیاز لازم از پایان نامه، و قبولی در آزمون نهایی که در پایان دوره برگزار می گردد، فارغ التحصیل محسوب می شوند. گواهی پایان دوره به شرطی صادر و ارائه خواهد شد که فرد در طول دوره تحصیل و حداقل ۲ سال پس از فارغ التحصیلی به عنوان پزشک خانواده در مناطق محروم با رعایت ضریب منطقه ای مورد تایید معاونت بهداشتی وزارت متبوع ادامه کار داده باشد.

ماده ۲۶- طول مدت تحصیل

حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره ۵ سال است. در صورتیکه دانشجو نتواند در این فرصت فارغ التحصیل گردد از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۲۷- باز نگری آئین نامه

این آئین نامه برای سال تحصیلی ۹۰-۹۱ معتبر بوده و در سال های تحصیلی بعدی با در نظر گرفتن شرایط باز نگری خواهد شد.

آموزش از راه دور مقطع کارشناسی ارشد ناپيوسته رشته آموزش پزشکی

مصوب سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۹

به منظور گسترش و توسعه دامنه فعالیت آموزش عالی و انعطاف پذیری در پاسخگویی به نیاز های اجتماعی برای ورود به دانشگاه و به منظور بسط و اشاعه دانش متناسب با ذوق، سلیقه و امکانات افراد و نیز پاسخگویی به نیاز های مبرم جامعه به منظور تامین نیروی انسانی متخصص، نظام آموزش از راه دور مقطع کارشناسی ارشد ناپيوسته رشته آموزش پزشکی به موازات نظام آموزشی تمام وقت این رشته برابر مقررات این دستور العمل به اجرا در می آید.

فصل اول:

شرایط اخذ پذیرش

ماده ۱: اخذ پذیرش در دوره کارشناسی ارشد ناپيوسته رشته آموزش پزشکی به صورت آموزش از راه دور مشروط به شرایط ذیل است:

۱. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی
۲. اعضای هیات علمی رسمی و پیمانی دانشگاه ها/ دانشکده های علوم پزشکی سراسر کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اعضای هیات علمی گروه پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی بدون هیچگونه شرط سنی

۳. کارکنان رسمی، رسمی آزمایشی و پیمانی دانشگاه ها/ دانشکده های علوم پزشکی سراسر کشور و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دارای مدارک دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی)، دکتری حرفه ای علوم آزمایشگاهی، کارشناسی ارشد نا پیوسته و یا کارشناسی رشته های علوم پزشکی بدون هیچگونه شرط سنی

۴. پرداخت هزینه های بررسی درخواست پذیرش مطابق با ضوابط مربوط

۵. ارسال کارنامه آموزش پژوهشی (CV)

۶. معافیت از نظام وظیفه یا گواهی پایان خدمت جهت متقاضیان مذکور

تبصره ۱: گواهی های مورد نیاز جهت بند های ۲ و ۳ از سوی دانشگاه ها/ دانشکده ها و یا حسب مورد از سوی معاونت آموزشی وزارت متبوع صادر می شود.

تبصره ۲: در صورتی که تعداد متقاضیان واجد شرایط بیشتر از ظرفیت پذیرش باشد، اولویت پذیرش با متقاضیان واجد شرایط عضو هیات علمی (بند ۲) می باشد.

تبصره ۳: عنوان، محتوا و حجم دروس هر رشته در نظام آموزش الکترونیکی، عیناً همان عنوان، محتوا و حجم دروس در برنامه آموزش تمام وقت آن رشته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی است. بنابراین از حیث برنامه درسی هیچگونه اختلافی بین دو نظام آموزش الکترونیکی و تمام وقت وجود ندارد.

فصل دوم:

نام نویسی

ماده ۲: داوطلبان پس از اخذ پذیرش اولیه در زمانی که مرکز اعلام می کند برای شروع به تحصیل پس از پرداخت شهریه نام نویسی می نمایند. عدم نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

تبصره ۱:

برای نام نویسی باید شهریه ثابت و متغیر مطابق تعرفه مصوب دانشگاه پرداخت گردد.

تبصره ۲:

داوطلب پذیرفته شده در نیمسال اول « دانشپذیر» نامیده می شود.

تبصره ۳:

برای دانشپذیر در دوره دانشپذیری کارت موقت صادر می گردد.

تبصره ۴:

دانشپذیر در صورتی دانشجو تلقی می گردد که دوره دانشپذیری (نیمسال اول) را با معدل ۱۴ و بالاتر بگذراند و نمره هیچ یک از دروس او کمتر از ۱۲ نباشد.

تبصره ۵:

در صورتی که دانشپذیر در یکی از دروس نیمسال اول نمره مردودی (کمتر از ۱۲) بگیرد به شرطی که معدل کل او بالای ۱۴ باشد بصورت مشروط دانشجو تلقی می گردد و در نیمسال دوم باید درس مردودی را بگذراند.

تبصره ۶:

دانشجوی مشروط در صورت مردودی مجدد در درس مردودی فوق الذکر از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۷:

در دوره دانشپذیری حذف کلیه درس های اخذ شده، مرخصی تحصیلی و یا حذف و اضافه درس مجاز نمی باشد.

تبصره ۸:

برای دانشپذیرانی که موفق به ورود به دوره دانشجویی نشوند، در دروسی که موفق به گذراندن آن شده اند گواهی گذراندن دروس مربوطه صادر می شود.

ماده ۳:

در صورتی که دانشپذیر، نیمسال دانشپذیری را با موفقیت به انجام برساند، دانشجو تلقی شده و موظف است در هر نیمسال و در زمانی که دانشگاه اعلام می کند، برای ثبت نام و انتخاب واحد اقدام نماید. عدم اقدام دانشجو برای نام نویسی بدون اطلاع و عذر موجه در یک نیمسال، به منزله انصراف از تحصیل است. در صورت داشتن عذر موجه، حق انتخاب واحد و ادامه تحصیل در آن نیمسال را ندارد. ولی آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب می شود.

تبصره:

دانشجو موظف است عذر موجه خود را با دلایل مستند و بطور مکتوب در اولین ماه بعد از آغاز نیمسال تحصیلی به مرکز اطلاع دهد.

فصل سوم:

واحد های درسی

ماده ۴:

تعداد واحد های درسی لازم برای گذراندن دوره تحصیلی به شرح ذیل است:

گذراندن کلیه دروس دوره دانشپذیری و دانشجویی بر اساس برنامه آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی اجباری است.

ماده ۵:

هر دانشجو می تواند در هر نیمسال حداقل ۶ و حداکثر ۱۲ واحد درسی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی انتخاب نماید.

تبصره ۱:

واحد های علمی طبق برنامه آموزشی مصوب به صورت حضوری یا در قالب پروژه یا تکالیف و وظایف محوله با فعالیت های کارگاهی برگزار می شود.

تبصره ۲:

در آخرین نیمسال تحصیلی اخذ کمتر از ۶ واحد درسی بلا مانع است.

ماده ۶:

تهیه پایان نامه آخرین بخش دوره کارشناسی ارشد است که طی آن دانشجو موظف است در یک زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود زیر نظر استاد راهنما به تحقیق و تتبع بپردازد. جزئیات گذراندن پایان نامه و دستورالعمل های آن مطابق آئین نامه آموزشی مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته و برنامه آموزشی رشته مذکور می باشد.

فصل چهارم:

طول مدت تحصیل

ماده ۷:

حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره ۵ سال است. در صورتی که دانشجو نتواند واحد های دوره را در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند، از ادامه تحصیل محروم می شود.

فصل پنجم:

حضور در جلسات درسی

ماده ۸:

حضور دانشجو در جلسات کارگاهی و عملی تابع برنامه آموزشی مصوب دوره و به صورت اختیاری می باشد.

فصل ششم:

حذف و اضافه

ماده ۹:

دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی فقط در مهلتی کمتر از دو هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی که توسط آموزش اعلام می گردد یک درس دیگر انتخاب یا یک درس انتخابی خود را حذف یا یک درس انتخابی

خود را با یک درس دیگر جابجا نماید. مشروط بر آن که تعداد واحد های انتخابی وی از ۱۲ واحد تجاوز نکند و از ۶ واحد کمتر نشود.

ماده ۱۰:

در موارد استثنایی دانشجو می تواند پس از تایید آموزش مرکز فقط یکی از درس های نظری خود را با تایید گروه آموزشی مربوط حذف کند مشروط بر این که اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از حد مجاز نباشد و ثانیاً تعداد واحد های باقیمانده از ۶ واحد کمتر نشود. شهریه درس حذف شده به دانشجو مسترد نخواهد شد.

ماده ۱۱:

حذف کلیه درس های اخذ شده در یک نیمسال حداکثر تا قبل از شروع امتحانات پایان آن نیمسال تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت نیمسال مزبور جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد و شهریه آن نیمسال مسترد نخواهد شد.

فصل هفتم:

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

ماده ۱۲:

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس بر اساس میزان حضور و فعالیت در کلاس مجازی انجام تکالیف درسی و نتایج امتحانات بین نیمسال و پایان نیمسال صورت می گیرد و استاد هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس است.

تبصره:

برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس الزامی است و امتحان آن به صورت حضوری در محلی که مرکز تعیین می نماید انجام می گردد.

ماده ۱۳:

معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است که به صورت عددی بین صفر تا بیست تعیین می شود.

ماده ۱۴ :

حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است دانشجویی که هر یک از دروس غیر اختیاری مردود شود در اولین فرصت ممکن ملزم به تکرار آن درس است. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین منظور می شود.

تبصره :

اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شد به جای آن درس می تواند از جدول دروس اختیاری در برنامه مصوب درس دیگری را انتخاب کند. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین منظور می شود.

فصل هشتم:

غیبت در امتحان

ماده ۱۵ :

غیبت غیر موجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد و شهریه آن درس مسترد نمی گردد.

تبصره: تشخیص موجه بودن غیبت در جلسات امتحان بر عهده گروه آموزشی مربوطه است.

فصل نهم:

اعلام نمرات

ماده ۱۶ :

استاد موظف است نمره نهایی هر درس را حداکثر ظرف ۳ هفته پس از برگزاری امتحان آن درس به اداره خدمات آموزشی مرکز تسلیم نماید. دانشجویان می توانند حداکثر تا ۳ روز پس از اعلام نتایج اعتراضات خود را کتباً به اداره خدمات آموزش مرکز تسلیم نمایند.

تبصره :

درخواست های تجدید نظر ظرف مدت حداکثر دو هفته پس از اعلام نمرات رسیدگی شده و نمرات نهایی غیر قابل تغییر است.

فصل دهم:

نام نویسی مشروط

ماده ۱۷ :

میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۴ باشد، در غیر این صورت، نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره :

مرکز موظف است موضوع مشروط بودن دانشجو را به وی کتباً اطلاع دهد و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجو ضبط نماید. با این وصف اظهار بی اطلاعی دانشجو از این امر مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۱۸ :

دانشجویی که به صورت مشروط نام نویسی می کند جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۸ واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

فصل یازدهم:

اخراج دانشجوی مشروط

ماده ۱۹ :

در صورتی که میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد نا پیوسته اعم از متوالی یا متناوب کم تر از ۱۴ باشد در هر مرحله ای که باشد از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۲۰:

دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل در دوره محروم می شود در صورتی که تعدادی از دروس را با موفقیت گذرانده باشد می تواند با رعایت سایر ضوابط گواهی گذراندن آن دروس را دریافت کند.

فصل دوازدهم:

میانگین نمرات

ماده ۲۱:

در پایان هر نیمسال تحصیلی میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال محاسبه و در کارنامه وی ثبت می شود.

تبصره:

برای محاسبه میانگین نمرات تعداد واحد های هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضرب ها در تمام دروسی که دانشجو برای آن ها نمره گرفته است (اعم از ردی یا قبولی) بر تعداد کل واحد های اخذ شده تقسیم می شود.

فصل سیزدهم:

مرخصی تحصیلی

ماده ۲۲:

دانشجو می تواند حداکثر از یک نیمسال مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره: مدت مرخصی تحصیلی جز و حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می شود.

ماده ۲۳:

تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی هر نیمسال، توسط دانشجو به اداره خدمات آموزشی مرکز ارسال گردد.

تبصره : شورای آموزشی دانشگاه موظف است پس از کسب نظر از گروه آموزشی ذیربط و قبل از اتمام مهلت نام نویسی، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتباً به وی ابلاغ نماید.

فصل چهاردهم:

انصراف از تحصیل

ماده ۲۴:

عدم مراجعه دانشجو جهت ثبت نام در یک نیمسال تحصیلی بدون اطلاع و عذر موجه به منزله ترک تحصیل است و دانشجو اخراج خواهد شد.

تبصره : در موارد استثنایی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می داند باید دلایل آن در حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به مرکز ارائه دهد در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل مرکز آن نیمسال جزو مرخصی تحصیلی دانشجو محسوب می شود و در مدت مجاز تحصیل وی محاسبه خواهد شد.

ماده ۲۵:

دانشجویی که بخواهد از تحصیل منصرف شود باید درخواست انصراف خود را کتباً به اداره خدمات آموزشی مرکز ارسال نماید. این دانشجو مجاز است فقط برای یک بار حداکثر تا یک ماه قبل از پایان همان نیمسال تقاضای انصراف خود را پس بگیرد پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و دانشجو پس از آن حق ادامه تحصیل در آن دوره را ندارد.

تبصره : دانشجویی که ترک تحصیل نموده یا منصرف از تحصیل گشته است در صورتی که تعدادی از دروس را با موفقیت گذرانده باشد، می تواند با رعایت سایر ضوابط گواهی گذراندن آن دروس را دریافت کند.

فصل پانزدهم:

فراغت از تحصیل

ماده ۲۶:

دانشجویی که کلیه واحدهای درسی را طبق برنامه مصوب و بر اساس مقررات این آیین نامه با موفقیت گذرانده باشد دانش آموخته این دوره شناخته می شود.

تبصره : تاریخ فراغت از تحصیل روزی است که نمره پایان نامه دانشجوی توسط استاد به اداره خدمات آموزشی تحویل داده شود.

ماده ۲۷ :

میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره تحصیل، باید حداقل ۱۴ باشد تا در رشته تحصیلی خود مدرک کارشناسی ارشد دریافت کند. در صورتی که میانگین نمرات دانشجو از ۱۴ کمتر باشد چنانچه از نظر طول تحصیلی مانعی نداشته باشد می تواند در سقف سنوات تحصیلی مجاز، درس هایی را که با نمره کمتر از ۱۴ قبول شده است مجدداً انتخاب و آن دروس را تکرار کند تا میانگین کل خود را جبران نماید. در این صورت نمرات دروس تکرار شده علاوه بر نمرات قبلی، در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین کل نمرات او محسوب می شود.

تبصره :

دانشجویی که نتواند یا نخواهد از مقررات مذکور در این ماده استفاده کند یا علی رغم استفاده از آن نتواند کمبود میانگین کل نمرات خود را جبران نماید بر اساس ماده ۲ و تبصره ۸ آن می تواند گواهی مبنی بر گذراندن دروس دریافت نماید.

ماده ۲۸ :

مدرک فارغ التحصیلی دانشجویان این دوره ها همانند دانشجویان دوره های حضوری با قید «دوره آموزشی از راه دور» صادر خواهد شد.

فصل شانزدهم:

سایر موارد

ماده ۲۹ : به دانشجویان دوره های آموزش از راه دور هیچگونه امکانات رفاهی تعلق نمی گیرد.

ماده ۳۰ : میزان شهریه ثابت در طول دوران تحصیل ثابت است.

ماده ۳۱ : هزینه های تحصیلی دوره های آموزش از راه دور و موارد تخفیف در شهریه مطابق با مصوبات هیات امناء دانشگاه هر ساله اعلام می گردد.

ماده ۳۲: این دستورالعمل مشتمل بر ۳۲ ماده و ۲۶ تبصره می باشد در سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۶/۸/۲۹ به تصویب رسید و برای کلیه دانشجویانی که از نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶ وارد مراکز آموزش از راه دور مقطع کارشناسی ارشد نا پیوسته رشته آموزش پزشکی دانشگاه های علوم پزشکی می شوند لازم الاجرا است و از این تاریخ کلیه دستورالعمل ها و بخشنامه های مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این دستورالعمل لغو می شوند.

آیین نامه برگزاری دوره MD – Ph.D.

ماده ۱-

فلسفه

• به دلیل ماهیت آموزش های موجود در دوره های M.D. و Ph.D. همواره پزشکان و دانشمندان علوم پایه در دنیا های متفاوتی نفس می کشند و بدین ترتیب برقراری ارتباط بهینه بین آن ها یکی از موانع موجود در پیشرفت هر دو حیطه محسوب می شود.

ماده ۲-

هدف

- تربیت دانشمندان پزشکی است که در تولید علم توانمند باشند.
- بسیاری دانش آموختگان این دوره، پزشکانی خواهند شد که متوجه جنبه های مهم علوم پایه در یافته های بالینی خواهند شد و از روش های آزمایشگاهی برای پی بردن به پاتو فیزیولوژی بیماری ها استفاده خواهند کرد.
- گروه دیگر دانش آموختگان این دوره، محققانی خواهند شد که اکتشافات و نتایج به دست آمده از تحقیقات آزمایشگاهی را به بالین بیماران خواهند برد.
- تعدادی از دانش آموختگان تبدیل به پیشروان حوزه های علمی مانند مهندسی بیوشیمی شوند.
- برخی چشم انداز های بالینی را به گروه های علوم پایه و یا علوم اجتماعی وارد نمایند.
- و برخی به عنوان رییس بخش های تحقیقاتی موسسات دولتی یا صنعتی به هدایت و سرپرستی تحقیقات بپردازند.

ماده ۳-

طول دوره

• طول این برنامه بسته به رشته Ph.D. از ۱۰ تا ۱۲ سال متفاوت است.

ماده ۴-

برنامه درسی

دانشجویان تا پایان آزمون جامع پیش کار ورزی برنامه درسی مشابه سایر دانشجویان پزشکی را دارند و بعد از پایان مقطع کار آموزی، دوره M.D. - Ph.D. را انتخاب می کنند و در دوره کارورزی، فقط کارورزی چهار درس ماژور داخلی، جراحی، کودکان و زنان و زایمان دوره دکتری عمومی طی شده و مستقیماً به دوره Ph.D. وارد می شوند. دوره Ph.D. مشابه سایر دانشجویان این دوره است.

ماده ۵-

پایان نامه

• دانشجویان این دوره تنها یک پایان نامه ارائه خواهند داد که همان پایان نامه دوره Ph.D. است. موضوع این پایان نامه باید بتواند ادغام علوم پایه و بالینی را پوشش دهد و لازم است دو استاد راهنما داشته باشد که یکی از اعضای هیات علمی بالینی و دیگری از اعضای هیئت علمی علوم پایه باشند.

ماده ۶- شرایط ورود به دوره

• واجدین شرایط از بین دانشجویانی که مقطع کار آموزی را گذرانده اند انتخاب می شوند:
الف: کسب معدل بالا تر از ۱۶ در مقطع علوم پایه و یا کسب حداقل ۸۰٪ از نمره میانگین ذرات ۵٪ اول دانشگاه در آزمون جامع علوم پایه
ب: کسب معدل بالاتر از ۱۶ در مقاطع پاتوفیزیولوژی و کار آموزی و یا کسب حداقل ۸۰٪ از نمره میانگین نمرات ۵٪ اول دانشگاه در آزمون جامع پیش کار ورزی
ج: کسب معدل بالاتر از ۱۵ در مقاطع علوم پایه، پاتوفیزیولوژی و کار آموزی

د: نداشتن مشکلات آموزشی اعم از مردودی در دروس و مشروطی

ه: درخواست دانشجوی واجد شرایط برای ورود به دوره

• کلیه متقاضیان واجد شرایط، درخواست خود را بعد از پایان مقطع کارآموزی، به معاونت آموزشی دانشگاه ارائه می دهند و از این طریق برای شرکت در آزمون مصاحبه به کمیته مربوطه معرفی می شوند.
امکان ادامه تحصیل در دوره M.D. – Ph.D. از طریق سازمان سنجش آموزش کشور و در دفترچه کنکور سراسری اطلاع رسانی می شود.

• معرفی دوره M.D. – Ph.D.، توانایی های فارغ التحصیلان و شرایط ورود به آن، در زمان ثبت نام دانشجویان و در جلسات معرفی دانشگاه به دانشجویان تازه وارد ارائه می شود.

ماده ۷-

نحوه پذیرش

• از داوطلبین واجد شرایط ماده ۶ آیین نامه حداکثر تا ۲ برابر ظرفیت هر رشته بر اساس معدل برای مصاحبه به کمیته ای متشکل از معاون آموزش پزشکی عمومی دانشکده پزشکی، معاون تحصیلات تکمیلی دانشکده پزشکی، معاون آموزشی دانشکده بهداشت و سه نفر از اعضای هیات علمی (دو نفر از اعضای هیات علمی بالینی و یک نفر از اعضای هیات علمی علوم پایه) با حکم معاون آموزشی دانشگاه معرفی می شوند.

• پذیرش نهایی بر اساس ۸۰٪ معدل و ۲۰٪ نمره مصاحبه بوده و اولویت با رتبه های بالاتر است.

• مصاحبه به صورت ساختارمند بوده و شامل معلومات مربوط به زبان انگلیسی، فن آوری اطلاعات (I.T.) و مهارت های ارتباطی است.

• معدل به صورت زیر محاسبه می شود:

• (معدل کل دوره تا پایان کارآموزی + نمره آزمون جامع علوم پایه تقسیم بر ۱۰ + نمره آزمون جامع پیش

کارورزی تقسیم بر ۱۰) تقسیم بر ۳

ماده ۸-

رشته ها و تعداد پذیرش

• دانشگاه در هر سال رشته های Ph.D. مشمول این آیین نامه را با توجه به نیازهای کشور و دانشگاه تعیین می کند. تعداد پذیرش در هر سال نیز از طرف گروه های آموزشی متولی آموزش دوره های Ph.D. فوق و بر اساس امکانات و توانایی مجدد، اعلام شده و توسط معاونت آموزشی دانشگاه تایید می شود.

ماده ۹-

گواهینامه

• به دانش آموختگان این دوره، دو دانشنامه M.D. و Ph.D. اعطا می شود. دانش آموختگان این دوره می توانند: از مزایای دانش آموختگان دوره های دکتری تخصصی (Ph.D.) و دانش آموختگان دوره دکتری عمومی پزشکی استفاده کنند.

ماده ۱۰-

آیین نامه برگزاری دوره M.D. - Ph.D. مشتمل بر ۱۰ ماده در چهل و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۳/۹ به تصویب رسید و جهت دانشجویان ورودی مهر ماه ۱۳۸۹ و به بعد دوره دکتری عمومی پزشکی قابل اجرا می باشد.

دوره دکتری عمومی / دکتری تخصصی داروسازی (Pharm.D/Ph.D.)

مقدمه:

در راستای سیاست های معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جهت استفاده از روش های نوین در جذب فراگیران برای ادامه تحصیل مقاطع مختلف آموزش عالی به نحوی که علاوه بر ایجاد انگیزه و تشویق افراد مستعد برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر، مسیر ورود ایشان را تسهیل و تسریع و طول تحصیل را نیز تعدیل نماید و همچنین ایجاد شفافیت بیشتر در نحوه پذیرش دانشجو برای مقاطع مختلف تخصصی، آیین نامه پذیرش دانشجو برای دوره دکتری عمومی / دکتری تخصصی داروسازی (Pharm.d/Ph.D.) تدوین می گردد.

ماده ۱- فلسفه:

تسهیل و تسریع در انتخاب دانشجویان دوره دکتری عمومی داروسازی برای ورود به دوره دکتری تخصصی (Pharm.d/Ph.D.) در رشته های مختلف داروسازی به نحوی که ضمن فراهم آوردن امکان انتخاب شایسته ترین افراد برای ورود به این دوره موجب کوتاه تر شدن طول دوره تربیت نیروی متخصص مورد نیاز نیز باشد.

ماده ۲- اهداف:

الف- تربیت نیروی انسانی متخصص در حیطه داروسازی و علوم دارویی

ب- کوتاه نمودن طول دوره جهت تربیت افراد مورد نیاز کشور

ج- تسهیل انتخاب افراد شایسته برای ورود به دوره های تخصصی

د- تسهیل ورود به دوره های تخصصی برای متقاضیان

ماده ۳- طول دوره:

طول این برنامه بسته به رشته تخصصی از ۹ تا ۱۱ سال خواهد بود.

ماده ۴- برنامه درسی:

دانشجویان دوره دکتری عمومی داروسازی شاغل به تحصیل پس از طی ۱۸۰ واحد با حداقل میانگین ۱۶ و شرکت در امتحان جامع داروسازی* در صورت کسب حد نصاب های تعیین شده مجاز به انتخاب رشته های دکتری تخصصی (Ph.D.) داروسازی خواهند بود.

این افراد در صورت پذیرش، مستقیماً به دوره دکتری تخصصی (Pharm.d/Ph.D.) وارد می شوند. محتوای دوره تخصصی بر اساس محتوای دوره های دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی خواهد بود.

ماده ۵- پایان نامه:

دانشجویانی که وارد دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) نمی شوند ملزم به طی واحد های باقیمانده و گذراندن پایان نامه دوره دکتری عمومی داروسازی جهت اخذ مدرک دکتری عمومی داروسازی می باشند.

دانشجویانی که به یکی از دوره های تخصصی وارد می شوند تنها یک پایان نامه ارائه خواهند داد که همان پایان نامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) داروسازی است.

مصوبه وزارتی جدید : بااستناد نامه شماره ۵۰۰/۱۴۰۵ مورخه ۹۴/۱۲/۱۷ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مفاد ماده ۵ به شرح ذیل اصلاح می گردد :

دانشجویانی که وارد دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) می شوند ملزم به طی واحد های باقیمانده و گذراندن پایان نامه دوره دکتری عمومی داروسازی جهت اخذ مدرک دکتری عمومی داروسازی می باشند.

دانشجویانی که به یکی از دوره های تخصصی وارد می شوند لازم است قبل از شروع دوره تخصصی پایان نامه دوره عمومی داروسازی را تکمیل و دفاع نمایند.

ماده ۶- شرایط ورود به دوره:

الف- شاغل بودن در دوره دکتری عمومی داروسازی و گذراندن ۱۸۰ واحد با حداقل میانگین کل ۱۶.

ب- اخذ حداقل ۷۰٪ نمره کل آزمون جامع داروسازی

مصوب پنجاه و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۱

ماده ۷- نحوه پذیرش:

۷-۱- از داوطلبان واجد شرایط در ماده ۶ این آیین نامه، حداکثر تا ۲ برابر ظرفیت هر رشته بعنوان پذیرفته شده مرحله اول اعلام خواهد شد.

۷-۲- از افراد قبول شده در مرحله اول توسط کمیته متشکل از اعضای هیئت ممکنه و ارزشیابی مربوطه و نماینده گروه آموزشی مربوطه که از طریق دانشگاه معرفی می شود مصاحبه به عمل خواهد آمد.

۷-۳- پذیرش نهایی فرد و تعیین محل تحصیل بر اساس ۷۰٪ نمره کسب شده در آزمون جامع داروسازی و ۳۰٪ نمره مصاحبه خواهد بود.

۷-۴- مصاحبه به صورت ساختار مند بوده و شامل نمرات مشخصی برای معلومات مربوط به زبان انگلیسی، مهارت های ارتباطی، سوابق و فعالیت های علمی و تحقیقاتی و ... خواهد بود.

ماده ۸- رشته ها و تعداد پذیرش:

تعداد پذیرش و رشته های مورد پذیرش در گروه های آموزشی متولی آموزش دوره های دکتری تخصصی (Ph.D.) داروسازی بر اساس امکانات و توانایی موجود از طریق معاونت آموزشی هر دانشگاه به دبیرخانه شورای آموزش داروسازی و تخصصی ارائه و پس از تصویب نهایی اعلام می گردد.

ماده ۹- مدرک اعطایی:

به دانش آموختگان این دوره دانشنامه دکتری عمومی داروسازی (Pharm.D) و دانشنامه دکتری تخصصی (Ph.D.) داروسازی اعطا می شود. دانش آموختگان این دوره می توانند از مزایای دانش آموختگان دوره های دکتری عمومی داروسازی و دکتری تخصصی (Ph.D.) داروسازی استفاده نمایند.

ماده ۱۰- این آیین نامه مشتمل بر ۱۰ ماده در پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۳/۱۰/۱۴ تصویب و جهت دانشجویان دوره دکتری عمومی داروسازی ورودی مهر ماه ۱۳۹۴ و به بعد قابل اجرا می باشد.